

LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap

1. Egészségbiztosítási Alap cím

Kiss Zsolt
főigazgató

Budapest, 2022. szeptember „15”

Fejezet irányítását ellátó szerv neve: Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő
Törzskönyvi azonosító száma: 328104
Honlapjának címe: www.neak.gov.hu

Az Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap 1. Egészségbiztosítási Alap cím 2021. évi költségvetésének végrehajtása

Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) az Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap 1. Egészségbiztosítási Alap cím (a továbbiakban: E. Alap) 2021. évi bevételi főösszegét 2 803 262,6 millió forintban, kiadási főösszegét 2 919 262,6 millió forintban, hiányát-116 000,0 millió forintban határozta meg.

A Kvtv. év közben az E. Alap bevételi főösszegét 2 792 462,6 millió forintra módosította a jogszabályi változások figyelembevételével.

Az E. Alap 2021. évi költségvetési hiánya 406 387,9 millió forint, 2 841 624,5 millió forint bevételi és 3 248 012,4 millió forint kiadási főösszeg mellett.

Az Egészségbiztosítási Alap bevételeinek alakulása

Az E. Alap bevételi főösszege 2 841 624,5 millió forint, amely a törvényi módosított előirányzatot 49 161,9 millió forinttal, 1,8 százalékkal haladta meg.

A módosított előirányzattól történő eltérés a következő tényezők együttes hatásából ered:

- a késedelmi pótlék és bírság 962,8 millió forinttal, 29,2 százalékkal alacsonyabb;
- a járulékbévételek és hozzájárulások - ide nem értve az előzőt -45 435,8 millió forinttal, 2,4 százalékkal,
- az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 3884,3 millió forinttal, 2,2 százalékkal,
- a működési célú bevételek 709,3 millió forinttal;
- a vagyongazdálkodás bevétele 95,3 millió forinttal magasabb az előirányzatnál.

Az E. Alap bevételei összességében az előző évhez képest 282 298,8 millió forinttal, 11,0 százalékkal növekedtek az alábbi tényezők együttes hatásaként:

- a szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része 491,5 millió forinttal, 0,1 százalékkal,
- a késedelmi pótlék és bírság 321,8 millió forinttal, 12,1 százalékkal,
- az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek 592,4 millió forinttal, 0,3 százalékkal,
- a működési célú bevételek 710,5 millió forinttal, 38,6 százalékkal, csökkent;
- a költségvetési hozzájárulások 157 268,1 millió forinttal, 26,8 százalékkal,
- a társadalombiztosítási járulék E. Alapot megillető része és egészségbiztosítási járulék 126 238,5 millió forinttal, 12,1 százalékkal,
- az egyéb járulékok és hozzájárulások – ide értve az egészségügyi hozzájárulást – 908,2 millió forinttal, 1,2 százalékkal,
- a vagyongazdálkodásból származó bevételek 0,2 millió forinttal, 0,2 százalékkal növekedett.

Járadékbevételek és hozzájárulások

A bevételek alakulását meghatározó járadékbevételekből, hozzájárulásokból és késedelmi pótlékból 2021. évben 1 918 184,9 millió forint befizetés származott, amely a módosított előirányzatot (1 873 711,9 millió forint) 44 473,0 millió forinttal haladta meg. A 2020. évi tényadathoz viszonyított növekedése 126 333,4 millió forint, amelyet az alább ismertetett változások okoztak.

Az E. Alapot megillető szociális hozzájárulási adóbevétel tényadata 670 057,0 millió forint, amely az összes bevétel 23,6 százalékát jelenti. A teljesülés az eredeti előirányzattól 24 243,0 millió forinttal, 3,5 százalékkal maradt el, a módosított (658 500,0 millió forint összegű) előirányzatot pedig 11 557,0 millió forinttal, 1,8 százalékkal haladta meg. Az eredeti előirányzathoz viszonyított eltérést a koronavírus járvány és az ahhoz kapcsolódóan bevezetett szociális hozzájárulási adó alóli átmeneti mentességek magyarázzák. A módosított előirányzathoz viszonyított felülteljesülést a munkaerőpiac vártnál kedvezőbb dinamikai magyarázzák. A 2021. évi bevétel az előző évi tényszámtól 491,5 millió forinttal, 0,1 százalékkal maradt el.

A bevételek közül a 41,1 százalékot képviselő társadalombiztosítási járadék E. Alapot megillető részére és egészségbiztosítási járadék jogcímcsoport teljesítési adata 1 169 149,3 millió forint, amely az előirányzatot 34 649,3 millió forinttal 3,1 százalékkal, míg az előző évi tényszámot 126 238,5 millió forinttal, 12,1 százalékkal haladta meg.

Az egyéb járadékokból és hozzájárulásokból együttesen 76 641,4 millió forint befizetés teljesült, amely az előirányzatnál 770,5 millió forinttal, 1,0 százalékkal kevesebb, a 2020. évi befizetéseknél 908,2 millió forinttal, 1,2 százalékkal több.

A késedelmi pótlék, bírság összege 2337,2 millió forint, amely az előirányzattól 962,8 millió forinttal, 29,2 százalékkal, a 2020. évi tényszámtól 321,8 millió forinttal, 12,1 százalékkal maradt el.

Költségvetési hozzájárulások

A költségvetési hozzájárulások jogcímcsoport éves bevétele 743 767,3 millió forint, amely az eredeti előirányzatnál 25 000,0 millió forinttal, az előző évi tényszámnál 157 268,1 millió forinttal magasabb.

A 2021. évben a központi költségvetés az úgynevezett nemzeti kockázatközösség keretében havonta - a Kvtv. 71.§-ban meghatározottak alapján - 7 950 forint egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetett járulék címen átvett pénzeszköz címen a meghatározott személyek után (pl.: nyugdíjasok, GYES-GYED-ben részesülők, fogvatartottak, szociálisan rászorulóak, stb.). Ennek éves teljesítési összege – az előirányzat szerinti – 477 322,4 millió forint volt.

A kiadások támogatására átvett tervezett pénzeszköz és az egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos költségvetési hozzájárulás is előirányzati szinten teljesült (266 444,9 millió forint).

Egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek

Az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételek együttes összege 178 439,0 millió forint volt, amely az előirányzott összeget 3884,3 millió forinttal, 2,2 százalékkal haladta meg.

Az ide tartozó jogcímcsoportok teljesítései a következőképpen alakultak:

A baleseti és egyéb kártérítési megtérítések, kifizetések visszatérítése és egyéb térítési díj bevételekből mindösszesen 9449,6 millió forint bevétel keletkezett, amely az előirányzattól 242,7 millió forinttal, 2,5 százalékkal maradt el, a 2020. évi tényadattól (ide értve a terhelemegszakítás egyéni térítési díja, a baleseti és egyéb kártérítési megtérítések és a kifizetések visszatérítése és egyéb bevételek jogcímcsoportokat) 1390,1 millió forinttal, 12,8 százalékkal maradt el. A kötelező gépjármű felelősségbiztosítás keretében az E. Alapot megillető megtérítés összege 4298,6 millió forint volt.

A gyógyszergyártók és gyógyszerforgalmazók befizetéséből 97 622,8 millió forint bevétel keletkezett, amely az előirányzattól 968,7 millió forinttal, 1,0 százalékkal, az előző évi tényszámától 3953,4 millió forinttal, 3,9 százalékkal maradt el. A csökkenésben szerepet játszott a gyógyszer-támogatás koronavírus járvány miatti, a korábbi évek növekedési ütemét el nem érő bővülése, mely csökkentette a forgalomarányos kötelezettségek teljesülési szintjét is.

Az E. Alapot 2021. évben 37 960,4 millió forint a gyógyszergyártókkal kötött szerződések (támogatásvolumen-szerződések) révén, valamint 59 476,7 millió forint a folyamatos gyógyszerellátást biztosító gyógyszergyártói és forgalmazói befizetések és egyéb gyógyszerforgalmazással kapcsolatos befizetések alapján illette meg. A gyógyszerforgalmazás utáni befizetések jogcím magában foglalja a 20,0 százalékos gyártói, 10,0 százalékos kiegészítő gyártói (spanyol modell) befizetési kötelezettségeken túl a gyógyszerismertető után történő valamint a nagykereskedői befizetéseket is. A Nagyrértékű gyógyszerfinanszírozást biztosító gyógyszergyártói és forgalmazói befizetések új jogcím teljesítése 185,7 millió forint, amely a nagyrértékű gyógyszerek forgalma után, a gyógyszergyártókkal kötött szerződések (támogatásvolumen-szerződések) révén keletkezett.

A nemzetközi egyezményből eredő ellátások megtérítéséből származó bevétel 6068,3 millió forint, amely az előirányzattól 852,6 millió forinttal, az előző évi befizetés összegétől 1704,4 millió forinttal maradt el.

Az előbbi tartalmazza az EGT tagállamokból érkező biztosítottak Magyarországon E jelű formanyomtatvány átadása mellett történő ellátása nyomán felmerülő költségtérítések összegét, melyet a benyújtott költségigények alapján térítenek meg a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) részére a külföldi biztosítók (külföldiek magyarországi ellátása közösségi szabály alapján). A magyar-montenegrói, magyar-bosnyák, magyar-szerb, magyar-albán és magyar-török egyezmények alapján magyarországi ellátások kifizetése a montenegrói, bosnyák, szerb, albán és török biztosítottak magyarországi sürgősségi ellátásait tartalmazza.

Az egészségügyi szolgáltatók visszafizetéséből 271,1 millió forint bevétel keletkezett, amely az előirányzatnál 178,9 millió forinttal kevesebb, a 2020. évi teljesítésnél 101,2 millió forinttal több.

A népegészségügyi termékadó címen 65 027,2 millió forint bevétele származott az E. Alapnak, amely az előirányzathoz viszonyítva 6127,2 millió forinttal, 10,4 százalékkal, az előző évi tényszámnál 6357,1 millió forinttal, 10,8 százalékkal több.

Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás bevételi előirányzata 8,9 millió forint volt, ténylegesen 104,2 millió forint realizálódott. A jelentős bevétel növekedést az E. Alap ellátási vagyonát képező, jogutódlással „ingyenes juttatásként” szerzett ingatlanok egy részének sikeres értékesítése eredményezte, az elővásárlásra jogosult bérlők részére.

Működési célú bevételek

A NEAK 2021. évi eredeti bevételi előirányzata 419,8 millió forint, amely összeg év közben 709,1 millió forinttal emelkedett, így a módosított előirányzat 1128,9 millió forint.

A teljesítési adat 1129,1 millió forint, amely 709,3 millió forinttal több, mint az eredeti előirányzat.

adatok millió forintban

Megnevezés	2020. évi teljesítés	2021. évi törvényi eredeti előirányzat	2021. évi módosított előirányzat	2021. évi teljesítés	2021. évi telj. az eredeti előirányzat %-ában
Egészségbiztosítási költségvetési szervek bevételei	1 839,6	419,8	1 128,9	1 129,1	269,0
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	760,8		299,4	299,4	
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	190,8		185,2	185,2	
Közhatalmi bevételek	427,4	254,6	360,4	360,4	141,6
Működési bevételek	205,3	165,2	187,1	187,3	113,4
Felhalmozási bevételek	2,8		0,4	0,4	
Működési célú átvett pénzeszközök	201,6		79,1	79,1	
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	50,9		17,3	17,3	

Többletbevétel a működési, a felhalmozási bevételeknél, a működési célú támogatások államháztartáson belülről, felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről, a működési célú átvett pénzeszközöknél, a felhalmozási célú átvett pénzeszközöknél, továbbá a közhatalmi bevételek című sorokon keletkezett.

Működési célú támogatások államháztartáson belülről 299,4 millió forint.

Támogatásértékű bevétel

- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2021. évi kompenzációjának finanszírozására jóváhagyott 0,4 millió forint,
- EFOP 1.9.6., EFOP 1.8.0., projektekre 299,0 millió forint támogatásából,

Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről előirányzati soron 185,2 millió forint teljesítés történt az EFOP 1.9.6., KÖFOP 00043 SZAKINT projektekre.

A költségvetési bevételek eredeti előirányzata – amely tartalmazza a közhatalmi és működési bevételeket – 419,8 millió forint. A módosított előirányzat 547,5 millió forint, amely 127,7 millió forint összegű többletbevételek előirányzatosításából adódott.

A NEAK 547,7 millió forint összegű közhatalmi és működési bevételt realizált. A bevételek 65,8 százaléka – 360,4 millió forint – igazgatási szolgáltatási díj jogcímen keletkezett.

A 187,3 millió forint működési bevételek a beszámolási időszakban az alábbi jelentősebb tételekből tevődtek össze:

- készletértékesítés ellenértéke 1,0 millió forint bevétel,
- szolgáltatások ellenértéke 133,3 millió forint bevétel, melyből
 - gépi adatszolgáltatásból származó bevételek 117,9 millió forint,
 - oktatás, üdültetés, dolgozóknak nyújtott szolgáltatás bevételeiből 8,1 millió forint,
 - gépkocsi használat, mobil telefon túllépés, és egyéb bevételeiből 7,3 millió forint,
- közvetített szolgáltatások ellenértéke (továbbszámlázott közüzemi díjak) 2,0 millió forint bevétel,
- a kiszámlázott általános forgalmi adó 32,5 millió forint bevétel,
- realizált árfolyam nyereség és kamatjellegű bevétel 0,5 millió forint,
- biztosító által fizetett kártérítés 2,6 millió forint,
- egyéb működési bevétel 15,4 millió forint.

Tárgyi eszközök (jármű, egyéb gép) értékesítéséből származó bevétel 0,4 millió forint.

A 2021. évi teljesítés (1129,1 millió forint) és a módosított előirányzat (1128,9 millió forint) 0,2 millió forint összegű eltérését a bevételi többlet engedélyeztetésének elmaradása okozta.

A működési célú pénzeszközátvétel államháztartáson kívülről 79,1 millió forint, ebből

- krízistámogatás visszatérülése 1,6 millió forint,
- az Európai Uniótól érkezett költségvetési támogatás az EURIPID projektre 0,9 millió forint,
- az EURIPID projekt támogatására jóváhagyott 76,6 millió forint (tagsági és konzorciumi díj bevétel),

Felhalmozási célú átvett pénzeszközök összege 17,3 millió forint, amely

- a dolgozóknak korábbi években nyújtott kölcsön visszatérüléséből 11,6 millió forintból, és
- az EURIPID projektre különféle országok tagdíjbefizetéséből, 5,7 millió forintból keletkezett.

Az Egészségbiztosítási Alap kiadásainak alakulása

Az E. Alap 2021. évi kiadási főösszege 3 248 012,4 millió forint, amely az eredeti előirányzatot 328 749,8 millió forinttal, 11,3 százalékkal, az előző évi kiadást 357 370,5 millió forinttal, 12,4 százalékkal haladta meg.

Egészségbiztosítási ellátások kiadásainak pénzbeli ellátásai

A Kvtv. az E. Alap egészségbiztosítási ellátások kiadásainak pénzbeli ellátásaira együttesen 780 076,3 millió forintot irányzott elő. A tárgyévi teljesítés 834 989,6 millió forint volt, amely az előirányzott összeget 54 913,3 millió forinttal, 7,0 százalékkal, az előző évi teljesítést pedig 86 451,1 millió forinttal, 11,5 százalékkal haladta meg.

A csecsemőgondozási díj 2021. évi előirányzata 93 098,9 millió forint volt, a kifizetés 100 072,1 millió forintban teljesült. Az előirányzathoz viszonyított 6973,2 millió forintos kiadás túlteljesülést (7,5 százalék) a csecsemőgondozási díj alapjául szolgáló átlagkereset növekedés, valamint a csecsemőgondozási díj mértékének 2021. július 1-től 70,0 százalékról 100,0 százalékra történő emelése okozta.

A 2021. évi költségvetésben a táppénz együttes előirányzata 160 582,0 millió forint, a táppénzre fordított kiadás ezt (6,6 százalékkal) meghaladva 171 219,6 millió forint összegben teljesült. Az előző évi kiadáshoz (156 770,3 millió forint) viszonyított 14 449,3 millió forintos (9,2 százalék) kiadás növekedés összetevői a következők:

- az egy napra jutó táppénzkiadás 7,5 százalékkal;
- a táppénzes esetek száma pedig 14,9 százalékkal növekedett

2021-ben a táppénz maximuma 11 160 forint/nap (a minimálbér – 167 400 forint – kétszeresének harmincad része) volt, ez 2020. évben 10 733 forint/nap összeget jelentett.

A 171 219,6 millió forint kiadási összegből a baleseti táppénzre fordított kiadás 16 577,8 millió forint. A baleseti táppénz aránya az összes táppénzkiadáson belül 9,7 százalék, ami kis mértékben növekedett az előző évi arányhoz képest.

Az összes táppénzes kiadásból a gyermekápolási táppénz 7087,4 millió forint, amelynek aránya az összes táppénzkiadáson belül 4,1 százalék.

A méltányosságból engedélyezhető egyszeri segély éves teljesítése 449,0 millió forint, ami szinte megegyezik – a korábbi évek gyakorlata alapján a megyei kormányhivatalok között felosztásra kerülő – előirányzattal (450,0 millió forint).

2021. évben országosan 18 634 db segélykérelem érkezett. Az előző évről áthozott, el nem bíralt kérelmekkel együtt a kérelmek száma 19 463 db volt, 14 941 esetben teljesítésre került. Az egy főre jutó segély összegének átlaga országosan 26 251 forint volt.

A kártérítési és baleseti járadék 2021. évi tényadata 9360,5 millió forint, amely az előirányzatot 472,2 millió forinttal, 5,3 százalékkal haladta meg.

Kártérítési járadékban havonta átlagosan 1 737 fő részesült, 173 fővel kevesebb, mint 2020. évben. Több éve tartó trend az ellátásban részesülők számának csökkenése. Az egy főre jutó ellátás havi átlagos összege 31 031,0 forint, a növekedés mértéke az előző évhez képest 957,0 forint, 3,2 százalék.

Baleseti járadékban átlagosan, havonta 21 182 fő részesült, amely 988 fővel kevesebb, mint az előző évben. Az egy főre jutó ellátás havi átlagos összege 31 839,0 forint, a növekedés mértéke az előző évhez képest 1 503,0 forint, közel 5,0 százalék. Az ellátás összege 2021. november 1-től 2021. januárig visszamenőlegesen a nyugdíj emelés mértékének megfelelően 1,2 százalékkal emelkedett, majd 2021. novemberében egyszeri juttatás valósult meg a nyugdíjprémiumra irányadó szabályok szerint. A kiadás 449,2 millió forint összegben tartalmazza a 2019. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri juttatásról szóló 237/2019. (X. 16.) Korm. rendelet, valamint a 2021. évi nyugdíjprémiumról és egyes ellátások után járó egyszeri juttatásokról szóló 568/2021. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban együtt: Korm. rendeletek) alapján az ellátottak részére kifizetett és áthúzódó egyszeri juttatás összegét.

A gyermekgondozási díj és örökbefogadói díj kiadásának előirányzata 233 396,3 millió forint, a teljesítés 248 508,0 millió forint volt, amely az előirányzatnál 15 111,7 millió forinttal, 6,5 százalékkal több.

A minimálbér emelkedésén túl továbbra is hatást gyakorol a gyermekgondozási díj (GYED) kiadására, hogy a csecsemőgondozási díj lejártát követően, a gyermekgondozási díj folyósítása mellett korlátlan időtartamban lehet dolgozni, így egyre több apa veszi igénybe a GYED-et. Míg 2020-ban 22 280 apa vette igénybe a GYED-et, addig 2021-ben már 25 529 fő (2020-ban a GYED mellett munkát végző apák száma 15 972 fő volt, addig ez a szám 2021-re 16 276 főre emelkedett).

Az előző évhez viszonyított kiadásnövekedést a következő tényezők együttesen okozták:

- az igénybevevők átlagos száma nőtt;
- az egy napra jutó kiadás emelkedett; a kiadások növekedésében közrejátszott a gyermekgondozási díj alapjául szolgáló átlagkeresetek növekedése, és a minimálbér emelkedése következtében megnőtt a GYED maximális összege (2020. évben 225 400 forint, 2021-ben 234 360 forint).

Méltányossági jogkörben engedélyezhető valamennyi pénzbeli ellátásra 200,0 millió forint keret állt rendelkezésre a 2021. évben, mely összeg a megyei kormányhivatalok között került felosztásra.

A méltányosságból engedélyezhető pénzbeli ellátások 200,0 millió forintos előirányzatából összesen 176,6 millió forint került kifizetésre. Ebből

- méltányosságból engedélyezhető táppénzre 103,0 millió forint (mely az összes kiadás 58,3 százaléka).
- gyermekápolási táppénz címén 19,1 millió forint, az összes költség 10,8 százaléka került kifizetésre,
- a csecsemőgondozási díj a kiadás 13,8 százaléka, 24,3 millió forint volt,
- gyermekgondozási díjra 30,2 millió forint került kifizetésre, mely az összes kiadás 17,1 százaléka.

A 2020. évi kiadásokhoz viszonyítva, 2021. évben a méltányosságból engedélyezhető pénzbeli ellátásokra fordított összeg 5,1 millió forinttal volt több.

Csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj iránti kérelem esetén elutasításra kerültek azon kérelmek, melyekben a kérelmező nem volt biztosított, illetve nagyon rövid biztosítási idővel rendelkezett. Ugyanakkor a 155/2021. (III. 27.) Korm. rendelet értelmében a gyermek gondozására, nevelésére tekintettel nyújtott gyermekgondozási díjra való jogosultság veszélyhelyzet megszűnéséig történő meghosszabbítása a méltányosságból megállapított gyermekgondozási díjra is kiterjedt, mely hozzájárult a kiadás növekedéshez.

Táppénz iránti kérelmek esetében a várandós kismamák, a daganatos megbetegedésben szenvedők részére került megállapításra az ellátás, továbbá azon személyek is részesültek táppénzben, akiknek keresőképtelensége igazolhatóan az egészségügyi ellátás SARS-CoV2 járványhelyzethez kapcsolódó felfüggesztése okán egy éven túl is fennállt.

A gyermekápolási táppénzt a szülők túlnyomó többségben a daganatos betegségben szenvedő gyermekek kórházi és otthoni ápolására hivatkozva kérték, de egyre gyakrabban fordul elő, hogy a gyermek egyéb, rövidebb lefolyású megbetegedése idejére is kérelmezi a szülő a gyermekápolási táppénz méltányosságából történő engedélyezését, mert a jogszabályban meghatározott, gyermek életkorához kötött időtartamot kimerítette, vagy a gyermek a 12. életévét már betöltötte.

A rokkantsági, rehabilitációs ellátások előirányzata 283 660,8 millió forint, a teljesítés 305 380,4 millió forint volt, ami az előirányzatot 7,7 százalékkal haladta meg. Az ellátások összege 2021. november 1-től 2021. januárig visszamenőlegesen a nyugdíj emelés mértékének megfelelően, 1,2 százalékkal emelkedett, illetve 2021. novemberében egyszeri juttatás valósult meg a nyugdíjprémiumra irányadó szabályok szerint. A kiadási teljesítés magában foglalja az ellátottak részére a Korm. rendeletek szerint kifizetett 23 000,9 millió forint egyszeri juttatás összegét is. Különös méltányolást érdemlő körülmény esetén rokkantsági ellátás megállapítására 150,0 millió forint keret állt rendelkezésre a 2021. évben, melyből 137,6 millió forint került kifizetésre. Az ellátás átlagos létszáma 278 fő/hónap volt.

Egészségbiztosítási ellátások kiadásainak természetbeni ellátásai

A Kvtv. az egészségbiztosítási ellátások kiadásainak természetbeni ellátásaira együttesen 2 116 331,4 millió forintot határozott meg. A teljesítés 2 389 102,1 millió forint volt, amely a törvényi előirányzatot 12,9 százalékkal (272 770,7 millió forinttal) az előző évi kiadást 270 804,0 millió forinttal, 12,8 százalékkal haladta meg.

Gyógyító-megelőző ellátás

A gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport eredeti előirányzata 1 566 953,3 millió forint. A Kvtv. 15. § (2) bekezdése szerint a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport jogcímeinek előirányzatai együttesen 5000,0 millió forintot tartalmaztak az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény és végrehajtási rendelete szerinti többletkapacitás-befogadások várható éves teljesítményének finanszírozására. A méltányossági jogkörben engedélyezhető gyógyító-megelőző ellátás Kvtv. 16. §-a szerinti keretösszegének (3911,3 millió forint) éves felhasználása 9288,4 millió forint volt.

A Kvtv. a jogcímcsoport előirányzatait nem módosította, ugyanakkor miniszteri, illetve kormányzati hatáskörben év közben több előirányzat-átcsoportosítás is történt, valamint együttesen 339 497,9 millió forint külső forrás bevonásra is sor került. Ennek eredményeképpen a jogcímcsoport előirányzata 1 906 451,2 millió forintra emelkedett.

A gyógyító-megelőző ellátás éves kifizetése 1 880 013,1 millió forint. Az előirányzat-maradvány 26 438,1 millió forint, melyből a finanszírozási rendszer átalakítása jogcím fel nem használható maradványa 20 854,6 millió forint, az átlag feletti teljesítmények kompenzálására fel nem használható keret maradványa 3300,0 millió forint, a szolgálati elismerés fedezetére biztosított keret maradványa 1926,2 millió forint, az egyéb kasszák maradványa 357,3 millió forint.

A betegellátás folyamatosságának és az egészségügyi intézmények pénzügyi stabilitásának biztosítása érdekében a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától (2020. december havi kifizetésektől) kezdődően, a COVID-19 járvány miatti egészségügyi válsághelyzetre tekintettel az átlagfinanszírozás visszaállítására került sor a járó- és fekvőbeteg-szakellátás ellátásaira, a háziorvosi indikátor rendszerre, a fogászatra, a betegszállításra, otthoni szakápolásra és otthoni hospice ellátások finanszírozására vonatkozóan. Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 5/B. §-a szerint az átlagfinanszírozás mértékének alapját az előző három havi finanszírozási díj, azaz a július és augusztus havi – a korábbi elrendelés alapján kifizetett – átlagfinanszírozás és a szeptember havi teljesítményfinanszírozás képezte.

A 2021. áprilistól érvényes éves keretek kiközlésével párhuzamosan a Kr. 50/D. §-a szerint, az egészségbiztosításért felelős miniszter döntése alapján, a keretemeléssel érintett szakellátási formákban – azaz aktív fekvőbeteg-szakellátás, járóbeteg-szakellátás ideértve a CT/MRI ellátást is és molekuláris diagnosztikai ellátás (PCR) esetében – az átlagfinanszírozás mértéke az utolsó 12 havi utalványozott finanszírozási díj átlagainak megfelelően került meghatározásra. Továbbá e három szakterület esetében az átlagfinanszírozás mértéke megemelésre került a tervezett éves keretekre meghatározott többletek mértékével a Kr. 50/E. § (8) bekezdése alapján. A krónikus fekvőbeteg-szakellátás területén is módosult az átlagfinanszírozás mértéke a 2019-es év 12 havi átlagos teljesítménydíjainak megfelelően. A változás a 2021. júniusi kifizetésektől kezdve került alkalmazásra. Az első havi különbözet utalványozása hőközi utalásként teljesült.

A meghatározott átlagfinanszírozás mértékébe csak a fent említett előirányzatok terhére történt kifizetések és az egyes molekuláris diagnosztikai ellátások kifizetése számít bele. Minden más ellátási forma pl. várólista csökkentés, az extrafinanszírozás, a nagyértékű gyógyszerfinanszírozás, a speciális finanszírozású szakellátás előirányzatok terhére történő kifizetések finanszírozása a normál szabályok szerint történt. Az átlagfinanszírozás átmeneti alkalmazása nem érintette az egészségügyi szolgáltatók Kr.-ben és a finanszírozási szerződésben meghatározott kötelezettségeit. A szolgáltatóknak valamennyi (teljesítmény és egyéb) jelentési kötelezettségét teljesíteniük kellett.

Kiemelt finanszírozási események

I. A 2021. január 1. napjával hatályba lépő intézkedések

1. Háziorvosi ügyeleti díj emelése

A háziorvosi ügyeleti ellátás rendszerében a területi szorzószámok differenciált emelése javította a kisebb, szétszórta falvakban ügyeleti ellátást nyújtó szolgáltatók finanszírozását. Ezek a területeken ellátott esetek magasabb költséget (üzemanyag, idő) rónak a területet ellátó szolgáltatókra, így az itt működő ügyeleti szolgáltatók és a helyi települési önkormányzatok gazdálkodási helyzete jóval nehezebb, mint a fővárosi szolgáltatóké.

A díjemelés 2021. évi 12 havi fedezetét az alapellátás megerősítéséről, illetve a Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék 2021. évi előirányzatából történő átcsoportosításról szóló 1683/2020. (X. 21.) Korm. határozat alapján a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül a gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcímről a háziorvosi, háziorvosi ügyeleti ellátás jogcím előirányzatára történő 3000,0 millió forint átcsoportosítása biztosította. A Kr. 19.§ (3) bekezdése alapján az emelt szorzószámok szerinti magasabb összegű kifizetést első alkalommal – a jogszabály kihirdetésére tekintettel – március hónapban teljesítette a NEAK.

2. Háziiorvosi, szakdolgozói bértámogatás

Az alapellátásban dolgozó orvosok és szakdolgozók béremeléséhez szükséges 2021. évi forrás biztosításáról szóló 1848/2020. (XI. 25.) Korm. határozat alapján a háziiorvosi, háziiorvosi ügyeleti ellátás jogcímen belül újonnan létrehozott háziiorvosi, szakdolgozói bértámogatás előirányzati soron 71 558,9 millió forint állt rendelkezésre a béremelés fedezetére. A kifizetésekre április hónaptól került sor januárig visszamenőleges hatállyal.

3. Egyedi fixdíj módosítások

a) Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ (BVEK) / Gróf Tisza István Kórház

A Kormány a Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ beruházás kapcsán a Gróf Tisza István Kórházat érintő komplex fejlesztés végrehajtásának támogatásáról szóló 1678/2019. (XII. 5.) Korm. határozattal döntött a BVEK beruházás kapcsán a Gróf Tisza István Kórházat (a továbbiakban: GTIK) érintő komplex fejlesztés végrehajtásának támogatásáról. A döntés értelmében a GTIK mellett Berettyóújfaluban létrejön a BVOP új egészségügyi egysége, mely kiváltja a BVOP tököli kórházát. A BVEK krónikus fekvőbeteg- és járóbeteg-szakellátást nyújt a fogvatartottak részére, míg a GTIK-ra hárul az aktív fekvőbeteg-szakellátás végzése.

Az ellátási tevékenység elindulására a COVID járványhelyzet miatt 2021. július hónaptól került sor, a finanszírozási rendben fennálló 2 hónapos eltolódást is figyelembe véve (a júliusi ellátási tevékenységek kifizetésére szeptember hónapban kerül sor) mindösszesen 4 havi kifizetés történt e jogcímen havi 30,0 millió forint, éves szinten 360,0 millió forint összegben.

b) Országos Sportegészségügyi Intézet (OSEI) – sportsebészeti ügyeleti ellátás

Az akut speciális sportsebészeti ügyeleti ellátás kialakítása és működtetése a kifejezetten sportsérülésekből adódó sportolói egészségügyi problémák speciális kezelését teszi lehetővé, részben csökkentve ezzel az általános traumatológiai és sebészeti ügyeletek mindennapos terhelését, egyben biztosítva azt a sportegészségügyi speciális ellátást, amelynek következtében a minél korábbi rehabilitációs és a sportba való visszatérés megtörténhet a sportegészségügyi szakmai irányelvekkel egyezően. A kiegészítő finanszírozás érdekében külön fix díj kategória került bevezetésre az OSEI részére, amelynek összege megegyezik a speciális akut ellátási centrum jelenleg érvényes fix díjával, havi 5,2 millió forinttal. A kifizetés 62,9 millió forint volt.

c) A Markusovszky Egyetemi Oktatókórház

A Markusovszky Egyetemi Oktatókórházban 2020. július 1-jétől a működési engedély alapján a traumatológia és az érsebészeti szakma - az eddigi II. progresszivitási szint helyett - III. progresszivitási szintnek felel meg. A progresszivitási szint emelkedéséből adódó éves többletforrás-igény 412,2 millió forint átcsoportosítása vált szükségessé a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül.

A fenti három intézményt érintő, együttesen 835,1 millió forint fedezet az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék 2020. és 2021. évi előirányzatáról történő átcsoportosításról szóló 1878/2020. (XII. 4.) Korm. határozatban foglaltak alapján a gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcím terhére került átcsoportosításra, az összevont szakellátáson belül az aktív fekvőbeteg-szakellátásra 475,1 millió forint, illetve a fogvatartottak egészségügyi ellátása 360,0 millió forint előirányzat javára.

4. Covid fixdíj

2021-ben – az előző évhez hasonlóan - a legtöbb COVID beteget ellátó Dél-pesti Centrumkórház (200,0 millió forint/hó), az Észak-Közép-budai Centrum, Új Szent János Kórház és Szakrendelő (100,0 millió forint/hó), valamint az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet (100,0 millió forint/hó) fix díjban részesült.

Az említett 3 intézmény részére biztosított havi fix díj éves forrásigénye 4 800,0 millió forint, aminek fedezete a Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka jogcímcsoportról Kormány hatáskörű átcsoportosítással került biztosításra az Összevont szakellátás javára (az Egészségbiztosítási Alap Összevont szakellátás előirányzatának 2020. évi megemeléséről és 2021. évi előirányzatának javára történő átcsoportosításról, valamint az Egészséges Budapest Programban érintett állami fenntartású, közfinanszírozott kórházak fertőtlenítési célú felújításával kapcsolatos beruházásokhoz szükséges forrás biztosításáról szóló 1520/2020. (VIII. 14.) Korm. határozat módosításáról szóló 1888/2020. (XII. 8.) Korm. határozattal).

5. Egészségügyi dolgozók béremelése

Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) alapján alaphír és mozgóbér különbözeti támogatás fedezetére a célelőirányzatok jogcímen belül az Egészségügyi dolgozók 2018-2021. évi béremelésének fedezete eredeti előirányzata (168 314,8 millió forint) az *Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Célelőirányzatok jogcíme 2021. évi előirányzatának megemeléséről* szóló 1916/2020. (XII. 17.) Korm. határozattal, 2021. január 1-jai hatállyal 197 126,3 millió forinttal került megemelésre. Az emelést az is indokolta, hogy a jogosultak köre jelentősen megváltozott, mivel az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C törvény (továbbiakban: Eszjtv.) 8. § (3) bekezdésében (orvos, szakorvos, fogorvos, szakfogorvos, gyógyszerész, szakgyógyszerész és a Korm. rendeletben meghatározott egyéb egészségügyi egyetemi végzettséggel rendelkező egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személy), illetve a Korm. rendelet 2. § (1a) és (1c) bekezdésében foglalt egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott alapellátás körébe tartozó (házi orvos, fogorvos, alapellátásban résztvevő szakdolgozó) foglalkoztatottak után is lehetőség nyílt alaphír-emelés támogatás, illetve mozgóbér különbözeti támogatás igénylésére.

6. A légimentés fix díjának emelése

Az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 277/2021. (V. 26.) Korm. rendelet 17. § (e) bekezdése alapján a légimentési tevékenység finanszírozásának havi 90,0 millió forintos fix összegű díja 132,2 millió forintra növekedett.

A többletforrás fedezetének biztosítása érdekében a Gazdaságvédelmi programok előirányzatból, a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő, valamint fejezetek közötti és fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításokról, kötelezettségvállalás engedélyezéséről, továbbá a 2021. évi központi költségvetés végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 2005/2020. (XII. 24.) Korm. határozat alapján a gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcím terhére 506,4 millió forint került átcsoportosításra a mentés jogcím előirányzatára.

II. Évközi előirányzat átcsoportosítások és emelések

Fogászati bértámogatás

A Kormányzat kiemelt célként fogalmazta meg az alapellátás megerősítésének folyamatában az egészségügyi szolgálati jogviszonyban meghatározott bérekhez való felzárkózás elősegítését, illetve a fogászati ellátás esetében is az alapellátó fogorvosoknak az akár vegyes, akár csak tisztán fogorvosi praxisközösségekbe történő belépésre ösztönzését. Az alkalmazottként foglalkoztatott fogorvosok a jogállási törvény alapján részesülnek a béremelésből, azonban az alapellátó és szakellátó fogorvosok döntő többsége vállalkozási formában látja el a tevékenységét, ezért szükséges volt részükre is – bérfejlesztés jogcímen – többletforrást biztosítani.

A fogorvosok és asszisztenseik bérkiegészítésének kalkulált mértéke megegyezik a háziorvosi és szakdolgozói bérkiegészítés összegével, így a többletforrás igény 26 163,0 millió forint volt. A fedezet megteremtése – a fogászati ellátás jogcímen belül újonnan létrehozott Fogorvosi, szakdolgozói bértámogatás előirányzatán – két ütemben történt.

1. Az első lépésben az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Fogászati ellátás jogcíme 2021. évi előirányzatának megemeléséről szóló 1044/2021. (II. 9). Korm. határozat, a fogászati ellátás jogcím előirányzatát 24 583,0 millió forinttal emelte meg.
2. A szükséges további forrás biztosítása a Kr. 14. § (4a) bekezdésének hatályon kívül helyezésével kivetett szakdolgozói kiegészítő díjazás 1900,0 millió forint éves kerete időarányos részének, összesen 1580,0 millió forintnak az átcsoportosításával történt.

Az emelt összegű, együttesen 20 734,5 millió forintos éves kifizetésre április hónaptól került sor, januárig visszamenőleges hatállyal.

Háziorvosi túlmunka díjazása

A veszélyhelyzet ideje alatt a járvány elleni védekezést elősegítő egyes intézkedésekről szóló 89/2021. (II. 27.) Korm. rendeletben foglaltak szerint a háziorvosi szolgáltató jogosult a számára az országos tisztifőorvos által a Hivatalos Értesítőben legalább az alapellátási tevékenység megkezdését megelőző 7 naptári nappal korábban közzétett, országosan vagy adott területre, szabad- vagy munkaszüneti napra az ellátandók körének meghatározásával elrendelt alapellátási tevékenység után teljes napra 80 000 forint, fél napra 40 000 forint támogatásra azzal, hogy ha az adott időszakra az ellátandók körének kevesebb mint fele jelenik meg az elrendelt alapellátási tevékenység elvégzése érdekében, akkor a támogatás összegének felére jogosult.

Az intézkedés végrehajtásához szükséges többletforrást a koronavírus-világjárvány elleni védekezéssel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1076/2021. (II. 27.) Korm. határozat biztosította, a háziorvosi, háziorvosi ügyeleti ellátás jogcím előirányzatának 6400,0 millió forinttal való megemelésével. A kifizetés az újonnan létrehozott háziorvosi szolgáltató számára az egészségügyi államigazgatási szerv által szabad- vagy munkaszüneti napra elrendelt alapellátási tevékenység támogatása előirányzatról történt, május – július időszakban, a korrekciókkal együtt 627,7 millió forint összegben.

Finanszírozási rendszer átalakítása

A Kr. év végi módosítása alapján a járóbeteg- és az aktív fekvőbeteg szakellátás, valamint a molekuláris diagnosztikai ellátás – eddigi teljesítményelvű – finanszírozása 2021. április 1-jétől a valós ellátási eseményeken alapuló keret meghatározásával átalakult egy olyan eset alapú finanszírozássá, ami a lakossági szükségleteknek és az egészségügyi intézmények finanszírozási igényeinek megfelelőbb rendszert eredményezhet.

Ezen intézkedés 7 havi pénzügyi fedezetének biztosítása érdekében a finanszírozási rendszer átalakítása jogcím előirányzatáról 22 866,7 millió forint átcsoportosításáról született döntés az összevont szakellátás jogcím előirányzata javára (ebből 8 925,0 millió forint a járóbeteg-szakellátás, 1 925,0 millió forint a molekuláris diagnosztika (PCR) ellátás, 12 016,7 millió forint pedig az aktív fekvőbeteg-szakellátás kasszáját érintette).

A kódkarbantartáshoz kapcsolódó egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeletekben foglaltakhoz kapcsolódóan 2021 őszén szükségessé vált a Kr. módosítása, mely az egészségügyi-szakellátásban végzett ellátások valós értékükön történő finanszírozását szolgálja. A módosítások költségfelmérésen alapulnak, amelyhez az illetékes szakma szolgáltatja az adatokat. A jogszabály módosítások (1 havi) finanszírozási igénye mindösszesen 394,7 millió forint volt, ami a Finanszírozási rendszer átalakítása előirányzatról miniszteri hatáskörében átcsoportosítására került az összevont szakellátás (386,9 millió forint) és a laboratóriumi ellátás (7,8 millió forint) előirányzatok javára.

A finanszírozási rendszer átalakítása jogcím előirányzatáról további 884,0 millió forint átcsoportosítására került sor az otthoni szakápolás jogcím előirányzat javára az ellátás hatékonyságának, a gazdálkodás eredményességének és minőségének javítása érdekében. A területi pótlék finanszírozásának változása 347,0 millió forint, a degressziós szorzók módosítása 537,0 millió forint többletforrást igényelt éves szinten.

BEK-OGK új fixdíjának bevezetése

Az országos hatáskörben végzett gerincsebészeti eljárásokhoz való minél szélesebb körű hozzáférés javítása érdekében az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet módosításával egy új fix díj került bevezetésre. A fix díjra 2021. január 1. napjától a Budai Egészségközpont Kft. jogosult. A fix díj havi összege 155,3 millió Ft, melynek éves (12 havi) fedezetigénye 1864,0 millió forint. Az éves fedezet biztosítása az összevont szakellátás jogcímen belül – az egészségbiztosításért felelős miniszter hatáskörében – a népegészségügy fejlesztése sorról az aktív fekvőbeteg-szakellátás sorra történő átcsoportosítással valósult meg.

Iskolaegészségügyi ellátás bértámogatása

Az egészségügyi szolgálati jogviszony hatálya alá nem tartozó iskolaorvosok, iskolai fogorvosok bértámogatására is sor került.

A főállású iskolaorvosi szolgálat fennállásának idejére indokolt a bértámogatás kiterjesztése annak érdekében, hogy ne kerüljenek hátrányosabb helyzetbe a többi orvoshoz képest.

A béremelés kizárólag a vállalkozási formában működő főállású iskola-egészségügyi ellátást végző orvosokra terjedt ki tekintettel arra, hogy az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény hatálya alá tartozó iskola-egészségügyi ellátást végzők bértámogatása már megtörtént.

Az Eszjtv. hatálya alá nem tartozó iskolaorvosok bértámogatásának 2021. évi 11 havi forrásigénye 145,5 millió forint volt, melynek fedezetét az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Védőnői szolgáltatás, anya-, gyermek- és ifjúságvédelem jogcím 2021. évi előirányzatának megemeléséről szóló 1306/2021. (V. 26.) Korm. határozat a védőnői szolgáltatás, anya-, gyermek- és ifjúságvédelem jogcím előirányzatának megemelésével biztosította. Az iskolaorvosi bértámogatással kapcsolatos részletszabályokat az egyes egészségügyi és egészségbiztosítási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 277/2021. (V. 26.) Korm. rendelet 9. §-a tartalmazza. A bértámogatás fedezetéül a jogcímen belül újonnan létrehozott iskolaegészségügyi ellátás bértámogatás előirányzat szolgál.

Letelepedési pályázatok forrásnövelése

A 2021-es költségvetési évben a célelőirányzatok jogcímen belül a tartósan betöltetlen háziorvosi és fogorvosi körzetek betöltésének, valamint háziorvosi tevékenység végzéséhez szükséges praxisjog vásárlásának támogatása fedezetére 1250,0 millió forint állt rendelkezésre.

A pályázati kiírások értelmében 2021. október 15-éig volt lehetőségük a házi- és fogorvosoknak a pályázatok benyújtására. A benyújtott pályázatok elbírálása alapján folyamatosan kötötték a nyertesek és a NEAK munkatársai a támogatási szerződéseket. A beadott pályázatok, illetve a további érdeklődők száma azonban 2021. évben is kiemelkedően magas volt, ezért 1000,0 millió forint forrás bevonására volt szükség a fogorvosi, szakdolgozói bértámogatás előirányzata terhére való átcsoportosításával. A további, év végén végrehajtott előirányzat-átcsoportosítás után 2050,0 millió forintra módosult a felhasználható összeg.

Róbert Károly IVF Centrum közfinanszírozott működése

A magyar családok esetében is megfigyelhető az a nemzetközi tendencia, hogy az első gyermek megszületésének ideje egyre későbbre tolódik. Az életkor előrehaladtával a reprodukciós készség, képesség fokozatosan romlik, a megtermékenyítő képesség csökken, ennek ellensúlyozása érdekében pedig fokozódik a mesterséges megtermékenyítési eljárások igénybevétele. A kapacitás növelése az állami fenntartású intézményrendszer megerősítését teszi szükségessé az ott elvégzett beavatkozások közfinanszírozott ellátásba történő bevonásával. A Nemzeti Humán Reprodukciós Program célja, hogy minden gyermeket vállalni kívánó pár ingyen vehesse igénybe a meddőségekezelési ellátásokat és kiemelt, indikációhoz kötött támogatással (100,0 százalék) juthasson hozzá a szükséges gyógyszerekhez is.

Fentiek figyelembevételével döntés született az újonnan létrehozott Róbert Károly IVF Centrum közfinanszírozásba történő bevonásáról. A finanszírozáshoz szükséges 191,2 millió forint összegű (2 havi) többletforrás az összevont szakellátás jogcím javára való előirányzat emeléssel került biztosításra a Róbert Károly Meddőségi Centrum közfinanszírozott működése érdekében szükséges források biztosításáról szóló 1626/2021. (IX. 6.) Korm. határozat alapján.

Várólista és a betegszállítás keretének növelése

Az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás jogcím és az Összevont szakellátás jogcím 2021. és 2022. évi előirányzatainak megemeléséről szóló 1656/2021. (IX. 24.) Korm. határozat az összevont szakellátás 2021. évi előirányzatát (városlista csökkentés) 3439,1 millió forinttal, a betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás előirányzatát pedig 69,3 millió forinttal megemelte.

A többletforrás bevonásával elérni kívánt közpolitikai cél, hogy minden ember az összes szükséges kivizsgáláshoz és kezeléshez az egészségügyi állapotának megfelelő időben, a lehető leggyorsabban hozzájusson. Ennek elérése érdekében – a Kormány által 2012. óta kiemelten kezelt – a kötelezően vezetett várólisták hosszának a lehető legalacsonyabb szintre történő csökkentése szükséges, a feltorlódott ellátások minél hamarabb ledolgozása, megszüntetése, illetve az, hogy a várakozási idő a későbbiekben se emelkedjen.

Jövedelem kiegészítés forráspótlása

Az egyes, az egészségügyi szolgálati jogviszonnyal összefüggő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 69/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 8. §-a alapján a nyugdíjpótló jövedelem-kiegészítés támogatásra jogosult intézmények köre 2021. március 1. napjától jelentősen kibővült. Ezen időponttól már az összes (ide nem értve a munkavállalói résztulajdont) állami és önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatóra, valamint – az Eszjtv. hatálya alá történő tartozást választva – egyes egyházi fenntartású szolgáltatókra is kiterjed a támogatás igénylésének jogosultsága. (Ezt megelőzően az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény 16/A. § c) pontja alapján kizárólag a költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltató munkáltatók igényelhetek jövedelem-kiegészítés támogatást.)

Az egészségügyben végrehajtott bérfeljesztések hatására az orvosi bérek is emelkedtek, ezért számos nyugdíjas orvos döntött úgy, hogy a nyugdíj helyett ismételten visszamegy dolgozni. Márciustól folyamatosan emelkedni kezdett a pénzellátást helyettesítő jövedelem-kiegészítésre benyújtott szolgáltatói igénylések száma és összege.

Mіндеzek alapján a célleírányzatok jogcímen belül az egészségügyi dolgozók 2018-2021. évi béremelésének fedezete sorról 2000,0 millió forintnak az egészségügyi dolgozók pénzellátást helyettesítő jövedelem-kiegészítése sorra történő – a Kr. 49.§-a szerinti az egészségbiztosításért felelős miniszter hatáskörében végrehajtott – átcsoportosítására került sor.

Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás forrásnövelése

A nagyértékű gyógyszerfinanszírozás jogcím eredeti előirányzata 119 659,8 millió forint volt, mely a tételes gyógyszerek és az ultra orphan drug kasszájában mutatkozó forráshiány rendezése érdekében végrehajtott évközi előirányzat módosítások eredményeképpen 150 844,4 millió forintra emelkedett. A módosítás 31 184,6 millió forint összegű volt, amely a természetbeni ellátások céltartaléka jogcímről miniszteri hatáskörűben átcsoportosított 4 000,0 millió forint és a nagyértékű gyógyszerfinanszírozást biztosító gyógyszergyártói és forgalmazó befizetések eredeti előirányzatán felül jelentkező 184,6 millió forint összegű többletbevétel miniszteri hatáskörű előirányzat-emelése mellett a 1818/2021. (XI. 25.) Korm. határozat alapján a gyógyszer-támogatás és gyógyászati segédeszköz támogatás jogcímcsoportok terhére végrehajtott 27 000,0 millió forint összegű átcsoportosítással került finanszírozásra.

Méltányossági gyógyszerkiadások

A méltányossági alapon történő térítések előirányzata a méltányosságból finanszírozott eszközök, a Magyarországon szakmailag elfogadott, de a finanszírozásba még be nem fogadott eljárások, illetve méltányosságból adható gyógyszerek kifizetésére szolgál. A 2021. év során jelentősen megnövekedett ezen gyógyszerek iránti igény. Az orphan készítmények körében 2021. évtől újonnan finanszírozásra kerülő terápiák (az SMA kezelésére alkalmazott

Zolgensma készítmény és a cisztás fibrózis kezelésére alkalmazott Orkambi készítmény) megjelenése, illetve bizonyos terápiák esetében a növekvő betegszám (Spinraza, Soliris, Cerdelga, Galafold) többletforrás bevonását tette szükségessé. A gyógyszerméltányossági keret – az év közben a gyógyszer méltányossági eszköz/eljárás keretről már átcsoportosított 150,0 millió forint ellenére – már nem biztosított fedezetet december hónapban ezen készítmények finanszírozására, a beérkezett nagy számú igény miatt további forrás bevonására volt szükség.

Az év hátralévő részében összesen 6000,0 millió forint kifizetés fedezetét belső átcsoportosítás biztosította (az egészségügyi dolgozók 2018-2021. évi béremelésének fedezete előirányzatról 5377,2 millió forint, a méltányossági eszköz/eljárás kasszáról 622,7 millió forint.)

Kasszasöprés (Működési támogatás és szolgálati elismerés)

A Kr 6. §. (4) bekezdése szerint: „A tárgyév utolsó hónapjában a havi kifizetést követően és az átcsoportosítás után az egyes szakfeladatokon még rendelkezésre álló előirányzat osztható fel és fizethető ki, az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével.” Az év utolsó előirányzat-átcsoportosítására a december havi finanszírozás, valamint a tervezett hőközi kiutalások figyelembevételével került sor. Kormányzati döntés alapján a gyógyító-megelőző ellátás egyes jogcímein jelentkező előirányzat-maradvány terhére 2 jogcímen volt teljesíthető kifizetés.

A kifizetések fedezete a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül rendelkezésre állt, de a kifizetések megfelelő előirányzat terhére történő teljesítéséhez belső átcsoportosítások is szükségesek voltak, melyekre a Kvtv. 13. § (1) bekezdése alapján az egészségbiztosításért felelős miniszter kezdeményezésével és az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével kerülhetett sor. A gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcímről történő további szükséges átcsoportosítás a Kvtv. 12. § (1) b) pontja alapján a Kormány felhatalmazásával volt lehetséges.

1. Működési támogatás (adósságrendezés)

A járó- és fekvőbeteg szakellátó intézmények közel fele jelentős mértékű lejárt tartozásállományt halmozott fel a 2021. év során. A kiegyensúlyozott működés helyreállítása érdekében a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban Ebtv.) 31. § (9a) bekezdése alapján adatot szolgáltató állami, önkormányzati, egyházi tulajdonban álló egészségügyi szolgáltató, továbbá a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti felsőoktatási intézmény részeként működő klinikai központ 2021. november 30. napján fennállt lejárt tartozásállománya alapján, vagy likviditási helyzetének javítása érdekében – ha a számított támogatási összeg meghaladja a 100 000 forintot – működési támogatásban részesült. A működési támogatás összegét – a COVID-19 járvány elleni védekezés költségeinek megtérítésére is tekintettel – az Országos Kórházi Főigazgatóság (a továbbiakban: OKFŐ) a NEAK-kal közösen állapította meg.

A működési támogatás kifizetésének részletes szabályait az *egészségügyi szakellátást nyújtó közfinanszírozott szolgáltatók működési támogatásáról* szóló 758/2021. (XII. 22.) Korm. rendelet, míg a felosztható 41 020,4 millió forint keretösszeget az egészségügyi szakellátást nyújtó közfinanszírozott szolgáltatók működési támogatásáról és az Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap Gyógyító-megelőző ellátás céltartalék jogcím előirányzatából a Célelőirányzatok jogcím előirányzatára történő 2021. évi átcsoportosításról szóló 1951/2021. (XII. 22.) Korm. határozat tartalmazta. A működési támogatás kifizetéséhez szükséges fedezet megteremtése részben a gyógyító-megelőző ellátások céltartalék jogcímről a fenti kormányhatározattal a célelőirányzatok jogcímre történő 10 658,5 millió forint átcsoportosításával, illetve ezzel egyidejűleg – az

egészségbiztosításért felelős miniszter kezdeményezésével és az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével – végrehajtott előirányzat átcsoportosítással (kasszasöpréssel) volt biztosítható.

2. Szolgálati elismerés

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek szolgálati elismerésével kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 664/2021. (XII. 1.) Korm. rendelet szerint minden olyan egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott dolgozónak jár az elismerés, aki a jogszabályban meghatározott szolgálati idővel rendelkezik.

Az állami, illetve önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatóknál foglalkoztatott egészségügyi dolgozók (orvosok, szakorvosok, gyógyszerészek, ápolók) és az egészségügyben dolgozók közalkalmazotti jogviszonya 2021. március 1-jén átalakult egészségügyi szolgálati jogviszonnyá. Az Eszjtv. a korábbi jubileumi jutalom helyett szolgálati elismerés néven új illetményen felüli juttatást vezetett be. Mivel a jogalkotói szándék arra irányult, hogy változatlan feltételekkel legyenek jogosultak a juttatásra azok az egészségügyi dolgozók, akik a közszektorban huszonöt, harminc-, illetve negyven éve dolgoznak, az Eszjtv. is biztosította számukra ezt az alkalmi juttatást, melynek mértéke nem változott.

Tekintettel arra, hogy az egészségügyi szolgáltatók 2021. december hónapjában már nem tudták kigazdálkodni az esedékes szolgálati elismeréseket, az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek szolgálati elismerésével kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 664/2021. (XII. 1.) Korm. rendelet módosításáról szóló 759/2021. (XII. 22.) Korm. rendelet, a szolgálati elismerés kifizetésének forrásaként a gyógyító-megelőző ellátások jogcímcsoporton belül kasszamaradványként kifizetett összeget jelölte meg.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek szolgálati elismerésével kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 664/2021. (XII. 1.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdés a) pontja szerinti kötelezettség teljesítéséhez szükséges fedezet biztosításáról szóló 1952/2021. (XII. 22.) Korm. határozat alapján az egészségügyi szolgáltatók között 23 300,0 millió forint kerülhetett felosztásra a NEAK-hoz 2021. december 20-áig megküldött adatszolgáltatás alapján, a Kr. 6. § (4) bekezdése szerint 2021. évben az egészségügyi szolgáltatók részére kifizetendő összegből. A fentieknek megfelelően az egészségügyi szolgáltatók egyszeri támogatásban részesültek, melynek teljes összege 21 373,8 millió forint volt.

Egyéb finanszírozási események

Működési költségelőleg

Az Ebtv. 35. §-ának (4) bekezdése alapján, a Kr. 6/A. §-a szerinti működési költségelőlegben – a költségvetés e célra szolgáló 2000,0 millió forintos előirányzata terhére – a vizsgált időszakban 2 szolgáltató részesült mindösszesen 171,5 millió forint összegben, melynek visszavonása év végéig maradéktalanul megtörtént.

A kassa éves keretének felhasználására vonatkozó szabályok szerint: az év közben, a szolgáltatók egyedi kérelme alapján, a NEAK főigazgatójának engedélyével kifizetett előleget a tárgyévben vissza kell fizetni. A működési költségelőleg maximálisan adható összege a szolgáltatóknak az igénylést megelőző 12 havi finanszírozási összegből számított havi átlagösszeg 30,0 százaléka.

Jogviszony-ellenőrzés

A kötelező egészségbiztosítási ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 12/B. § rendelkezései alapján a – a mentést, betegszállítást, védőnői szolgáltatást, otthoni szakápolást, iskola- és ifjúság-egészségügyi ellátást, mozgó szakorvosi szolgálatot teljesítő szolgáltató, valamint a beteg közvetlen jelenlétét nem igénylő diagnosztikai és kórszövettani vizsgálat és boncolás kivételével – valamennyi szolgáltató köteles az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét megelőzően ellenőrizni az egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásaira való jogosultságot (jogviszonyt). Az ellenőrzést adott ellátási formában egy napon nyújtott szolgáltatások számától függetlenül egyszer kell elvégezni.

Amennyiben a szolgáltató az ellenőrzési kötelezettségét nem teljesítette, akkor a Kr. 4/A. §-a alapján az adott ellátás után járó finanszírozási összegnek csak a 90,0 százaléka jogosult; a háziorvosi, háziorvosi ügyeleti szolgáltatók esetében a meghatározott országos átlagos eseti díj 10,0 százaléka, illetve a fogászati alapellátást nyújtó szolgáltató díjazásából az adott ellátás után járó teljesítménydíj 10,0 százaléka – legfeljebb 1 000 forint – kerül levonásra a díjazásból. Azonban, ha az ellenőrzési kötelezettségét teljesítette a szolgáltató, akkor ellátási esetenként 50 forint ellenőrzési díjra jogosult.

A jogviszony ellenőrzési díjat a havi finanszírozás keretében kell kifizetni. A jogviszony ellenőrzés „50 forintos” díjazása tekintetében és a szankcionálás miatti levonás összegének nagyságában is a COVID-19 járványhelyzet miatt további csökkenés figyelhető meg a 2019. évtől kezdődően. A hatályos jogszabályi rendelkezések alapján 2021-ben a visszavonás összesen 43,7 millió forint, míg a kifizetés 2903,1 millió forint volt. Összességében a jogviszony ellenőrzéshez kapcsolódó szankcionálások és kifizetések egyenlege 2859,4 millió forint, mely 23,8 százalékos csökkenést jelent az előző évhez képest.

Többletkapacitás befogadások

A Kvtv. 15. § (2) bekezdése alapján: „A LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap fejezet, 1. cím, 2. alcím, 7. Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport jogcímeinek előirányzatai együttesen 5000,0 millió forintot tartalmaznak az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló törvény és végrehajtási rendelete szerinti többletkapacitás-befogadások várható éves teljesítményének finanszírozására.” E forrás szolgált többek között az előzetesen – pl. a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program (TIOP), a Regionális Operatív Programok (ROP), illetve a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) keretében – befogadott, valamint a 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 13-15/A. § szerinti többletkapacitás-befogadási eljárás keretében befogadott többletkapacitásokra.

Az uniós forrásokból megvalósuló, előzetesen befogadott többletkapacitásokra a beszámolási év során 1 szolgáltatóval aktív fekvőbeteg-szakellátás vonatkozásában került sor szerződéskötésre. Az előzetesen befogadott többletkapacitásokra vonatkozó tervezett éves keret megállapítása a Kr. 27/A. § (3) bekezdése alapján történt. Ezen szabályok alapján a keretmódosítást igénylő kapacitásváltozás esetén annak módosítása az egy kapacitásegységre jutó szakma szerinti országos átlag alapján történik.

Többletkapacitás-befogadási eljárás (a továbbiakban: TBB) keretében az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény végrehajtásáról rendelkező 337/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján egy alkalommal történt többletkapacitás befogadás, melyről a NEAK főigazgatója Közleményt jelentetett meg 2020. december 29-én. A Közlemény egészségügyi szolgáltatóként tartalmazta a befogadott többletkapacitás megjelölését, mértékét, valamint a finanszírozási szerződés megkötésének tervezett időpontját. A határozatlan időtartamú finanszírozási szerződések megkötésére legkorábban 2021. január 1-jétől kerülhetett sor.

A beszámolási időszakban valamint az azt megelőző évben kihirdetett TBB befogadásoknak megfelelően az aktív fekvőbeteg-szakellátás vonatkozásában 7 szolgáltatóval, egynapos sebészeti ellátás vonatkozásában 2 szolgáltatóval, anesztéziában végzett fogászati egynapos ellátás esetében 1 szolgáltatóval került sor a finanszírozási szerződéskötésre. Járóbeteg-szakellátást érintően 25 szolgáltatóval, laboratóriumi ellátásra 9 szolgáltatóval, PCR ellátásra 3 szolgáltatóval történt finanszírozási szerződéskötés. Krónikus fekvőbeteg-szakellátás esetében nem került sor szerződéskötésre.

1. Háziorvosi, háziorvosi ügyeleti ellátás

A Kvtv. 139 547,5 millió forintban határozta meg a háziorvosi, háziorvosi ügyeleti ellátás 2021. évi eredeti előirányzatát, mely többszöri előirányzat módosulást követően 212 348,1 millió forintra változott. Az éves kifizetés 212 311,2 millió forint volt, ami, 52,2 százalékkal haladta meg a 2020. évi tényleges kifizetést. Ez biztosította a forrást a háziorvosi szolgálatok bértámogatási díjazásának bevezetésére, valamint a háziorvosi szolgáltatók által szabad- vagy munkaszüneti napra elrendelt alapellátási tevékenység (COVID oltás) végzésének díjazására az alábbiakban részletezett módon:

Háziorvosi, szakdolgozói bértámogatás jogcímen az év végi kasszasöprés figyelembevételével 71 265,5 millió forint módosított előirányzat állt rendelkezésre, mely a háziorvosi szolgáltatók részére az orvosok és szakdolgozók béréhez nyújtott támogatást és a havi finanszírozási díjakkal együtt került kifizetésre. A bértámogatási díjazás első alkalommal 2021. április hónapban került folyósításra a január, február és március hónapra vonatkozó korrekciós összegekkel együtt.

Háziorvosi szolgáltatók számára az egészségügyi államigazgatási szerv által szabad- vagy munkaszüneti napra elrendelt alapellátási tevékenység támogatására az év végi kasszasöprés figyelembevételével 627,8 millió forint módosított előirányzat állt rendelkezésre a 2021. március 12. - május 31. között végzett hétvégi COVID oltási tevékenység díjazására („hétvégi oltási” díj), mely a 2021. május-augusztus időszakban került folyósításra a szolgáltatók részére.

A háziiorvosi előirányzat felhasználása jogcímenként és az előző évhez képest a következőképpen alakult:

Jogcím	2020. évi kifizetés (Mft)	2020. évi részarány (%)	2021. évi kifizetés (Mft)	2021. évi részarány (%)
Fix összegű díjazás	21 262,4	15,2	22 702,0	10,7
Rezsitámogatási díj	39 596,5	28,4	39 613,2	18,7
Területi kiegészítő díjazás	2 584,9	1,9	2 577,9	1,2
Eseti ellátás díjazása	524,6	0,4	462,3	0,2
Teljesítményarányos díj	58 097,7	41,6	55 132,3	26,0
Indikátorrendszer díjazása	7 298,6	5,2	7 312,3	3,4
Háziiorvosi, szakdolg. bértám.	0	0	71 232,9	33,6
„Hétfélig oltási” díj	0	0	627,7	0,3
Ügyeleti szolgálat	10 167,2	7,3	12 650,6	6,0
Összesen	139 531,9	100	212 311,2	100

A nem bejelentkezett biztosítottak eseti ellátásának díjazására 462,3 millió forint kifizetés történt. Ez kb. 10,0 százalékkal kevesebb, az előző évben kifizetett összegnél, annak ellenére, hogy az eseti ellátások száma 2021-ben kismértékben növekedett az előző évhez képest. Ezen ellentmondás a 2020-as évben alkalmazott „átlagdíjazásnak” köszönhető.

Az online jogviszony ellenőrzésekre 2877,7 millió forint kifizetés történt, amely alig magasabb az előző évben ugyanezen a jogcímen kifizetett összegnél.

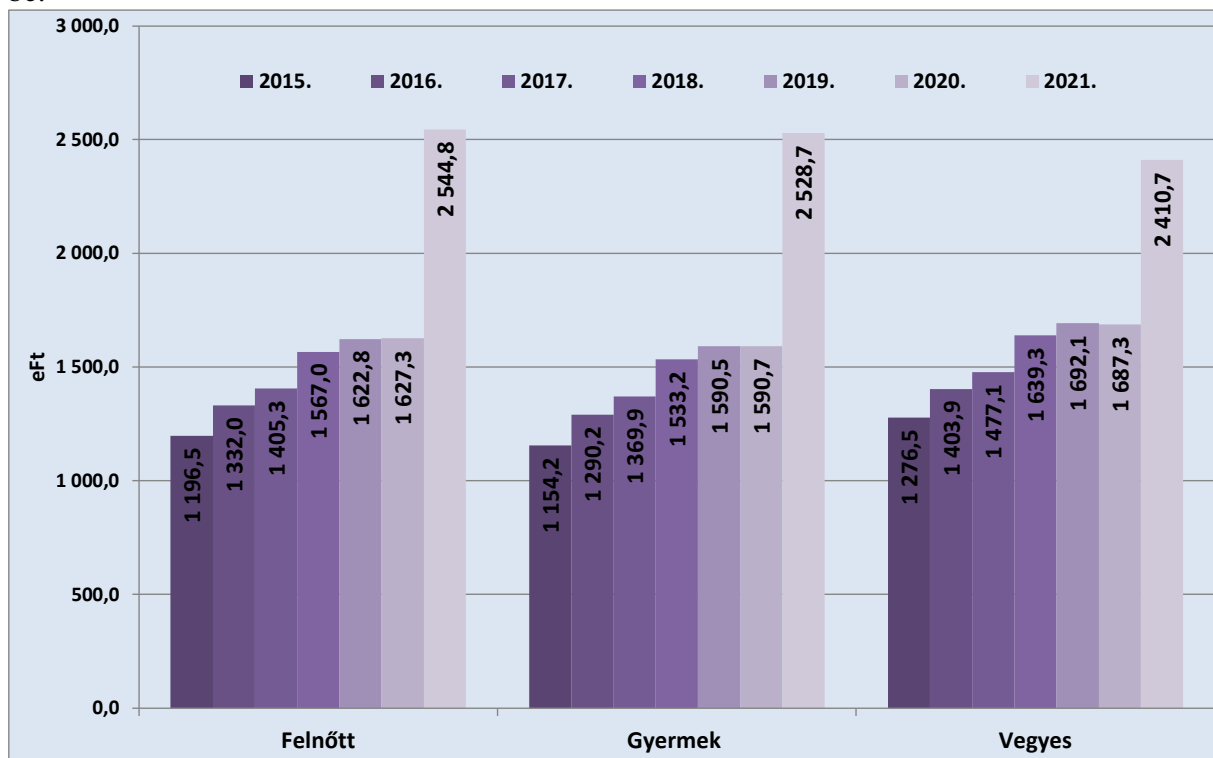
A települési önkormányzatok 2021. évben 3 új körzetet létesítettek, ugyanakkor 6 körzet megszűnt. Területi ellátási kötelezettség nélkül 2 új szolgálat létesült, ezzel szemben 21 ilyen típusú szolgálat megszűnt. Az előző évekhez hasonlóan kevés új körzet került kialakításra, ugyanakkor szintén kevesebb esetben fordult elő a kisebb ellátandó lakosságszámmal bíró, egymás mellett található körzetek összevonása is. Az új, területi ellátási kötelezettség nélkül induló szolgálat létesítésére 2012. január 1-jétől kezdődően az ÁNTSZ nem adhat ki működési engedélyt. Kivételt képeznek ez alól a vasutas igényjogosultakat ellátó egészségügyi szolgáltatók, rendvédelmi szervek, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által benyújtott praxisfejlesztési igények.

Az elmúlt év folyamán átlagosan 6 494 háziiorvosi szolgálat finanszírozására volt érvényes szerződése a NEAK-nak. A finanszírozott praxisok 97,8 százaléka területi ellátási kötelezettséggel, 2,2 százaléka területi ellátási kötelezettség nélkül működött. A praxisok 53,9 százaléka a felnőtt korúak, 23,0 százaléka a gyermekek ellátását biztosította, 23,1 százaléka pedig vegyes típusú szolgálatként működött. A vállalkozási formában működtetett háziiorvosi szolgálatok száma 2021. decemberben 5 746 volt, amely az összes finanszírozott praxis 88,6 százalékát teszi ki, ami közel 1,0 százalékponttal kevesebb az előző éves értéknél.

A területi ellátási kötelezettségű háziiorvosi szolgálatok esetében az egy szolgálatra jutó 2021. évi összes finanszírozás átlagos összege (eszköz- és ingatlantámogatással) 30,4 millió forint volt, mely 2,5 millió forint havi átlagbevételt eredményezett. Ez azt jelenti, hogy a területi ellátási kötelezettségű háziiorvosi szolgálatok esetében a finanszírozás több mint

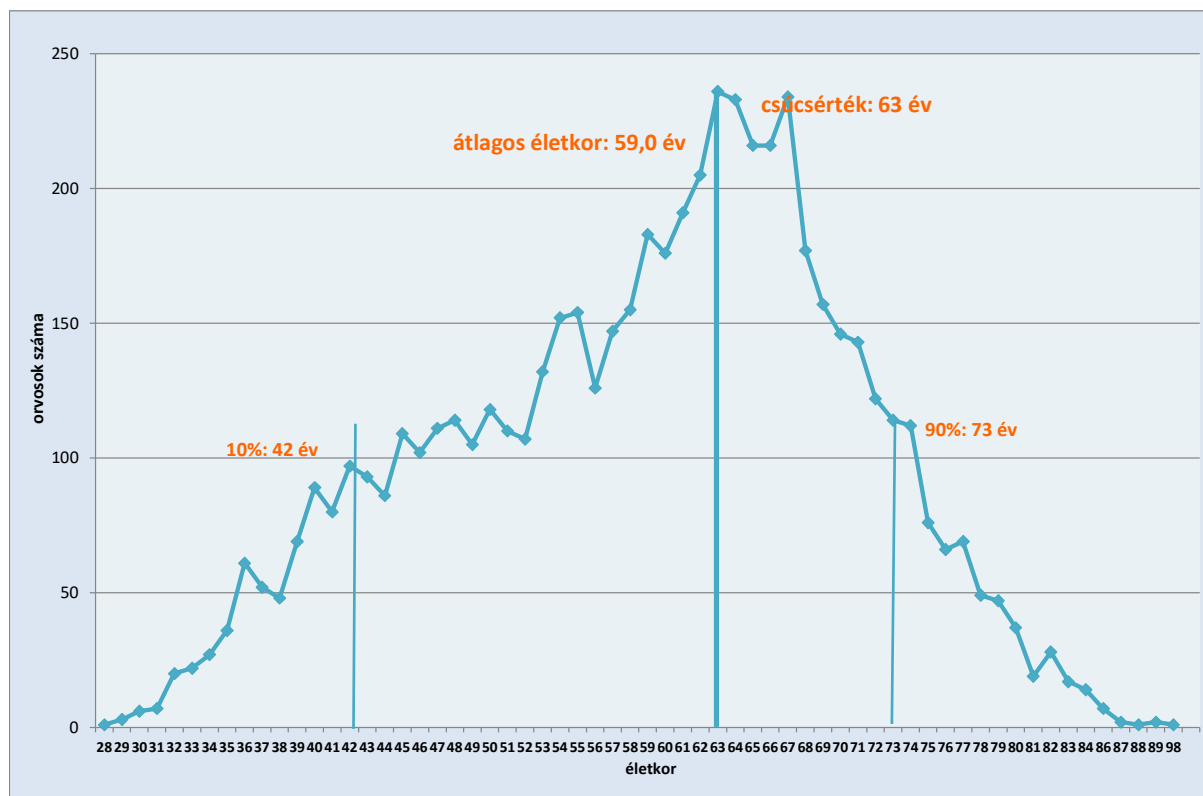
50,0 százalékkal emelkedett. Ez szinte teljes mértékben a bértámogatási díjazás bevezetésének köszönhető, melynek mértékét a házi orvosok esetében a választott praxisközösségi együttműködési formához köti a jogszabály. A területi ellátási kötelezettséget nem vállaló praxisok átlagos díjazása éves szinten 5,1 millió forint volt, mely havi 455,8 ezer forintot jelentett, azaz esetükben enyhe csökkenést mutat a tavalyi évhez képest a finanszírozás nagysága.

Az egy házi orvosi szolgálatra jutó bevételek alakulását az elmúlt 7 évben az alábbi ábra mutatja be.

A betöltetlen körzetek száma 2021. decemberben 647 volt, ebből az egy éven túl betöltetlen praxisok száma 474.

A praktizáló házi orvosok életkorának alakulását – 2021. decemberben – az alábbi ábra szemlélteti.

Azon tartósan betöltetlen háziiorvosi körzetekben, amelyekben a területi ellátási kötelezettségnek egy évet meghaladóan csak helyettesítéssel tudtak eleget tenni 2006. január 1-jétől, az OKFŐ-vel közalkalmazotti jogviszonyban álló orvos igénybevételevel is történhet a feladatellátás. Az OKFŐ közreműködésével 2021-ben 5 háziiorvosi szolgálat került betöltésre, 11 szolgálat működtetését pedig visszaadta az ellátásért felelős önkormányzatoknak. Így decemberben 18 szolgálatot működtetett az OKFŐ. Az egy éven túl helyettesítéssel ellátott körzetek finanszírozása 60,0 százalékra csökkentett fix összegű és területi kiegészítő díjazással történt.

Az előző évhez képest nem változott a hajléktalanok háziiorvosi ellátását biztosító szolgálatok száma. Decemberben összesen 12 hajléktalanokat ellátó háziiorvosi szolgálat, 11 hajléktalan centrum és hozzájuk tartozó mozgó szakorvosi szolgálat működött országosan. Fix összegű díjazásukra – éves szinten – összesen 3272,2 millió forint került kifizetésre, ami több mint 50,0 százalékkal meghaladja az előző éves kifizetéseket köszönhetően a háziiorvosi, háziiorvosi ügyeleti ellátás jogcím 2021. évi előirányzat növekményének.

Az átlagos ellátandó lakosság szám település kategóriánként és szolgálat típusonként, valamint a bejelentkezett biztosítottak átlag létszáma megyénként és praxis típusonként szinte azonosak a 2020-as értékekkel.

A háziiorvosi ügyeleti ellátás díjazására 2021. évben 12 650,6 millió forint kifizetés történt, mely közel 25,0 százalékkal magasabb az előző évi finanszírozási összegnél. A központi ügyeleti szolgáltatók száma 2021. december hónapban 227 volt, az általuk ellátott lakosság szám meghaladta 9,9 millió főt. Ez azt jelenti, hogy – a 2020-as évhez hasonlóan – az ország lakosságának több mint 99,0 százaléka központi ügyeleti ellátás keretein belül vehette igénybe a sürgősségi ellátás e szintjét.

2. Védőnői szolgáltatás, anya-, gyermek- és ifjúságvédelem

A védőnői szolgálatok, valamint az anya-, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok finanszírozásának eredeti előirányzata 27 028,2 millió forint, módosított előirányzata 26 686,2 millió forint volt, melyből 26 686,1 millió forint került kifizetésre.

Iskola-egészségügyi ellátás 2021. évi előirányzata és éves felhasználása 2317,1 millió forint volt. Az iskola-egészségügyi ellátás normatív rendszerben történő finanszírozása keretében 558,2 millió forint kifizetés történt, amely minimális csökkenést (1,8 százalék) mutat az előző évi adatokhoz viszonyítva, melynek oka a gondozotti létszám változása. A Kr. 20. § (3) bekezdése alapján a díjazás alapjául szolgáló havi fejkvóta összege 47,8 forint. A normatív rendszerben finanszírozott szolgálatok száma 2021. december hónapban 2 837, amelyből betöltetlen 317, az ellátandó létszám pedig 964 070 fő volt.

Az iskola-egészségügyi ellátás keretén belül a főállású iskolaorvossal működtetett iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálatok finanszírozására 1758,9 millió forint kifizetés történt, amely 6,0 százalékkal magasabb az előző évi adatoknál. Tartós helyettesítés miatt 13 szolgálat kapott csökkentett finanszírozást, amely jelentős csökkenést (41,0 százalék) mutat az előző évi adatokhoz képest. A teljes munkaidőben működő és az Eszjtv. hatálya alá nem tartozó iskolaorvosi szolgáltatók 2021. november 1. napjától az orvosok után bértámogatásra jogosultak, melynek keretében az év utolsó hat hónapjában összesen 132,5 millió forint került kifizetésre ezen a jogcímen.

A főállású iskolaorvossal működő szolgálatok száma év végén 241, a betöltetlen szolgálatok száma 79, a főállású iskolaorvosi szolgálatok által ellátandó létszám 479 845 fő volt.

December hónapban 4 037 területi védőnői szolgálatot (2 061 területi és 1 976 vegyes körzet), valamint 1 009 iskolavédőnői szolgálatot finanszírozott a NEAK. A területi és az iskolavédőnői szolgálatok száma az előző év december havi adataihoz viszonyítva minimálisan emelkedett. A területi védőnői szolgálatok által ellátott gondozottak és iskolások száma 1 004 688 fő, az iskola védőnői szolgálatok által ellátottak száma 828 933 fő volt. Egy körzeti védőnői szolgálatra átlagosan 249 fő gondozott, egy iskolavédőnői szolgálatra pedig 821 fő gondozott jutott. December hónapban 306 betöltetlen szolgálatra (250 területi + 56 iskolavédőnői) volt finanszírozási szerződés, tartós helyettesítés miatt 210 területi védőnői szolgálat és 13 iskolavédőnői szolgálat részesült csökkentett finanszírozásban.

A védőnői ellátás fix összegű díjazására, az ellátandók létszáma alapján járó díjazására, továbbá a népegészségügyi célú méhnyakszűrés eseteire összesen 23 557,4 millió forint került kifizetésre. A területi védőnői szolgálatok több település ellátásáért kiegészítő díjazásban részesülnek, melynek 2021. évi összege 202,8 millió forint volt. A területi védőnői szolgálatoknak 2015. október 1-jétől lehetőségük van népegészségügyi célú méhnyakszűrésre finanszírozási szerződést kötniük, melynek finanszírozása teljesítményalapú, a jelentett és finanszírozható esetek határozzák meg. Az egy esetre jutó finanszírozási díj mértéke 2000,0 forint, a feladatellátásra biztosított 2021. évi keret 480,0 millió forint volt. Decemberben 385 szolgálat rendelkezett szerződés-kiegészítéssel erre a tevékenységre, az éves jelentett esetszám 3 139, amely alapján az éves kifizetés összege 6,3 millió forint volt.

Az anya-, gyermek- és csecsemővédelem előirányzat terhére az anyatejgyűjtő állomások és a speciális gyermek-egészségügyi ellátás finanszírozása valósult meg. E feladatok finanszírozására éves szinten 461,2 millió forint kifizetés történt, melyből az anyatejgyűjtő állomások finanszírozása 307,9 millió forint volt, míg a speciális gyermek-egészségügyi

feladatokra 153,3 millió forint jutott. A kassa kiadása minimálisan változott (4,0 százalékkal kevesebb) az előző évhez képest, a speciális gyermek-egészségügyi ellátásban részesülő gondozottak létszáma csökkent.

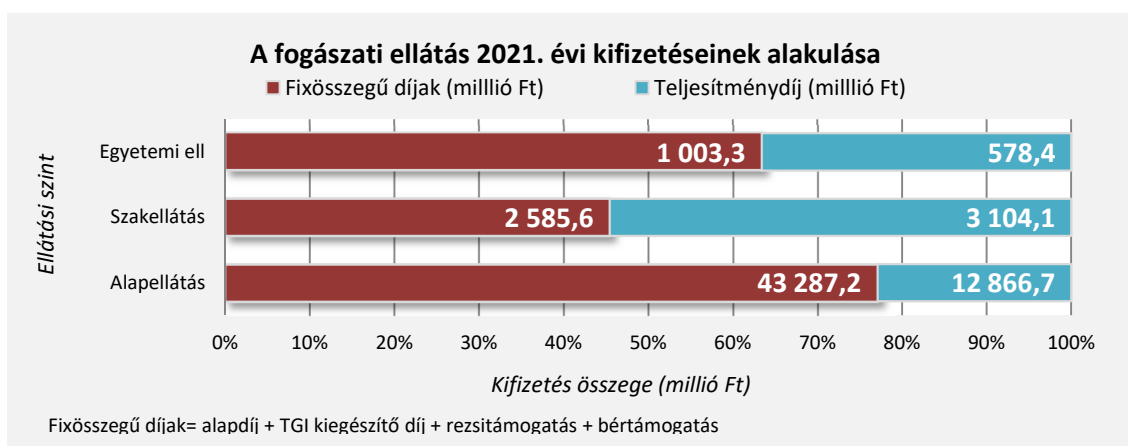
A vizsgált évben 56 gyermekgyógyászati és 47 nőgyógyászati Mozgó Szakorvosi Szolgálat (MSZSZ) működött. A szolgáltatók finanszírozásának alapja a jelentett esetszám, a gyermekgyógyászati MSZSZ-ek éves jelentett esetszáma 23 401, az éves korrekciós esetszám pedig 89 volt, míg a nőgyógyászati MSZSZ szolgáltatók korrekcióval módosított éves esetszáma 10 082. A Mozgó Szakorvosi Szolgálatok működtetésére összesen 217,9 millió forint kifizetés történt, amelyből a gyermekgyógyászati szolgálatok 121,6 millió forintban, míg a nőgyógyászati szolgálatok 96,3 millió forintban részesültek. A gyermekgyógyászati szolgálatok szolgálatonkénti havi átlagfinanszírozása 181 ezer forint volt, míg nőgyógyászati szolgálatok átlagosan havi 170,7 ezer forintban részesültek szolgálatonként.

Gyermekgyógyászati mozgó szakorvosi szolgálatoknál az egy esetre jutó kifizetés átlag 5,2 ezer forint, míg nőgyógyászati ellátás esetén 9,6 ezer forint volt.

3. Fogászati ellátás

A fogorvosi ellátásra a Kvtv. 42 494,1 millió forint előirányzatot határozott meg. A bértámogatással összefüggésben 20 758,6 millió forint előirányzat emelés történt, melyből 20 734,5 millió forint került felhasználásra. A módosított előirányzat 63 569,4 millió forint, amelyből 63 425,3 millió forint került kifizetésre.

Az éves teljesítés az előző évi kiadáshoz viszonyítva 49,2 százalékkal magasabb. A teljesített kifizetés megoszlása: alapellátás 88,5 százalék, szakellátás 9,0 százalék, egyetemi szakellátás pedig 2,5 százalék. Az elmúlt évi kiadások részaránya az alapellátásnál 2,7 százalékkal emelkedett, a szakellátásnál 1,5 százalékkal, az egyetemi ellátásnál 1,2 százalékkal csökkent. A kifizetés 73,9 százaléka fix összegű, 26,1 százaléka teljesítményarányos díjazásra szolgált. A fixösszegű kifizetések részarányának emelkedését a bértámogatás bevezetése eredményezte.

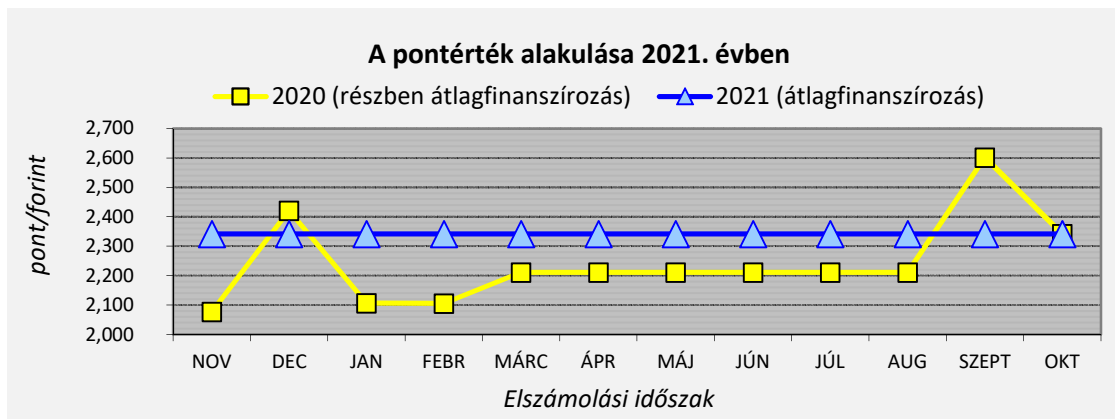
Az előző évhez viszonyítva a kapacitásadatokban kismértékű változás történt, a fogászati szolgálatok/szakrendelések száma 0,1 százalékkal, a heti rendelési idő 0,2 százalékkal emelkedett.

Decemberben az alapellátást nyújtó szolgálatok száma 2 816 (összesen heti 76 113 óra rendelési idővel), ebből az egyetemi alapellátó szolgálatok száma 19, amelynek heti óraszámja 320 óra volt. A szakellátást nyújtó 445 szakrendelés heti 10 698 óra kapacitással működött. Az egyetemi szakellátó helyek száma 126, melyek heti rendelési ideje 2 600 óra volt.

Az alapellátásban a kapacitás az előző időszakhoz képest csökkent, a szervezeti egység típusai tekintetében kismértékű változás mutatható ki. Az iskolai, ifjúsági, a felnőtt és az ügyeleti szolgálatok esetében a szolgálatok száma változatlan, a rendelési idő kismértékű csökkenést mutat. A vegyes szolgálatok száma 0,2 százalékkal alacsonyabb, azonban a rendelési idő nem változott. A kapacitás a gyermek szolgálatok esetében emelkedett, a szolgálatok száma 1,1 százalékkal, a rendelési idő 0,9 százalékkal magasabb. Az egyetemi alapellátás kapacitásadataiban nem volt változás.

A szakellátásban a rendelkezésre álló kapacitás az előző évhez képest kis mértékben emelkedett, a szakrendelések száma 0,9 százalékkal, a heti rendelési idő 1,8 százalékkal magasabb. A kapacitásadatok a szakrendelések típusait tekintve eltérő mértékű változást mutatnak. Jelentős kapacitás-változás a parodontológiai és a gyermekszakellátást nyújtó szakrendelések esetében volt, a szakrendelések száma 20,0 százalékkal emelkedett, a gyermekszakellátás esetén a heti rendelési idő 42,3 százalékkal nőtt. Eltérő mértékben változott a kapacitás a fogszabályozási szakrendelések esetében, a szakrendelések száma 0,6 százalékkal csökkent, a heti rendelési idő 0,1 százalékkal magasabb. A fogászati röntgen szakrendelések száma 0,7 százalékkal alacsonyabb, a rendelési idő 1,8 százalékos emelkedést mutat. Kapacitás-emelkedés a szájsebészeti szakrendelések esetében volt. A szakrendelések száma 2,6 százalékkal, a rendelési idő 2,7 százalékkal magasabb. A fogyatékkal élő gyermekek szakellátását biztosító szakrendelések száma nem változott, a rendelési idő 7,2 százalékkal nőtt. A fogyatékkal élő felnőttek szakellátását biztosító szakrendelések és az egyetemi szakellátás esetében változás nem történt.

Az előző évhez viszonyítva a havi pontérték éves átlaga 4,4 százalékkal emelkedett, amelyre jelentős hatással volt az átlag-finanszírozás miatti átlagos pontérték megállapítása.

A 2021. évben a koronavírus járvány miatti rendkívüli helyzetben a NEAK a finanszírozás mértékét részben átlagfinanszírozással határozta meg a Kr. 5/B. §-a szerint, azaz a veszélyhelyzetet megelőző időszak háromhavi finanszírozási díj átlagának megfelelő finanszírozási díj utalására került sor. A szolgáltatók adatszolgáltatási kötelezettségét a kialakult helyzet nem befolyásolta. A pontérték alakulására hatással volt az átlagfinanszírozás bevezetése. A teljesítményadatok jelentős mértékben csökkentek, az átlagfinanszírozás időszakában a pontérték állandó volt. Ennek figyelembevételével az elszámolt teljesítménypontok száma összességében 20,1 százalékkal csökkent.

Az egy szolgálatra/szakrendelésre jutó átlagbevétel összege az előző évhez viszonyítva 45,7 százalékkal magasabb. Az átlag-bevétel emelkedését a bértámogatás bevezetése eredményezte. Az alapellátásban az átlagbevétel 56,9 százalékkal nőtt az előző időszakhoz viszonyítva. A

szakellátásban 14,0 százalékos, az egyetemi szakellátásban 15,1 százalékos átlagbevétel-csökkenés történt.

Az alapellátás keretében a legnagyobb mértékű, 60,0 százalékot meghaladó emelkedés a felnőtt és vegyes szolgálatokat érintette.

Jelentős mértékben, 21,3 százalékkal nőtt a gyermek szolgálatok átlagbevétele. Az iskolai, ifjúsági szolgálatok átlagbevétele 14,9 százalékkal emelkedett. Kis mértékben, 4,0 százalékkal emelkedett az átlagbevétel az ügyeleti szolgálatok esetében. Az egyetemi alapellátási szolgálatok átlagbevétele az előző időszakhoz viszonyítva 6,9 százalékkal csökkent.

A szakellátás keretében a legnagyobb mértékű, 20,4 százalékos bevétel-csökkenés a parodontológiai szakrendelés esetében történt. Jelentősen, 18,3 százalékkal csökkent a szájszészeti szakellátás átlagbevétele. Közel azonos mértékű, 10,0 százalékos meghaladó átlagbevétel csökkenés történt a fogszabályozás és a fogászati röntgen szakrendeléseknél. A fogyatékkal élő felnőttek szakellátását biztosító szakrendelések esetén 9,6 százalékkal emelkedett az átlagbevétel. A fogyatékkal élő gyermekek szakellátását biztosító szakrendelések átlagbevétele kismértékű, 0,7 százalékos emelkedést mutat. Az egyetemi szakellátás átlagbevétele az előző időszakhoz viszonyítva 15,1 százalékkal alacsonyabb.

Az eltérő bevételváltozást a bértámogatáson belül az alapellátási szolgálatok praxisközösségben való részvétele, ennek alapján a magasabb mértékű bértámogatás okozta. A fogorvosi szolgáltató ezen jogviszonya tekintetében az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény hatálya alá nem tartozó, területi ellátási kötelezettséggel rendelkező fogorvosi szolgálatokban egy fogorvos után havonta fogorvosi bértámogatásra jogosult. Az érintett alapellátási szolgálatok száma összesen 2 376, ebből a szolgálatok 42,0 százaléka kollegiális, 33,0 százaléka az egyesült, integrált, konzorcium praxisközösségbe tartozik. A szolgálatok 25,0 százaléka nem vesz részt praxisközösségben.

A szakellátás esetén alapösszegű bértámogatás illeti meg a vállalkozási formában működő szakrendeléseket. A szakrendelések 29,6 százalék részesül bértámogatásban a fogászati előirányzat terhére.

A fogorvosi és szakdolgozói bértámogatás bevezetése

A Kr. 25/A. §-a alapján az alap- és szakellátást nyújtó fogorvosi szolgálatot működtető fogorvosi szolgáltatók, illetve fogorvosi szakrendelést működtető fogorvosi szolgáltatók egészségügyi dolgozói a 16. és 16/A. § alkalmazásával jogosultak az ott meghatározottak szerint bértámogatásra. A bértámogatás összegét a 36. és a 37. számú melléklet tartalmazza. A bértámogatás megállapítására az igazolt gyakorlati idő alapján, valamint fogorvosok bértámogatása esetén a választott praxisközösség típusa alapján kerül meghatározásra. Az emelt összegű díjazás először 2021. április hónapban került folyósításra a január, február és

március hónapra vonatkozó korrekciós összegekkel együtt. A fogorvosi szolgáltatókat megillető bértámogatására éves szinten 20 734,5 millió forint kifizetés történt.

4. Otthoni szakápolás

Az ellátás finanszírozására eredeti előirányzatként 2021-ben 5596,8 millió forint állt rendelkezésre. A módosított előirányzat 5556,5 millió forint volt. A kifizetés összesen 5459,1 millió forint.

Az otthoni szakápolás éves kifizetése 4541,3 millió forint volt, az ellátás finanszírozása átlagfinanszírozással történt. Teljesítmény alapján 0,9 millió forint korrekció került kifizetésre, az ellenőrzések miatti visszavonás összege 0,9 millió forint volt.

Az ellátási forma finanszírozási egysége a vizit, alapdíja 2021-ben 3 700 forint maradt. Az otthoni szakápolásban 62 495 eset keretében 47 928 beteg ellátására került sor. A betegek átlag 24,6 vizitet kaptak az ellátásban, átlag 94 753 forint ápolási költséggel.

Az otthoni hospice éves kifizetése 917,8 millió forint volt. Az ellátás finanszírozása átlagfinanszírozással történt. Teljesítmény alapján 63,9 ezer forint korrekció került kifizetésre, az ellenőrzések miatti visszavonás összege 125,9 ezer forint.

Az ellátási forma finanszírozási egysége az ellátási nap, alapdíja 2021-ben 4 440 forint. Otthoni hospice ellátásban 6 588 eset keretében 6 069 beteg ellátása történt meg. A betegek átlag 27,3 napot töltöttek az ellátásban, átlag 151 253 forint költséggel.

5. Betegszállítás és orvosi rendelvényű halottszállítás

A Kvtv. 2021. évre a betegszállítás és az orvosi rendelvényű halottszállítás finanszírozására, illetve költségtérítésére – az előző évhez hasonlóan – együttesen 9 796,9 millió forintot irányzott elő, ami - az 1656/2021. (IX. 24.) Korm. határozat alapján és az év végi kasszasöprést követően – 8 921,4 millió forintra módosult. A kifizetés 9 821,3 millió forint, amely az előző évi kiadástól 969,3 millió forinttal (9,0 százalékkal) maradt el.

A betegszállítás finanszírozására kifizetett összeg 9755,3 millió forint volt, mely 970,3 millió forinttal (9,1 százalékkal) volt kevesebb, mint az előző évi. A betegszállítás finanszírozása – más szakterületekhez hasonlóan – a COVID-19 járvány okozta veszélyhelyzetre tekintettel a 2021. év folyamán átlagfinanszírozással történt. A NEAK 2021. évben 53 betegszállító szolgáltató tevékenységét finanszírozta szerződések alapján. Decemberben az 53 szerződött szolgáltató összesen 476 db aktív és 251 db tartalék gépjárművel rendelkezett. Az előző év decemberéhez képest a magán szolgáltatók száma és az általuk üzemeltett aktív gépjárművek száma nem változott, a tartalék gépjárművek száma 1 darabbal (0,4 százalékkal) nőtt.

Az orvosi rendelvényű halottszállítás költségtérítésére – teljesítmény elszámolás alapján – 66,0 millió forint került kiutalásra, ami 1,1 millió forinttal (1,7 százalékkal) több, mint a 2020. évi kifizetés. A szolgáltatók által végzett halottszállítási esetek száma az előző évhez képest 68 esettel (1,1 százalékkal) volt több, így összesen 6 058 esetet – ebből közigazgatási határon belüli szállításként 2 462 esetet, közigazgatási határon kívüli szállításként 3 596 esetet – finanszírozott a NEAK.

Az egy halottszállítási esetért járó költségtérítés összege a 2020-es évhez képest nem változott. A közigazgatási határon belüli szállítás esetén 8 400 forint, a közigazgatási határon kívüli

szállítás esetén 12 600 forint illeti meg szolgáltatókat. A 2021-es évben a 65 kórboncolási célból végzett halottszállításra finanszírozási szerződéssel rendelkező szolgáltató közül 51 szolgáltató jelentett halottszállítási teljesítményt. Decemberben 62 szolgáltató rendelkezett halottszállításra finanszírozási szerződéssel, ugyan annyi, mint 2020-ban. A rendelkezésre álló, havonta meghatározott keretösszegeből a halottszállítás költségtérítése után a fennmaradó összeg a megállapított átlag díj szerint került kiutalásra a betegszállító szolgáltatók részére.

6. Művesekezelés

A dialízis kezelések finanszírozására 27 771,1 millió forint előirányzat állt rendelkezésre, mely teljes egészében kifizetésre került. Az ellátás finanszírozásában jelentős változások az előző évhez képest nem történtek.

Tekintettel a művese elszámolás speciális elszámolási szabályaira és az ellátás jellegére a művese ellátás finanszírozása kivételt képez az átlagfinanszírozás alól, azaz a teljes beszámolási év alatt teljesítmény elszámolás alapján történt a kifizetés.

Elszámolt kezelésszámok, kezelési típusonként

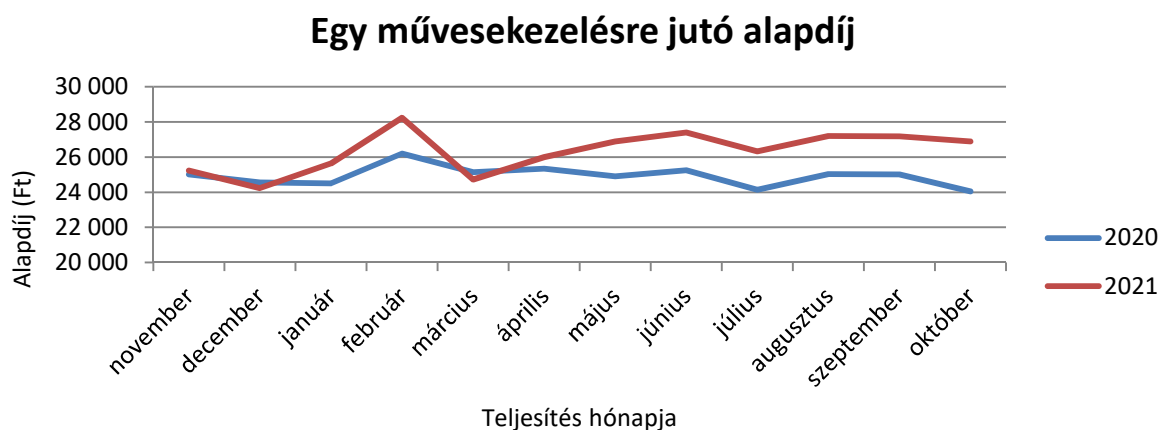
Kezelés típusok	2018	2019	2020	2021	2021/2020
	Kezelés szám	Kezelés szám	Kezelés szám	Kezelés szám	Kezelés szám változás
Akut haemodialízis	5 380	4 551	5 543	11 035	199,08%
Krónikus haemodialízis	149 954	147 516	142 918	128 330	89,79%
Haemofiltráció	4 066	3 853	2 322	1 473	63,44%
High flux kezelés	329 255	335 686	328 818	301 349	91,65%
Haemodiafiltráció (on-line)	384 041	386 619	399 101	374 301	93,79%
Haemoperfuzio	34	25	13	52	400,00%
Összesen:	872 730	878 250	878 715	816 540	92,92%
CAPD kezelés*	324 370	323 973	324 666	296 825	91,42%

*A CAPD kezelések esetében az értékek a kezelési napok számát jelölik

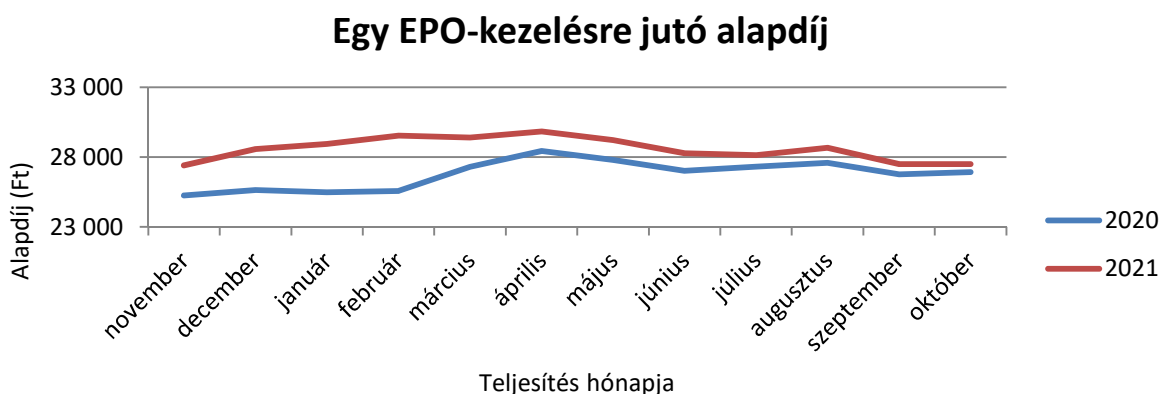
A 2021. év végi állapot szerint 15 szolgáltatónak 1 536 kezelőhellyel 68 állomásra volt érvényes finanszírozási szerződése. A dialízis szolgáltatók részére összesen 816 540 dialízis kezelés került elszámolásra. Októberben (december havi kifizetés) 5 670 fő krónikusan dializált beteg volt, a CAPD-vel (folyamatos ambuláns peritoneális dialízis) kezelték száma 821 fő, az EPO (eritropoietin) kezelésben részesülő predializált betegek száma pedig 4 366 fő volt. Az előző év azonos időszakához mérten az akut haemodialízisek számának nagymértékű növekedése a COVID-19 járvánnyal összefüggésben végzett akut kezelésekre vezethető vissza. Az előző év azonos időszakához képest minimális betegszám-emelkedés tapasztalható a krónikus dializált betegek számában (0,6 százalék), valamint az EPO kezelésben részesülő betegek számában (4,5 százalék), ezzel szemben a CAPD-vel kezelt esetek számában (1,8 százalék) csökkenés figyelhető meg.

Az egy művesekezelésre jutó alapidő összege átlagosan 26 329,9 forint volt, mely 1 399,8 forinttal, azaz 5,6 százalékkal nőtt az előző finanszírozási év átlagához viszonyítva. Ugyanezen időszakban a kezelésszám átlagosan 7,1 százalékkal csökkent.

Az alapdíjak alakulását a 2020-2021. finanszírozási év vonatkozásában, havi bontásban az alábbi grafikon szemlélteti.

A predializált betegek EPO kezelése vonatkozásában az alapdíj összege átlagosan 28 589,0 forint volt, mely 1 822,3 forintra, azaz 6,8 százalékkal nőtt az előző finanszírozási évi átlaghoz viszonyítva. Az EPO alapdíjak alakulását a 2020-2021. év vonatkozásában, havi bontásban az alábbi grafikon szemlélteti.

7. Célelőirányzatok

Méltányossági alapon történő kifizetések

Az Ebtv. 26. § (1) bekezdés a) pontja alapján az egészségbiztosító – az E. Alap költségvetésében meghatározott keretek között – méltányosságból a Magyarországon szakmailag elfogadott, de a finanszírozásba még be nem fogadott eljárások, a befogadott egészségügyi szolgáltatás befogadástól eltérő alkalmazása, illetve a biztosított által részleges, illetve kiegészítő térítési díj megfizetése mellett az egészségbiztosítás terhére igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások térítési díját vagy annak egy részét átvállalhatja.

A Kvtv. 16. §-a alapján az egészségbiztosítási ellátások kiadásai alcímen belül az adott előirányzat terhére különös méltánylást érdemlő körülmények esetén gyógyító-megelőző ellátásra felhasználható eredeti előirányzat 3911,3 millió forint volt, melyből az eszközök és eljárások finanszírozására 2583,4 millió forint, míg a méltányosságból adható gyógyszerek finanszírozására 1327,9 millió forint került elkülönítésre. Az eredeti felosztást két alkalommal

kellett módosítani. Először az I-X. havi kifizetések és kötelezettségvállalások alapján 150,0 millió forint, majd az évvégi kifizetési igényeknek megfelelően további 622,7 millió forint került át az eszközök/eljárások keretéből a méltányossági gyógyszerek előirányzatára.

Az eszközök és eljárások fedezeteként 2021. évben összesen 1810,6 millió forint kifizetés történt. Az egészségügyi szolgáltatások terén folyamatosan jelennek meg az innovatív technológiák. Egy új eljárás egyedi méltányossági alapú finanszírozási kérelmének mérlegelése során az egészségbiztosító figyelembe veszi, hogy van-e olyan közfinanszírozottan hozzáférhető és tudományos bizonyítékok alapján választható eljárás, ami várhatóan azonos eredménnyel jár.

Orvosszakmai indokoltság esetén a rendelkezésre álló fedezet figyelembevételével kerül sor az elbírálásra. Amennyiben egy új és egyszer már egyedileg engedélyezett eljárásra vonatkozóan több kérelem benyújtására is sor kerül, akkor az egészségbiztosító – esetszámtól és eljárástól függően – egységes elbírálási feltételrendszert dolgoz ki. Ebben az esetben az egészségbiztosító független szakmai tanácsadó testület bevonását kezdeményezheti a mérlegelés feltételrendszerének kialakítása, illetve felülvizsgálata érdekében. Ezzel egyidejűleg az egészségbiztosító annak a lehetőségét is megvizsgálja, hogy az adott eljárás közfinanszírozásba való befogadásához milyen szakmai, jogszabályi, finanszírozási, költségvetési és egyéb feltételek szükségesek. Amennyiben az új eljárás alkalmazását illetően kialakul a szakmai konszenzus és a peremfeltételek adottak, akkor az egyedi méltányosság keretében addig szerzett tapasztalatokra építve az eljárás társadalombiztosításba való befogadása kezdeményezhető.

Egyedi méltányosság alapján finanszírozott eljárások

Bizonyos szív- érrendszeri megbetegedések esetén alkalmazandó új eszközök, valamint új generációs szekvenálási (NGS) genetikai vizsgálatok iránti méltányossági kérelmekre adott ki engedélyeket a NEAK 2021. évben.

A PET/CT vizsgálat közfinanszírozottan igénybe vehető az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet 8. számú mellékletében felsorolt indikációkban. A jogszabályban foglalt indikációkon túl egyedi méltányossági kérelem alapján vehető igénybe az ellátás.

A PET/MR vizsgálat társadalombiztosításba nem befogadott eljárás. Az alábbi táblázatban feltüntetésre került az engedélyezett PET/CT és PET/MR vizsgálatok száma, az engedélyezett, illetve a kifizetett összeg.

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett PET/CT és PET/MR vizsgálat			
Eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
PET/MR	4 224,0	22	4 224,0
PET/CT*	303 936,0	1565	269 568,0

* Ebtv. 26.§ (1) bek. a) pontja alapján a méltányosságból engedélyezett PET/CT vizsgálatok finanszírozása a Speciális finanszírozású szakellátás előirányzatának terhére történt.

Egyes molekuláris genetikai diagnosztikus vizsgálatok, mint az Oncompass, az Oncotype DX molekuláris diagnosztikai profil vizsgálat, valamint FoundationOne CDx tumorprofil vizsgálat esetében a NEAK és a diagnosztikai vizsgálatot végző szolgáltató 2021. évben megállapodást

kötött az adott évben egyedi méltányossági alapon történő engedélyek esetszámára, a vizsgálatok árára és a keretösszeg finanszírozásra vonatkozóan. A megállapodás alapján volt lehetőség arra, hogy a vizsgálatok költségvonzata 2021. évben tervezhető formában alakuljon. Az alábbi táblázat tartalmazza az engedélyezett onkológiai diagnosztikai vizsgálatok és kezelések számát, összegét és kifizetett összegeit.

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett onkológiai vizsgálatok, eljárások			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
50 génes onkológiai panel vizsgálat	2 600,0	4	3 900,0
FoundationOne CDx tumorprofil vizsgálat	58 890,5	67	37 725,6
Oncotype DX molekuláris profil vizsgálat*	349 482,6	530	362 666,1
Oncompass molekuláris profil vizsgálat	35 590,0	40	51 282,0
TruSight Oncology 500 vizsgálat	58 880,0	92	21 200,0
True Sight / QIAseq vizsgálat	34 980,0	99	24 150,0
Caris Molecular Intelligence	4 350,0	3	5 900,0
Hasüregi hypertermiás kemoterápia (HIPEC)	116 800,0	78	83 800,0
Elektrokemoterápiás kezelés	40 598,6	52	32 217,0
Szelektív intra-arteriális kemoterápia	13 375,8	6	8 174,1
Mikrogömb	51 435,0	7	45 720,0

*Az *Oncotype DX molekuláris profil vizsgálatra beérkező kérelmek száma 2021. évben meghaladta a szerződésben szereplő keretet, ennek megfelelően kereten túli engedélyek kiadására is sor került.*

A méltányosságból engedélyezett onkológiai eljárások bővültek 2021. évben a Semmelweis Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem közreműködésével végzett új generációs szekvenálási (NGS) genetikai vizsgálatokkal, mely hozzájárult más molekuláris genetikai vizsgálatok számának csökkenéséhez. Az egyedi méltányossági alapon engedélyezett genetikai vizsgálatok száma 2021. évben jelentősen emelkedett. Az alábbi táblázat tartalmazza az egyedi méltányossági alapon engedélyezett genetikai vizsgálatok számát, összegét és a teljesített kifizetést.

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett genetikai vizsgálatok			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Genetikai vizsgálat	220 504,0	619	135 557,9

A kardiológiai és érsebészeti eljárások és eszközök (szűkületek kezelése, graftok beültetése, billentyű problémák megoldása stb.), a férfi inkontinencia kezelésére szolgáló eszközök, továbbá a neurostimulátor eszköz, a stereo EEG eljárás és a végtaghosszabbításra szolgáló implantátum vonatkozásában engedélyezett összegeket, kiadott engedélyeket és a kifizetett összegeket az alábbi táblázatok szemléltetik.

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett nagy költségvonzatú eszközök és eljárások			
Eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Inkontinencia szalag	7 112,0	4	3 429,0
Műsphincter	65 966,3	22	25 109,8
Stereo EEG	20 887,7	3	8 037,8
Neurostimulátor	2 984,5	1	0
Végtaghosszabbító eszköz	9 184,6	2	0

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett kardiológiai, érsebészeti eljárások és eszközök			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
AMDS Hybrid Prothesis	7 467,6	1	0,0
Antibiotikumok eszköz (kardiológia)	7 239,0	16	6 096,0
Bal pitvari fülcsészárás	56 610,4	26	30 742,9
CVRx Barostim Neo készülék	17 754,6	2	26 631,9
Cardiac Contractility Modulator (CCM)	24 765,0	3	16 510,0
Elektróda eltávolító eszköz	0,0	0	12 869,5
Endocsavaros rögzítőrendszer	23 050,5	10	8 150,9
JETSTREM Atherectomy System-értágítás	751,8	1	0,0
Katéter (kardiológia)	36 835,0	26	30 509,4
MICRA intracardialis pacemaker	0,0	0	24 892,0
Microvascularis plug	4 329,3	6	0,0
Mitrális billentyű	41 148,0	2	41 148,0
Omniflow érprotézis	2 413,0	4	603,3
Percutan MitraClip beültetés	473 777,3	50	231 101,7
Rota Pro rendszer (Plakkmodifikáció)	65 577,7	68	22 366,5
Stent graft	227 587,6	106	110 399,9
Subcutan ICD	0,0	0	8 877,3
TAVI	137 443,2	16	73 825,1
Transzkatóteres pulmonális billentyű	28 575,0	6	9 525,0
Ultrahangos ballon	53 303,2	47	32 888,9
ViaCare külső ellenpulzációs pumpa	3 192,0	4	2 964,0

A vákumos sebkezelési eljárások számában és értékében növekedés történt. Az eljárást az orvosok egyre inkább preferálják a hatékony eredmények tükrében. Előrelépések történtek a közfinanszírozásba történő befogadásával kapcsolatban.

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett sebkezelésben alkalmazott eljárás			
Eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Vákumos sebkezelési eljárás	326 607,9	523	126 023,3

A fogászati ellátás során részleges térítés mellett igénybe vehető szolgáltatások fogorvosi munkadíjának átvállalása, valamint társadalombiztosítási támogatással rendelhető eszközök listáján nem szereplő fogtechnikai eszközökre (fogpótlások, fogszabályozó eszköz) vonatkozóan kiadott engedélyek és kifizetett összegek adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

2021. évben egyedi méltányosságból engedélyezett/kifizetett fogászati ellátások			
Eszköz/eljárás megnevezése	Engedélyezett összeg (eFt)	Kiadott engedélyek (db)	Kifizetett összeg (eFt)
Fogorvosi ellátás fogorvosi díja	142 152,6	316	133 918,9
Fogorvosi ellátás fogtechnikai díja	120 906,2	341	122 552,5

A táblázatokban szereplő engedélyezett és a kifizetett összegek közötti eltérések okai az alábbiak lehetnek:

- a 2020. évben megadott engedélyek számláinak egy része a 2021. évben kerültek kifizetésre, mert az engedélyező határozat kiadására a 2020. év végén került sor,
- a 2021. évben megadott engedélyek számláinak egy része pedig 2022. évben kerül kifizetésre,
- nem minden engedélyezett ellátás történt meg, mert a beteg állapota nem tette lehetővé az ellátás elvégzését, vagy a beteg időközben elhunyt,
- a kérelmezett ellátás az engedélyező határozatban megadott érvényességi idő előtt történt meg, érvényes engedélyező határozat hiányában.

A fent részletezett ellátásokon kívül több eljárással kapcsolatban kis számban érkeztek kérelmek, amelyek költségvonzata elenyésző a méltányossági kassza egészéhez képest.

Kórházi egyedi méltányosság finanszírozása (gyógyszer-méltányosság)

A méltányossági alapon történő kifizetések részét képezi a kórházi egyedi méltányosság keretében biztosított gyógyszerellátás. A kórházi egyedi méltányosság keretéből került finanszírozásra többek közt 149 beteg részére intarvénás és subcutan immunglobulin készítmény (Hizentra, Humaglobin Liquid, Intratect, Pentaglobin, Privigen, Kiovig), valamint egyéb daganatos megbetegedések kezelésére használt nagyértékű készítmények 1-5. ciklusra (Yondelis, Besponsa, Trisenox és generikusa az Arsenic trioxide Accord, Blincyto, Qarziba, Mylotarg, Oncaspar).

A kórházi egyedi méltányosság soron 2021. évben 7477,8 millió forint támogatás kifizetés történt. Az év végi kasszasöprés miatt magasabb a kifizetés összege a korábbi évekhez képest, mivel több, az orphan gyógyszerek keretéből finanszírozott készítmény év végi kifizetésére került sor.

A 2021. évi ellátásokra kifizetett összegek és betegszámok az alábbiak szerint alakultak a kórházi egyedi méltányosság előirányzatának tekintetében, nevesítve a főbb betegségcsoportokat:

Betegségcsoportok	Készítmény	Ellátásokra kifizetett összeg (millió forint)	Betegszám
cisztás fibrózis (CF)	Orkambi, Kaftrio + Kalydeco	1 909,4	131
Daganatos megbetegedések	Yondelis, Besponsa, Trisenox, Arsenic trioxide Accord, Blincyto, Qarziba, Mylotarg, Oncaspar	1 082,4	152
aHUS és PNH	Soliris, Ultomiris	924,6	26
Gaucher- kór	Cerezyme, Cerdelga	702,6	33
immunglobulin kezelés	Privigen, Hizentra, Pentaglobin, Humaglobin Liquid, Intratect, Kiovig	607,1	149
Pompe-kór	Myozyme	565,3	18
MPS (I., II., IV., VI.)	Elaprase, Vimizim, Aldurazyme, Naglazyme	561,8	13
Duchenne izomdystrophia	Translarna	160,0	7
Hiperkoleszterinémia	Lojuxta	114,1	2
Wolman-kór	Kanuma	99,0	2
SMA	Spinraza, Zolgensma, Evrysdi	95,0	35
Crohn-betegség egyéb szövődményei	Alofisel	79,7	5
Hypophosphatasia (HPP)	Strensiq	69,2	1
CNL2	Brineura	66,9	3
Krónikus veseelégtelenség	Oxlumo	28,4	1
<i>egyéb kórképek (összesen)</i>	<i>több termék (összesen)</i>	<i>412,3</i>	<i>46</i>

Alapellátási vállalkozás-támogatási átalánydíj

A házi orvosok, házi gyermekorvosok és fogorvosi alapellátási vállalkozások támogatásáról szóló 229/2001. (XII. 5.) Korm. rendelet tette korábban lehetővé a szolgáltatók részére történő eszköz- és ingatlantámogatás biztosítását. A 2021. évben 15,0 millió forint kifizetés történt, mely közel 28,0 százalékkal kevesebb az előző évi kifizetésnél.

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXI. törvény 32. §-a értelmében a MEP-ek által a 229/2001. (XII. 5.) Korm. rendelet alapján az alapellátási vállalkozások támogatására kötött „Szerződés-kiegészítés”-eknek az alap- és kiegészítő támogatások folyósítására vonatkozó részei 2007. január 1-jei hatállyal megszűntek, így ettől az időponttól alap-és kiegészítő támogatás folyósítására nem került sor. A továbbiakban csak hitelintézeti kölcsöntámogatás folyósítható a hitelszerződések futamidejének lejártáig. A futamidő lejártából adódóan a támogatási szerződések száma és a finanszírozás összege 2021. évben tovább csökkent. A havi támogatás összege decemberben 1,2 millió forint volt. A szerződéskötésre jogosult házi orvosok és fogorvosi szolgáltatók közül már senki sem rendelkezett eszköztámogatási szerződéssel, míg ingatlantámogatási szerződéssel házi orvosok esetében 0,8 százalék (44 szolgáltató), fogorvosi szolgáltatók esetében 0,3 százalék (6 szolgáltató).

Tartósan betöltetlen házi orvosok és fogorvosi körzetek támogatása

A Kr. 18/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján 2021. január 1-én a NEAK pályázatot írt ki a legalább 12 hónapja betöltetlen házi orvosok és fogorvosi körzeteket betöltő házi orvosok és fogorvosok letelepedésének támogatása, ezáltal az ott élő lakosság folyamatos házi orvosok és fogorvosok ellátásának biztosítása, az alapellátás (házi orvosok és fogorvosok ellátás) magasabb színvonalon és minőségben történő végzése érdekében.

Házi orvosok és fogorvosok letelepedési és praxisjog vásárlási pályázat támogatásának a célleírások jogcímen belül elkülönített kerete 1250,0 millió forint volt. A benyújtott pályázatok elbírálása alapján a NEAK folyamatosan kötötte a nyertesekkel a támogatási szerződéseket, azonban az érdeklődések száma továbbra is jelentős volt. Mindezek, valamint

A fogorvosi letelepedési pályázaton 2021-ben a 26 nyertes pályázó által betöltötté váló fogorvosi szolgálatok területi elhelyezkedése

Egészségügyi dolgozók 2018-2021. évi béremelésének fedezete

A megállapított támogatási összegek fedezetéül a célleírányzatok jogcímen belül az egészségügyi dolgozók 2018-2021. évi béremelésének fedezete előirányzatban 168 314,8 millió forint állt rendelkezésre, melyet az Egészségbiztosítási Alap Gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoport Célleírányzatok jogcíme 2021. évi előirányzatának megemeléséről szóló 1916/2020. (XII. 17.) Korm. határozat 197 126,3 millió forinttal megemelte. Az évközi előirányzat átcsoportosítások eredményeként az előirányzat 359 283,2 millió forintra módosult, mely tartalmazta a 2021. évben tervezett béremelés fedezetét. Az éves kifizetés 357 347,9 millió forint volt. Ebből alaphér és mozgóbér támogatásra 337 026,7 millió forint, az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek szolgálati elismerésével kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 664/2021. (XII. 1.) Korm. rendelethez kapcsolódóan szolgálati elismerésre 21 373,8 millió forint került kifizetésre.

Az egyes egészségügyi dolgozók és egészségügyben dolgozók illetmény- vagy bérnövelésének, valamint az ahhoz kapcsolódó támogatás igénybevételének részletes szabályairól szóló 256/2013. (VII. 5.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 2021. január 1-jei hatályos rendelkezései alapján az egészségügyi szolgálatot alaphér és mozgóbér különbözeti támogatás (továbbiakban: béremelési támogatás) illeti meg.

Az egészségügyi szolgálatot a Korm. rendelet 3/A. § (1) alapján az alaphéremeléshez kapcsolódó támogatás illeti meg, melynek havi mértéke 2021. január hónaptól megegyezik a 2021. január 1-jén hatályos 9. mellékletben szereplő és az azt terhelő mindenkori szociális hozzájárulási adó összegével emelt összeggel, valamint az alaphér emelkedésre eső mozgóbér elem (mozgóbér különbözet) és az azokat terhelő mindenkori szociális hozzájárulási adó összegével. A 9. számú melléklet 9.1. pontja a járó és fekvőbeteg ellátó orvos, egyéb nem egészségügyi egyetemi végzettségű dolgozó és gyógyszerész, a 9.2. pontja a házi orvos, fogorvos bértámogatását tartalmazza. A Korm. rendelet 3/A. § (4) bekezdése alapján az alapellátásban részt vevő egészségügyi szolgálatot a 2/A. § (2) bekezdése szerinti alaphéremeléshez kapcsolódó támogatást igényelhet, melynek havi mértéke 2021. január hónaptól megegyezik a 2021. január 1-jén hatályos 10. mellékletben szereplő támogatási összeggel és az azt terhelő mindenkori szociális hozzájárulási adó összegével emelt összeggel. A járó és fekvőbeteg ellátásban, mentésben, vérellátásban foglalkoztatott egészségügyi szakdolgozók, egyéb nem egészségügyi főiskolai végzettségű dolgozók, illetve az alapellátásban foglalkoztatott védőnők alapilletménye 2020. november 1-je óta nem változott,

így az egészségügyi szolgáltatók 2021. évben is a Korm. rendelet 2020. november 1-jén hatályos 15. számú melléklete alapján igényeltek alpbér támogatást.

A bértámogatás igénylésének határideje 2021. január 20-a volt, majd ezt követően az aláírt és bélyegzővel ellátott igénylőlapok feltöltésére a NEAK 3 napot biztosított. Az igényelt támogatási összeget (korrekcióval növelve vagy csökkentve) 2021. február 5-ig a NEAK utalványozta. A munkáltató a foglalkoztatási adatokban, illetve a támogatási összegben bekövetkezett változás esetén köteles a megállapított támogatásra korrekciós igényt benyújtani minden hónap 10. napjáig, a NEAK által meghatározott adatszolgáltatási formátumban. A munkáltató a korrekciós igényt a tárgyhavi munkáltatói foglalkoztatási adatok alapján nyújtja be. Az év további részében a korrekciók alapján került kifizetésre az év elején benyújtott igénylés összege.

Alpbéremeléshez kapcsolódó támogatás igénylése, korrekciós igénylése 2021. évben havonta az alábbiak szerint alakult. A kifizetett összegek, a korrekciókat, előlegeket és a kerekítéseket is tartalmazzák.

Kifizetési időszak 2021. január-december		Orvos járó és fekvőbeteg ellátó szolgáltató (1-es munkaköri csoport)	Orvos alapellátó szolgáltató (9-es munkaköri csoport)	Egészségügyi szakdolgozó járó és fekvőbeteg ellátó szolgáltató (2-es munkaköri csoport)	Egészségügyi szakdolgozó alapellátó szolgáltató (10-es munkaköri csoport)	Egyéb nem egészségügyi egyetemi végzettségű dolgozó (4-es munkaköri csoport)	Gyógyszerész, szakgyógyszerész (6-os munkaköri csoport)	Alapellátásban foglalkoztatott védőnő (8-as munkaköri csoport)	Összesen kifizetés
Január	fő			78 787				4 662	83 449
	millió ft	0,0	0,0	9 494,9	0,0	0,0	0,0	953,6	10 448,5
Február	fő	18 761	381	77 763	736	1 422	571	4 751	104 385
	millió ft	11 787,5	413,0	9 435,4	92,5	802,2	358,7	998,0	23 887,3
Március	fő	18 789	380	77 830	733	1 433	572	4 647	104 384
	millió ft	11 792,7	412,7	9 759,9	92,5	807,0	350,9	982,8	24 198,5
Április	fő	19 020	409	78 540	795	1 487	568	4 694	105 513
	millió ft	11 992,9	433,1	9 801,4	101,5	846,5	361,4	995,3	24 532,1
Május	fő	19 973	461	79 517	855	1 539	575	4 725	107 645
	millió ft	12 263,1	476,2	9 660,8	107,5	856,8	364,0	991,6	24 720,0
Június	fő	19 679	474	78 355	878	1 560	578	4 737	106 261
	millió ft	12 269,9	481,8	9 614,9	109,8	866,5	367,3	986,6	24 696,8
Július	fő	20 000	518	78 163	916	1 554	581	4 736	106 468
	millió ft	12 455,6	525,1	9 639,6	153,4	879,2	368,2	988,8	25 009,9
Augusztus	fő	20 034	541	78 093	936	1 565	584	4 747	106 500
	millió ft	12 578,8	552,9	9 568,4	119,4	883,7	369,5	987,1	25 059,8
Szeptember	fő	20 018	535	78 133	959	1 577	589	4 777	106 588
	millió ft	12 344,9	538,5	9 586,3	122,3	869,1	368,2	980,3	24 809,6
Október	fő	20 393	543	79 350	940	1 602	601	4 798	108 227
	millió ft	12 586,2	548,7	9 841,3	119,7	878,9	376,4	988,2	25 339,4
November	fő	20 880	574	78 810	959	1 624	617	4 766	108 230
	millió ft	12 620,0	564,8	9 594,8	122,0	886,4	375,5	974,3	25 137,8
December	fő	21 024	593	78 959	960	1 621	618	4 748	108 523
	millió ft	12 743,5	579,9	9 580,5	120,8	879,7	376,7	968,5	25 249,6
Összesen									283 089,3

Az alpbéremeléshez kapcsolódó mozgóbér különbözeti támogatás igénylése, korrekciós igénylése havonta az alábbiak szerint alakult a 2021. évben. A támogatás intézményi összesített adatok alapján kerül igénylésre. A kifizetett összegek a korrekciókat és a kerekítéseket is tartalmazzák.

Kifizetés időszaka 2021. január-december		Ügyeleti díj	Készenléti díj	Rendkívüli díj	Műszakpótlékok	Összesen kifizetés
Január	fő	8 750	2 952	28 259	45 730	85 691
	millió ft	508,9	63,0	725,9	870,4	2 168,2
Február	fő	8 837	3 112	28 761	45 748	86 458
	millió ft	599,3	83,0	852,2	1 023,4	2 557,9
Március	fő	8 756	2 982	29 414	45 996	87 148
	millió ft	553,1	75,1	789,6	967,7	2 385,5
Április	fő	10 971	3 971	25 993	46 211	87 146
	millió ft	1 062,7	140,1	800,5	956,6	2 959,9
Május	fő	14 283	5 163	29 969	47 411	96 826
	millió ft	2 068,2	275,4	1 202,5	1 085,8	4 631,9
Június	fő	18 027	6 305	39 233	48 660	112 225
	millió ft	2 978,8	454,5	1 800,2	1 230,8	6 464,3
Július	fő	17 275	5 976	39 199	47 916	110 366
	millió ft	2 736,0	419,5	1 679,5	1 158,3	5 993,3
Augusztus	fő	16 716	6 287	32 514	46 857	102 374
	millió ft	2 674,4	431,5	1 467,5	1 056,5	5 629,9
Szeptember	fő	16 906	6 374	31 640	45 695	100 615
	millió ft	2 634,9	446,3	1 306,8	1 014,9	5 402,9
Október	fő	16 617	6 059	29 500	46 054	98 230
	millió ft	2 514,8	431,3	1 136,7	995,0	5 077,8
November	fő	16 521	5 980	28 345	45 231	96 077
	millió ft	2 508,0	460,6	1 165,5	979,7	5 113,8
December	fő	18 060	6 758	32 422	46 127	103 367
	millió ft	2 645,4	472,9	1 411,6	1 022,1	5 552,0
Összesen:						53 937,4

Egészségügyi dolgozók fix összegű bérkiegészítésének, béremelésének fedezete

Az előirányzat a Kr. 34. számú mellékletében felsorolt 25 db egészségügyi szolgáltató fix összegű bérkiegészítésének finanszírozására szolgál. Az eredetileg meghatározott 3830,1 millió forint az évközi átcsoportosítások után 3 643,7 millió forintra módosult, amivel a kifizetés megegyezik.

Az egészségügyi dolgozók pénzellátást helyettesítő jövedelem-kiegészítése

A Kr. és a közsférában alkalmazandó nyugdíjpolitikai elveknek az egészségügyi dolgozók vonatkozásában történő érvényesítéséről és végrehajtásáról szóló 124/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet rendelkezései szerint a NEAK utalványozza a munkáltatók által igényelt, egészségügyi dolgozók pénzellátását helyettesítő jövedelem-kiegészítésének összegét.

Az előirányzaton összesen 15 029,1 millió forint állt rendelkezésre 2021. évre. A december havi kifizetések teljesítése érdekében az előirányzat 2000,0 millió forinttal megemelésre került. A kasszaseprésben végrehajtott további előirányzat módosítással a felhasználható, illetve a kifizetett éves összeg 16 217,6 millió forint volt.

Az egyes, az egészségügyi szolgálati jogviszonnyal összefüggő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 69/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 8. §-a alapján a nyugdíjpótló jövedelem-kiegészítés támogatásra jogosult intézmények köre 2021. március 1. napjától jelentősen kibővült.

Ezt megelőzően az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdéseiről szóló 2003. évi LXXXIV. törvény 16/A. § c) pontja alapján kizárólag a költségvetési szervként működő egészségügyi szolgáltató munkáltatók igényelhetek jövedelem-kiegészítés támogatást. Március 1-jétől azonban már az összes (ide nem értve a munkavállalói résztulajdont) állami és önkormányzati fenntartású egészségügyi szolgáltatóra, valamint – az Eszjtv. hatálya alá történő tartozást választva – egyes egyházi fenntartású szolgáltatókra is kiterjed a támogatás igénylésének jogosultsága.

Az egészségügyben végrehajtott bérfelvezetések hatására az orvosi bérek is emelkedtek, ezért számos nyugdíjas orvos döntött úgy, hogy a nyugdíj helyett ismételten visszamegy dolgozni.

Márciustól folyamatosan emelkedni kezdett a pénzellátást helyettesítő jövedelem-kiegészítésre benyújtott szolgáltatói igénylések száma és összege. Míg januárban a jogosultak száma 2 797 fő, a havi kifizetés együttes összege 918,8 millió forint volt, addig október hónapra a jogosult munkavállalói létszám 4 673 főre, a havi kifizetés pedig 2104,3 millió forintra emelkedett.

Fiatal szakorvosok támogatása

A fiatal szakorvosok támogatása kasszán összesen 320,8 millió forint állt rendelkezésre 2021-ben. A kasszaseprés keretében elvégzett előirányzat átcsoportosítással az előirányzat 100,5 millió forintra módosult, mely megegyezett az éves kifizet összeggel.

A támogatásról az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidens támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról szóló 162/2015. (VI. 30) Korm. rendelet V. fejezete rendelkezik. A támogatási szabályok rendelkezései alapján az ágazati előmeneteli szabályok hatálya alá nem tartozó fiatal szakorvosok részesülhetnek a fiatal szakorvosok támogatásában. A támogatásban 5 éven át részesülhetnek a jogosultak, de tartós távollét esetén (például GYES, GYED időszaka alatt) a járandóság kifizetése szüneteltethető, majd a távollét végén az összesen 5 év időtartam végéig tovább folytatható. Az igénybejelentésre 2015-2017 között volt lehetőség, ezért a programban támogatásra jogosultak száma 2021. végére jelentősen csökkent. Míg 2018. januárjában 168 fő részére 35,0 millió forint támogatást fizetett a NEAK, 2021 decemberében 28 fő részére 4,9 millió forint utalás történt.

Működési támogatás

A 2021. év végén kormányzati döntés alapján a gyógyító-megelőző ellátás egyes jogcímein jelentkező előirányzat-maradvány terhére a járó- és fekvőbeteg szakellátó intézmények közel fele részére, az általuk felhalmozott, lejárt tartozásállomány rendezése érdekében 41 020,1 millió forint összegben történt kifizetés.

8. Mentés

A mentés finanszírozására 2021. január 1-jétől rendelkezésre álló eredeti előirányzat az előző évihez képest 1629,2 millió forinttal magasabb, azaz 44 972,7 millió forint volt, mely összeg az év elején további 506,4 millió forinttal (a Magyar Légimentő Nonprofit Kft. fixdíj emelésének fedezetéül) kiegészítésre került, így a mentés finanszírozására összesen 45 479,1 millió forint állt rendelkezésre, illetve került kifizetésre. A beszámolóval érintett időszakban a mentés kassza terhére az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) és a Magyar Légimentő Nonprofit Kft. mentési tevékenységét, valamint az Országos Vérellátó Szolgálat (a továbbiakban: OVSZ) szervátültetéssel kapcsolatban végzett szállítási feladatait finanszírozta a NEAK.

A Magyar Légimentő Nonprofit Kft. a Kr. 33/A. § (2a) bekezdése értelmében 2021-ben havi 132,2 millió forint fix összegű díjazásban részesült. Ez éves szinten 1586,4 millió forint volt, mely összeg 414,1 millió forinttal (35,3 százalékkal) volt több a 2020. évi kifizetésnél. Az OVSZ szervszállítási feladatait a Kr. 33/A. § (3) bekezdése értelmében a 2020. évi összeggel azonos, havi 6,0 millió forint fix összeggel, az év folyamán összesen 72,0 millió forinttal finanszírozta a NEAK. A mentés kassza fennmaradó része, összesen 43 820,7 millió forint az OMSZ részére került kifizetésre, mely 1329,2 millió forinttal (3,1 százalékkal) volt több, mint a 2020-as évben.

9. Laboratóriumi ellátás

A labordiagnosztikai szolgáltatások 2021. évi finanszírozására rendelkezésre álló előirányzat 24 266,1 millió forint, mely év közben a kódkarbantartás címén 7,8 millió forinttal, az év végi kasszaseprés során pedig 343,8 millió forinttal egészült ki. A módosított előirányzat így 24 617,7 millió forint, a teljesítés pedig 24 145,9 millió forint lett. A labordiagnosztika előirányzatból 2020-ban kivált a molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátások finanszírozása, ami önálló előirányzati sort kapott az összevont szakellátás jogcímen belül.

A koronavírus járvány miatt kialakult rendkívüli helyzetben az egészségügyben dolgozók rendelkezésre állásának biztosítása, munkahelyük megőrzése és az egészségügyi szolgáltatók stabil, folyamatos működőképessége érdekében a 2020. március - augusztus havi teljesítmények elszámolásakor, valamint a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától kezdődően a beszámolási év során a NEAK a finanszírozás mértékét részben átlagfinanszírozással határozta meg, a labordiagnosztikai szolgáltatások esetében is. Azaz nem a tényleges teljesítmények kerültek kifizetésre, hanem először a 2019. december és 2020. február időszak közötti finanszírozási díjak átlaga, majd a 2020. július – szeptember havi finanszírozási díjak átlaga. Lényeges változás volt a beszámolás időszak alatt, hogy a szakellátás finanszírozásának átalakítása keretében 2021. április 1. napjától a korábbi TVK helyébe a tervezett éves keret lépett. Labordiagnosztikában ez nem jelentett változást, a korábbi intézményi keretek nem változtak. Az átlagfinanszírozás mértéke azonban megváltozott, 2021. áprilistól az utolsó 12 havi utalványozott finanszírozási díj átlagainak megfelelően került meghatározásra, a 2020. április – 2021. március időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján.

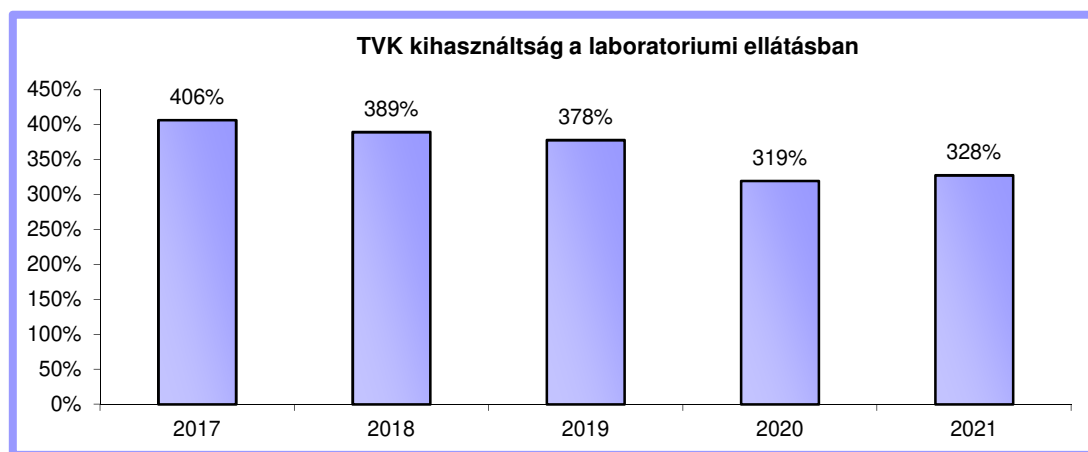
Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a ténylegesen jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek szabályai nem változtak: a teljesítményvolumen korlátot továbbra is alkalmazni kellett. A labor finanszírozás szabályának és a zárt kassza értelmében a teljesítmények TVK/tervezett éves keret feletti része lebegő pontforint értékkel kerül elszámolásra. A pont-forint érték a járóbeteg-szakellátással megegyezően 1,98 forint volt.

A finanszírozás főbb paramétereinek alakulását az alábbi táblázat tartalmazza.

Megnevezés	2020. év	2021. év	Változás 2020-ról 2021-re	
Beavatkozások száma	140 437 105	140 711 015	100,2%	
Esetszám	11 360 495	10 990 361	96,7%	
Egy esetre jutó beavatkozás	12,36	12,80	103,6%	
Pont	30 347 214 397	31 453 528 505	103,6%	
Egy esetre jutó pont	2 671	2 862	107,1%	
Átlagos heti rendelési óra	szakorvosi	12 694	12 745	100,4%
	nem szakorvosi	8 437	8 406	99,6%
Egy órára jutó	eset	10,34	9,99	96,6%
	beavatkozás	127,81	127,94	100,1%
	pont	27 618,53	28 597,74	103,5%

A teljesítmény – az előző évhez hasonlóan – drasztikus csökkenést mutat a 2019-es évhez képest, melynek egyik oka továbbra is az egész beszámolási évet meghatározó COVID járvány és az ezen időszak alatt alkalmazott átlagfinanszírozás, másik ok a PCR vizsgálatok fedezetének labor előirányzatból való kiválása, melynek következtében a korábbi évekhez képest ezen molekuláris diagnosztikai beavatkozás- és esetszámokkal csökkentek a mutatók. Fontos megjegyezni, hogy a PCR beavatkozások csak a finanszírozást tekintve különülnek el a labor ellátásoktól, egy adott ellátási esetben továbbra is lehetnek egyszerre jelen PCR és labor előirányzatról elszámolt beavatkozások, így az esetszámok tekintetében van átfedés a két finanszírozási terület között. Az esetszámok, teljesítmények és a kapacitásadatok az elmúlt két év vonatkozásában minimális változást mutatnak.

Az alábbi ábra a laboratóriumi teljesítményvolumen korlát kihasználtságát mutatja be a 2021-es és az azt megelőző években.

A számok alapján az elmúlt évhez viszonyítva lényeges változás nem mutatható ki az ellátásokat érintő járványügyi korlátozások miatt. Ez alapján egy labor TVK pontra három labor pont teljesítmény jut. A többi TVK-val finanszírozott szakellátási kassa (járóbeteg-szakellátás, aktív fekvőbeteg-szakellátás) TVK kihasználtságának adatai fényében rendkívül magasnak tűnnek ezek a számok. Nem szabad ugyanakkor elfelejteni, hogy a TVK rendszer laboratóriumi ellátásban történő bevezetését (2006. február) követő kezdeti időszakban (a teljesítmények egy részét a szolgáltatók egy előre meghatározott, saját keret mértékéig fix – a járóbeteg-szakellátásával megegyező – forint/pont értéken számolhatják el), a laboratóriumi ellátás átlagos, egy pontra jutó forint értéke jelentősen elmaradt a járóbeteg-szakellátás forint/pont értékétől. Kizárólag egy mesterségesen magas tartott kihasználtság (mesterségesen alacsony keret) mellett lehetett a szinte változatlan nagyságú laboratóriumi előirányzatból, a szintén változatlan (de inkább lassan növekvő) teljesítményt finanszírozni.

Kódkarbantartás keretében 2021. október 1-jei hatállyal két új tumor marker vizsgálat - Humán epididymis protein 4 (HE4) és Timidin kináz tumormarker-vizsgálat (TK) - került bevezetésre a laboratóriumi ellátás esetében. Fentiek értelmében a Kr. alapján a finanszírozásra vonatkozó szabályok változásának teljesítményre gyakorolt hatásával módosításra kerültek a jogosult szolgáltatók 2021. finanszírozási évre vonatkozó laboratóriumi tervezett éves keretei a fenti hatállyal.

10. Összevont szakellátás

A jogcím egyes, kiemelt előirányzatainak teljesítése az alábbiak szerint alakult.

Járóbeteg-szakellátás

A járóbeteg szakrendelések és szakambulanciák, a CT/MRI diagnosztikai ellátás, valamint a gondozóintézetek által nyújtott és teljesítményként elszámolható szolgáltatások finanszírozására a 2021. évben a költségvetés együttesen 184 457,8 millió forintot irányzott elő, mely az évközi előirányzat-átcsoportosításokat követően 193 631,4 millió forintra növekedett. Az éves kifizetés, 192 332,5 millió forint 5,6 százalékkal magasabb volt, mint az előző évi.

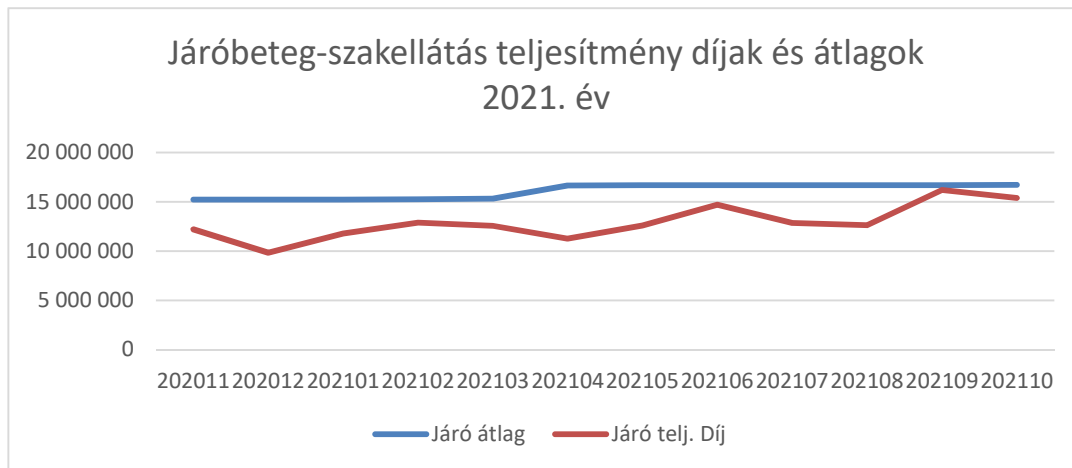
A labordiagnosztikához hasonlóan a 2020. március - augusztus havi teljesítmények elszámolásakor, valamint a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától kezdődően a NEAK a finanszírozás mértékét részben átlagfinanszírozással határozta meg a járóbeteg-szakellátás esetében is, azaz nem a tényleges teljesítmények kerültek kifizetésre. A 2020. május havi kifizetésektől alkalmazott átlagok a 2019. december és 2020. február időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján kerültek megállapításra, a 2020. december havi kifizetésektől alkalmazott átlagok pedig a 2020. július – 2020. szeptember időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján, melyből a 2020. szeptember hónap egy ténylegesen teljesítményfinanszírozott hónap volt.

Lényeges változás volt a beszámolás időszak alatt, hogy a szakellátás finanszírozásának átalakítása keretében 2021. április 1. napjától a korábbi TVK elnevezés helyébe a tervezett éves keret lépett. Ugyanezen időponttól, többletforrás biztosítása mellett meghatározásra kerültek az éves keretek a 2019. évi teljesítmények 100,0 százalékos alapidjára történő kiegyenlítésével, azaz ennyivel megemelésre kerültek az intézményi keretek. Ezzel párhuzamosan az átlagfinanszírozás meghatározásának alapja megváltozott, 2021. áprilistól az utolsó 12 havi utalványozott finanszírozási díj átlagainak megfelelően került meghatározásra, a 2020. április – 2021. március időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján. Továbbá az átlagfinanszírozás mértéke megemelésre is került a tervezett éves keretekre meghatározott többletek mértékével.

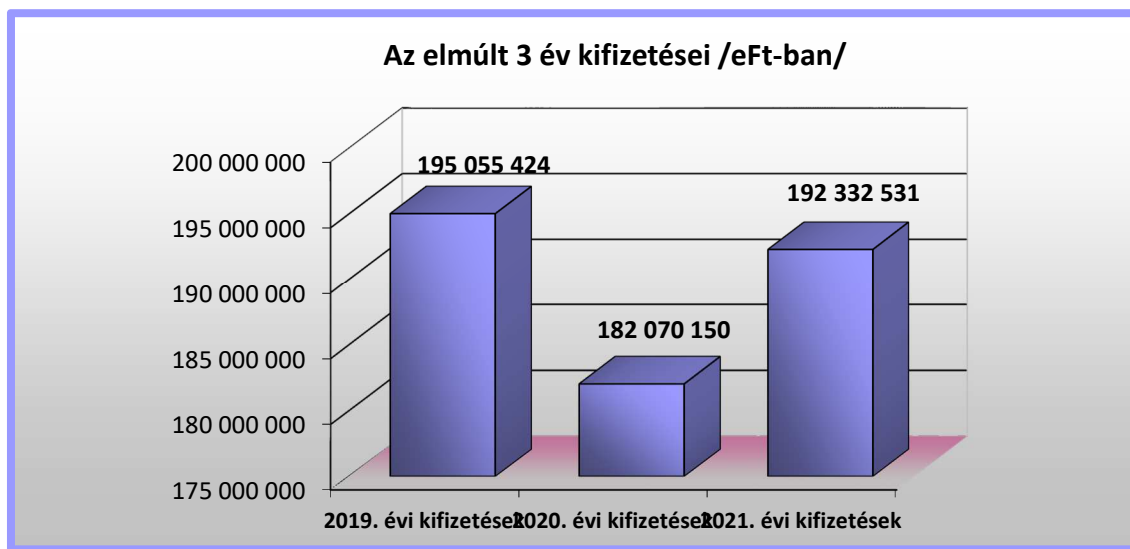
A COVID-19 járvány miatt bevezetett átlagfinanszírozást 2021. szeptemberben újból a teljesítményfinanszírozás váltotta volna fel. A visszaállást indokolta a kedvező járványhelyzet és a korábbi időszakban elmaradt elektív ellátások és vizsgálatok pótlásának szükségessége. A tervezett visszaállás hatására a szolgáltatók teljesítménye megemelkedett, mely szintén azt támasztotta alá, hogy az ellátórendszer képes a 2019-es szinten vagy annak közelében működni, de az átlagfinanszírozás alatt nem érdekeltek a szolgáltatók az ellátások korábbi mértékben történő végzésében. A teljesítményfinanszírozásra való visszatérésre azonban nem került sor, a beszámolási időszak egészében maradt az átlagfinanszírozás.

Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek során a teljesítményvolumen korlát alkalmazására vonatkozó szabályok nem változtak.

Az alábbi táblázatban látható a teljesítménydíjak és a tényleges kifizetések beszámolási év során való alakulása.

Az elmúlt három év során az alábbiak szerint alakultak a járóbeteg-szakellátásra (általános járóbeteg-ellátásra, CT/MR vizsgálatokra, gondozói teljesítményre) történt kifizetések.

A 2021-es finanszírozási évben a járóbeteg teljesítmények elszámolása – függetlenül attól, hogy átlagfinanszírozás volt - a TVK finanszírozás szabályai szerint történt. A TVK megállapítás alapját a 2020. november hónapra megállapított, miniszteri tartalék terhére biztosított növekmény nélküli TVK tizenkétszerese képezte. A TVK kiközlése a korábbi évek gyakorlatának megfelelően történt.

A folyamatos betegellátás érdekében az aktív fekvőbeteg-szakellátásra és járóbeteg-szakellátásra szerződött szolgáltatók részére a Kvtv. hatályba lépéséig terjedő időszakra is meg kell határozni a hatályos elszámolási szabályok szerinti TVK értékeket. Ennek megfelelően a 2020. november - 2021. január időszakra vonatkozóan a 2020. finanszírozási évben megállapított TVK időarányos része (azaz a 2020. október hónapra vonatkozó TVK, korrigálva a szezonális hatással, valamint az év közbeni feladatváltozásokra, a befogadott többletkapacitásokra számolt TVK szintre hozott értékével) kerülhetett a NEAK-kal szerződésben álló szolgáltatók részére meghatározásra és kiközlésre 2020. október hó során.

A Kvtv. hatályba lépése előtt a 697/2020. (XII. 29.) Korm. rendelet módosította a Kr.-t. A módosított finanszírozási szabályozásnak megfelelően meghatározásra kerültek a 2021. finanszírozási évre vonatkozóan a 12 havi TVK értékek, melyek a szolgáltatók részére

2021. január elején kerültek kiközlésre. A korábban kiközölt háromhavi (2020. november - 2021. január) TVK az éves keret részét képezte. A fennmaradó időszakra vonatkozó TVK – fekvő- és járóbeteg-szakellátás esetén – a Kr. 28. számú mellékletében rögzített országos szezonális index arányában került felosztásra. Ugyanezen Korm. rendeletben jelentek meg a járóbeteg-szakellátási TVK-t is érintő változások, melyek szerint 2021. április 1. napjától a korábbi TVK helyébe a tervezett éves keret lépett. Ugyanezen időponttól, többletforrás biztosítása mellett meghatározásra kerültek az éves keretek a 2019. évi teljesítmények 100%-os alapdíjra történő kiegyenlítésével, azaz ennyivel megemelésre kerültek az intézményi keretek, melyek a szolgáltatók részére kiközlésre kerültek.

A 2018. január havi kifizetésektől kihirdetett 1,98 forint összegű pont-forint érték nem változott. A 14 évet be nem töltött gyermekek részére nyújtott ellátások elszámolása esetén alkalmazott 1,2-es szorzó mértéke a beszámolási időszak alatt nem módosult. Az előző beszámolási időszakhoz hasonlóan a szolgáltatók intézményi sávós fix díjban részesültek szerződött kapacitásaik alapján. A degressziós sávok mértéke a beszámolási időszak alatt nem változott, azaz járóbeteg-szakellátás esetén a NEAK a többlet teljesítményt 10,0 százalékgig 30,0 százalékos, 10,0 és 20,0 százalék között 20,0 százalékos alapdíjon számolta el.

A finanszírozási rendszer és ellátási struktúra megújításának egyik eleme egy átfogó, az egészségügyi szakmák összességére kiterjedő ráfordítási adatgyűjtés és díjtétel-felülvizsgálat. A valós költségekre épülő finanszírozási rendszer kidolgozásához kapcsolódva a megelőző beszámolási időszakban a traumatológiai és érsebészeti díjtételek rendezése történt meg, ebben a beszámolási időszakban pedig már kidolgozott kódkarbantartási javaslatok kerültek elfogadásra és végrehajtásra. Az emberi erőforrások miniszterének egyes egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 39/2021. (IX. 6.) EMMI rendelete 2021. október 1-jei hatállyal módosította a finanszírozást érintő rendeleteket.

A módosuló – kódkarbantartáshoz kapcsolódó - jogszabályok alapvetően a fekvőbeteg- és a speciális finanszírozású szakellátást érintették. Járóbeteg szakellátásban az az otthoni parenterális táplálás és a neurosonographia finanszírozási szabályai változtak 1-1 új oeno kód bevezetésével.

A COVID-19 elleni oltóanyag beadására nem került kialakításra új beavatkozási kód, az oltásokat a finanszírozó által kialakított 43598 SARS -CoV-2 elleni vaccinatio OENO kódon kellett jelenteni a finanszírozó felé 1-es térítési kategóriában, 2020. december végétől. A megjelölt OENO pontértéke 0. Az oltóanyag beadásának költségei a Járvány Elleni Védekezési Alapból kerülhettek finanszírozásra a szolgáltatók részére, a finanszírozó felé történő pontos jelentés mellett.

Az elmúlt években elkészített szakmai koncepció, illetve az egyes miniszteri rendeleteknek a népegészségügyi célú, célzott vastag- és végbélszűréshez kapcsolódó módosításáról szóló 10/2019. (VI. 19.) EMMI rendelet alapján a népegészségügyi célú vastag- és végbélszűrési tevékenység teljesítményei 2019. július 4. napjától jelenthetőek a NEAK felé. A szűrések fedezetét 2021. évben is a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül a népegészségügy fejlesztése előirányzat biztosította.

A szűrőtevékenységet kizárólag a Nemzeti Népegészségügyi Központtal (a továbbiakban: NNK) – a tevékenység végzésére kötött – együttműködési megállapodással rendelkező intézményi kör végzi. Az ellátásokat minden esetben a járóbeteg-szakellátás teljesítményeivel együtt kell jelenteni és azok finanszírozására mindig a normál teljesítmény-elszámolással egy időben kerül sor. Ezen teljesítmények TVK mentesen kerülnek elszámolásra és tekintettel arra, hogy a vizsgálatokat sok esetben rendelési időn kívül is végzik, ezért a szolgáltatók a „2 perces szabály” alól is kivételt képeznek. A szűrésben részt vevő TAJ kört az NNK az Onkológiai Szűrési Rendszer (a továbbiakban: OSZR) kommunikációs moduljában rögzíti és validálja, melyet ezt követően megküld NEAK részére. Az elszámolhatóság további feltétele, hogy az

NNK által átadott TAJ listán a jelentett ellátások szerepeljenek. Amennyiben a jelzett TAJ nem szerepel az NNK által validált listában, úgy az érintett tétel hibalistára kerül az érintett beavatkozáshoz tartozó „C” hibakóddal jelölve.

Az elszámolhatóság további feltétele, hogy a beavatkozást végző orvos pecsét száma az OSZR rendszerében és a NEAK-nak küldött teljesítmény-jelentésben is egyezzen meg. Amennyiben az OSZR rendszerben utólag kell javítani, akkor a járóbeteg-szakellátás teljesítményjelentést az OSZR javítást követő napokon lehet újra megküldeni, hogy az OSZR javítások átkerüljenek a NEAK-hoz és a küldött teljesítményjelentés hibátlan legyen. A programmal kapcsolatosan a beszámolási év során a korábbi évben megjelent kódok elszámolási feltételeinek pontosítására, valamint újabb szűrőtevékenységi kódok kialakítására került sor, ám ezek jogszabályban való megjelenése nem valósult meg. A beszámolási időszak alatt a tevékenységre 30,4 millió forint került elszámolásra, mely alapján elmondható, hogy ezen tevékenység végzése is rendkívüli módon visszaesett.

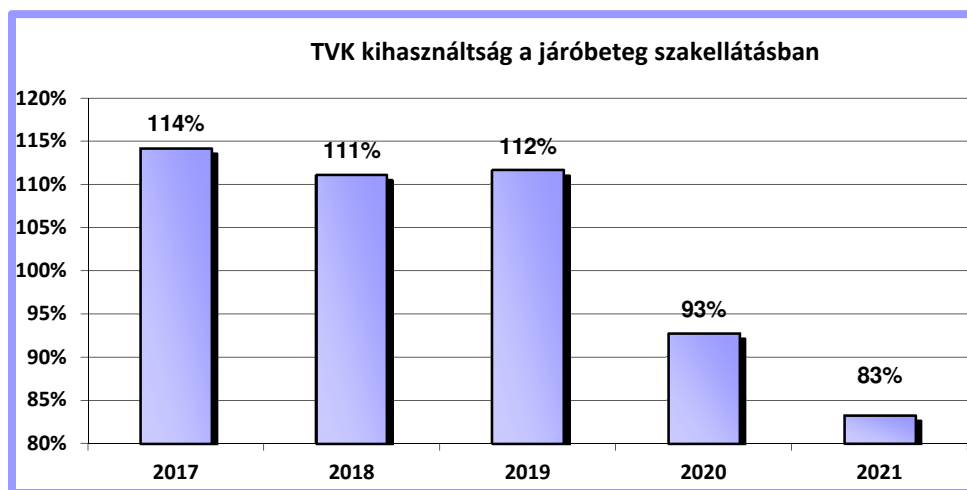
A járóbeteg-szakellátás (szakrendelések + szakambulanciák + CT/MRI + gondozói teljesítmény) 2021. évi főbb finanszírozási paraméterei az előző két évhez viszonyítva az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	2019. év	2020. év	2021. év	Változás 2021/2020
Esetszám	49 299 585	39 280 670	38 427 325	97,83%
Beavatkozások száma	205 301 525	159 866 733	148 987 291	93,19%
Elszámolt pont	92 850 223 932	76 700 259 871	73 509 404 285	95,84%
Teljesítmény díj (Ft)	169 968 325 822	146 340 872 633	145 392 945 673	99,35%
Az elszámolt pontból szűrés	1 430 058 583	2 307 435 727	3 099 104 392	134,31%
A teljesítmény díjból szűrés (Ft)	2 979 683 003	4 725 292 256	6 291 672 737	133,15%
Minimum idő hatása (Ft)	-331 026 796	-221 976 339	-467 508 240	210,61%
Részleges térítési díj miatti visszavonás (Ft)	-5 939 699	-6 016 145	-6 618 459	110,01%

A következő ábra a 2021. évre vonatkozó járó TVK/tervezett éves keret és teljesítmény adatokat mutatja be:

Megnevezés	2021. év
TVK/tervezett éves keret	84 150 617 624
Jelentett teljesítmény (pont)	73 512 004 625
TVK-val (100%-on) elszámolt teljesítmény (pont)	68 987 950 009
Degresszáltan (30%-on) elszámolt teljesítmény (pont)	237 134 568
Degresszáltan (20%-on) elszámolt teljesítmény (pont)	146 500 069
Degressziós sávok feletti teljesítmény (pont)	211 409 413
Göngyöltett maradvány	15 152 111 384
TVK kihasználtság	83,19%

A TVK/tervezett éves keret mennyisége átlagosan havi 7 012 551 469 pont volt. A kihasználtság még az előző – járványügyi korlátozásokkal érintett - évhez képest is jelentős csökkenést mutat. A járóbeteg-szakellátás TVK/keret kihasználtsága az alábbiak szerint alakult az elmúlt, teljesítményvolumen alapján finanszírozott években.

Az előző beszámolási időszakhoz hasonlóan a várólista csökkentési programba bevont szolgáltatók részére az e célra elkülönített „Várólista csökkentés” előirányzat 5000,0 millió forint összegű kerete terhére, X térítési kategórián jelentett és elszámolt teljesítmények kerültek finanszírozásra. A szabályozás alapján a várólista csökkentési programba bevont szolgáltatók részére a jogszabályban meghatározott esetekre, az előirányzat terhére, a kapcsolódó járóbetegszakellátásban a beavatkozást megelőzően kivizsgálási céllal végzett ellátásokra – ide nem értve a laboratóriumi ellátás előirányzat terhére elszámolható beavatkozásokat – elkülönített többletkeretet kell biztosítani. A szolgáltatók ezen – saját várólistájukon szereplő, vagy másik szolgáltató várólistájáról átvett – esetekre vonatkozó jelentéseiket „X” térítési kategória jelöléssel küldik. A beszámolási év során e térítési kategóriára 128,6 millió forint került kifizetésre.

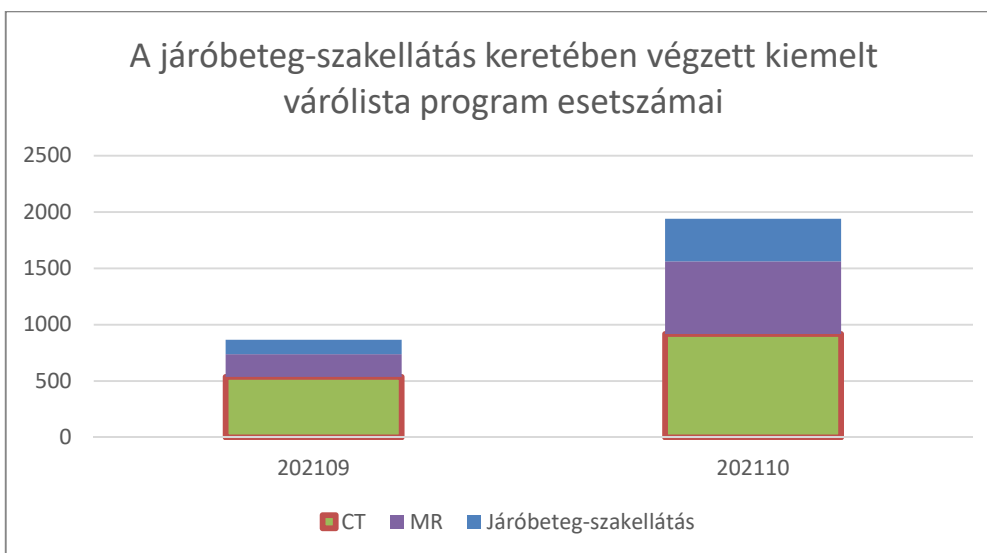
A kiemelt várólista csökkentési program 2021. szeptember 1-jétől került bevezetésre. A program keretében a jogszabályban meghatározott szakmákon (CT, MRI, Ultrahang diagnosztika) az ugyanitt felsorolt beavatkozások tekintetében a szolgáltató jogosult X térítési kategóriában jelenteni eseteit, amennyiben:

- A havi „normál” ellátásba bevont esetszáma meghaladta a NEAK által előzetesen kiközölt keretszámot.
- Az X térítési kategóriában jelentett esetnél kizárólag a jogszabályban nevesített beavatkozásokat végezte el.
- Az ellátást követő 5 munkanapon belül az ellátás leletét feltöltötte az EESzT rendszerébe.

A kiemelt várólista csökkentési program bevezetésével az X térítési kategóriában elszámolt esetek után járó ösztönző szorzó az eddigi 10,0 százalékról 30,0 százalékra emelkedett. A szorzószám emelkedés érvényes a nem kiemelt (hagyományos) várólista csökkentési programban résztvevő esetekre is.

Az alábbi táblázat a kiemelt várólista programmal érintett, 2021. finanszírozási évben kifizetett hónapok esetszámaikat tartalmazza.

CT, MRI diagnosztika

Az összevont szakellátás jogcímen belül a CT és MR diagnosztikai vizsgálatok finanszírozására 2009. évtől elkülönített forrás nem áll rendelkezésre, a finanszírozás a járóbeteg-szakellátás előirányzata terhére történik. E nagyértékű diagnosztikai vizsgálatokra a 2021. évben 30 996,4 millió forint kifizetés történt, azaz 5,5 százalékkal több, mint az előző évben.

A NEAK 2021. október 31-ei állapot szerint 102 db CT berendezést és 44 db MR készüléket finanszírozott. Az alábbi táblázat a CT és az MR diagnosztikai vizsgálat- és betegszámok alakulását mutatja be az előző évhez viszonyítva:

Megnevezés	2020. év		2021. év		2021/2020 vizsgálat szám
	Vizsgálat szám	Betegszám	Vizsgálat szám	Betegszám	
CT	1 237 895	435 479	1 349 134	468 052	108,99%
MR	380 552	215 850	406 912	220 303	106,93%
Összesen	1 618 447	651 329	1 756 046	688 355	108,50%

A Kr. 32/A.§ (1) bekezdése szerint a rosszindulatú daganatos kórkép klinikai gyanúja esetén a CT, MRI egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató a beutaló kiállításának napjától számított 14 napon belül („14 napos szabály”) a szükséges képalkotó diagnosztikai vizsgálatokat köteles elvégezni. A korábbi gyakorlatnak megfelelően az elvégzett CT, MRI vizsgálat díját az általános szabályok szerint a TVK terhére, a NEAK minden esetben finanszírozza az egészségügyi szolgáltatók részére. Amennyiben a 14 napon belül elvégzett CT, MRI vizsgálat alapján a rosszindulatú daganatos kórkép beigazolódik, úgy a CT, MRI egészségügyi ellátást nyújtó szolgáltató a teljesítményének jelentése során a 99930 kiegészítő kódot is jelentheti (10 000 pontérték), mely TVK-mentesen kerül elszámolásra. A beszámolási időszakban összesen 84 670 000 jelentett pontnak megfelelő 167,6 millió forint teljesítménydíj került e tevékenységre elszámolásra.

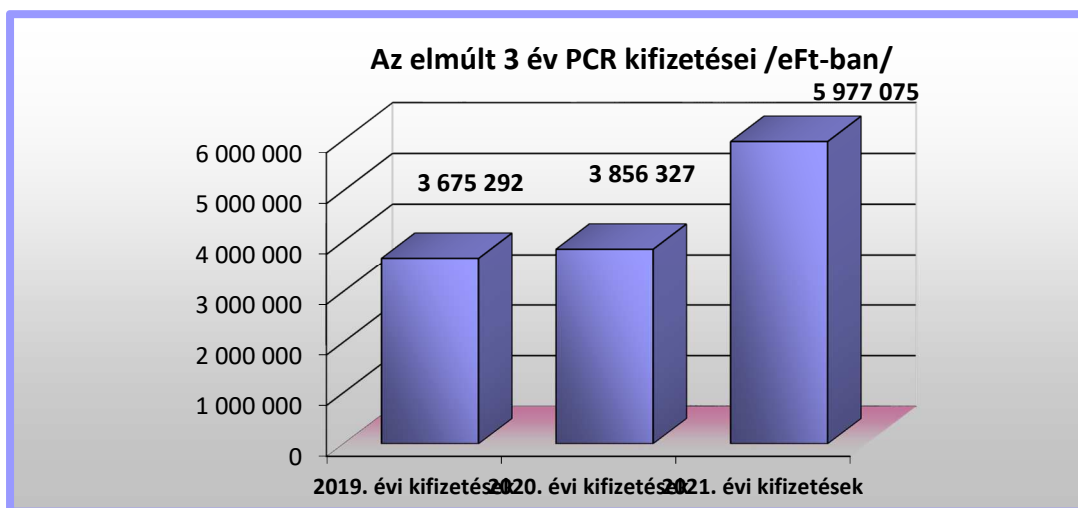
Molekuláris diagnosztikai vizsgálatok (PCR)

A molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátások finanszírozása 2020. januártól kikerült a labordiagnosztika előirányzatból, önálló sorként molekuláris diagnosztikai (PCR) ellátás elnevezéssel elkülönítve az összevont szakellátás jogcímen belül. Ezen vizsgálatok finanszírozására 2021. évben a költségvetés együttesen 3501,4 millió forintot irányzott elő. Az ellátás finanszírozására – a kasszasöprést követően – rendelkezésre álló módosított 6133,5 millió forintos előirányzat terhére 5977,1 millió forint kifizetés történt.

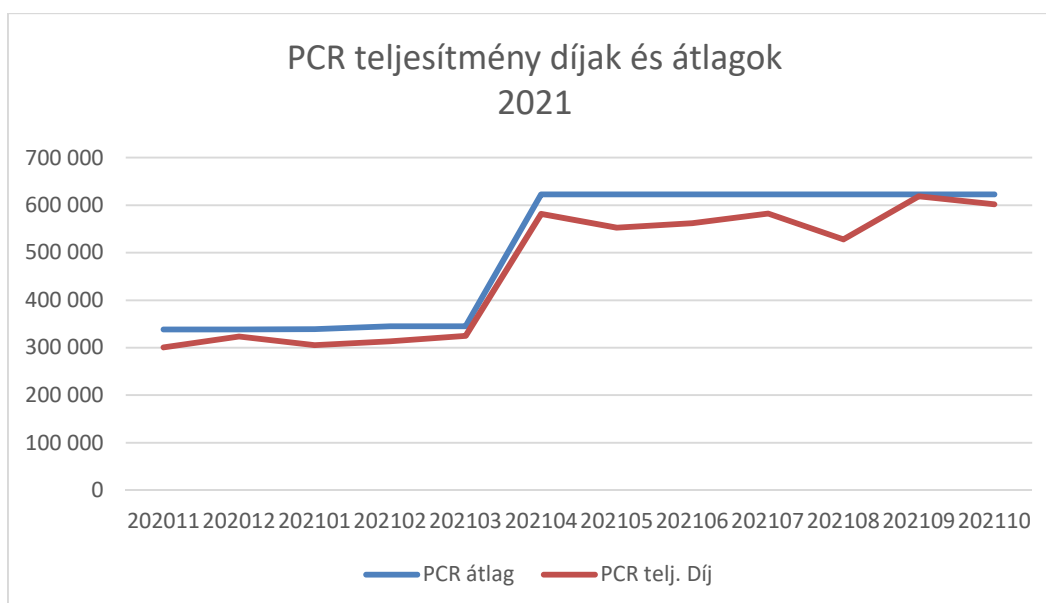
A molekuláris genetikai vizsgálatok azon korszerű vizsgálati módszerek közé tartoznak, melynek segítségével pontosítható a diagnózis és hatékonyabbá tehető egyes betegségek kezelése.

A beszámolási időszakban a PCR ellátások finanszírozása is átlagfinanszírozás keretében történt. Lényeges változás volt a beszámolás időszak alatt, hogy a szakellátás finanszírozásának átalakítása keretében 2021. április 1. napjától a korábbi TVK helyébe a tervezett éves keret lépett. Ugyanezen időponttól, többletforrás biztosítása mellett meghatározásra kerültek az éves keretek a 2019. évi teljesítmények 100,0 százalékos alaplíjra történő kiegyenlítésével, azaz ennyivel megemelésre kerültek az intézményi PCR keretek. Ez az érintett 7 havi időszakban 972 222 163 többlet pontot és ennek megfelelő 1 925,0 millió forint többletet jelentett a PCR ellátásban. Azaz az országos havi keret 94,0 százalékkal nőtt.

Ezzel párhuzamosan az átlagfinanszírozás meghatározásának alapja megváltozott, 2021. áprilistól az utolsó 12 havi utalványozott finanszírozási díj átlagának megfelelően került meghatározásra, a 2020. április – 2021. március időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján. Továbbá az átlagfinanszírozás mértéke megemelésre is került a tervezett éves keretekre meghatározott többletek mértékével. A 2021. évben történt kifizetések fentiek eredményeképpen az előző évekhez képest 55,0 százalékos növekedést mutatnak.

Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást.

Az alábbi táblázat a teljesítmény adatok alakulását tartalmazza a 2020-2021-es évek vonatkozásában.

Megnevezés	2020. év	2021. év	Változás 2020/2019
Beavatkozások száma	1 674 704	663 885	39,6%
Esetszám (Vizsgálatkérés)	359 717	61 923	17,2%
Egy esetre jutó beavatkozás	4,66	10,72	230,3%
Pont	7 637 121 723	3 411 275 251	44,7%
Egy esetre jutó pont	21 231	55 089	259,5%

A megelőző beszámolási időszak egy meghatározott részében a COVID teszteléshez szükséges PCR vizsgálatok hatalmas mértékű eset és beavatkozásszám növekedést generáltak. Az E. Alapból finanszírozott beavatkozásszám csökkenés oka, hogy a szolgáltatók a megjelent eljárásrend alapján kezdték ezen COVID PCR tesztek jelenteni. Ezen COVID PCR vizsgálatok kapcsán nem került kialakításra új beavatkozási kód és a NNK által kijelölt laboratóriumokban elvégzett, magán forrásból nem finanszírozott RT-PCR módszerrel végzett SARS-CoV-2 kimutatására szolgáló vizsgálattal összefüggő többletkiadások fedezetének biztosítása a Járvány Elleni Védekezési Alapból történt. A szolgáltatóknak a NNK részére a vizsgálatok megtörténtét továbbra is kötelező volt megküldeni (OSZIR jelentés), illetve a közfinanszírozott intézmények a NEAK felé továbbra is kötelesek voltak jelenteni minden esetet a BNO kód megjelölésével, 4-es (már forrásból megtérülő ellátások) térítési kategóriában. A vizsgálatok Járvány Elleni Védekezési Alapból történő finanszírozásának alapja a két szakrendszer összefuttatásának eredménye volt, a finanszírozására – melynek kifizetésére az NNK jogosult - csak abban az esetben volt lehetőség, amennyiben a NNK és az NEAK együttes megállapítása alapján arra sor került. A beszámolási év során a finanszírozó 1 545 846 teszt eseményt adott át az NNK részére finanszírozásra.

Fekvőbeteg-szakellátás

Aktív-fekvőbeteg szakellátás

Az E. Alap 2021. évi költségvetése az aktív fekvőbeteg-szakellátás finanszírozására együttesen 534 059,7 millió forintot irányzott elő. Az évközi átcsoportosítások eredményeképpen az előirányzat 546 969,4 millió forintra módosult. Az éves kifizetés 545 903,5 millió forint, amely 2,9 százalékkal haladta meg az előző évi kifizetést.

A 2020. március - augusztus havi teljesítmények elszámolásakor, valamint a 2020. október havi teljesítmények elszámolásától kezdődően a NEAK a finanszírozás mértékét részben átlagfinanszírozással határozta meg az aktív fekvőbeteg-szakellátás esetében is, azaz nem a tényleges teljesítmények kerültek kifizetésre. A 2020. december havi kifizetésektől alkalmazott átlagok a 2020. július – 2020. szeptember időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján került meghatározásra, melyből a 2020. szeptember hónap egy ténylegesen teljesítmény-finanszírozott hónap volt.

A COVID-19 járvány miatt bevezetett átlagfinanszírozást 2021. szeptemberben újból a teljesítményfinanszírozás váltotta volna fel. A visszaállást indokolta a kedvező járványhelyzet és a korábbi időszakban elmaradt elektív ellátások és vizsgálatok pótlásának szükségessége. A teljesítményfinanszírozásra való visszatérésre azonban nem került sor, a beszámolási időszak egészében maradt az átlagfinanszírozás, annyi változással, hogy a meghatározásának alapja megváltozott, 2021. áprilistól az utolsó 12 havi utalványozott finanszírozási díj átlagának megfelelően került megállapításra, a 2020. április – 2021. március időszak közötti finanszírozási díjak átlaga alapján. Továbbá az átlagfinanszírozás mértéke megemelésre is került a tervezett éves keretekre meghatározott többletek mértékével.

Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek során a szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása keretében a teljesítményvolumen korlát alkalmazására vonatkozó szabályok az alábbiak szerint változtak.

A korábbi TVK helyébe 2021. április 1. napjától a tervezett éves keret lépett, új intézményi keretek meghatározásával, melyek alapját fekvőbeteg-szakellátás esetében az ellátások képezik. Ezen újraosztási módszertan a területalapú elosztással szemben követi a betegmozgást és a szakmai sajátosságokat, teljes mértékben az ellátási igényekhez alkalmazkodó és az ellátási

szükségeket követő dinamikus rendszerként. Meghatározott időszakonként, illetve igény szerinti frissítéssel követi a betegmozgásból eredő ellátási változásokat, és automatikusan kezeli azokat. Hátráltatja továbbá a „túlkódolás” lehetőségét is, mivel adott betegségcsoportban az átlagtól eltérően magas súlyszámú (keret alá eső) eseteket is csak átlaggal veszi figyelembe. Mindemellett alkalmazkodik az ellátási igényekhez és önmagában lehetőséget biztosít arra, hogy az ellátási igények alapján hatással legyen a struktúrára is, hogy ne legyen olyan ellátásra kerete egy szolgáltatónak, amelyet annak személyi és tárgyi feltételei alapján egyértelműen nem tud ellátni és azt most másra fordítja.

A 2019. évi teljesítményadatok szerint újraszámolt keret alapján az egyes kórházakban az új módszer szerinti az egy esetre jutó szélsőséges keret értékek eltűnnek, sokkal kiegyensúlyozottabb finanszírozás valósul meg, az eltérés a beavatkozásokra jutó finanszírozási különbségek az azonos progresszivitási szintű intézmények között kiegyenlítődik. Természetesen a magasabb költségigénnyel járó és így magasabb finanszírozásban részesülő ellátások magasabb finanszírozása megmarad. Ugyanakkor nem kérdés az sem, hogy nem is szabad ennek a különbségnek eltűnnie a beavatkozások között. Az azonos szintű ellátások esetén szükséges a homogenitás megteremtése.

Az éves keretek mértéke szakmaspecifikusan, azaz szakmánként és betegségcsoportonként, az R. 3. számú melléklete szerinti betegségcsoportok szerint összesített egy esetre jutó országos átlagfinanszírozás mértéke alapján került meghatározásra, az egészségügyi szolgáltató által a tárgyidőszakot megelőző finanszírozási évben – jelen esetben jogszabályi kivételként a 2019. finanszírozási évben - nyújtott teljesítménye alapján, mely teljesítményben az R. 4. számú melléklete szerinti meghatározott intézeti körben végezhető ellátások és a 99 Főcsoport nélküli homogén betegségcsoportokba tartozó ellátások a jelentett összsúlyszám szerint kerülnek figyelembevételre. Azaz betegségcsoportonként és szakmánként meghatározásra kerül az egy esetre jutó átlagos finanszírozás, amelyek intézményi összesítése képezi az intézményi éves keretet. Amennyiben a korábbi TVK-ját nem használta ki egy intézmény, akkor az nagy valószínűséggel a módszertan alapján csökkenést okozott volna, de az éves keret mértékében nem történt változás, azaz nem csökkent egyik szolgáltatónak sem a kerete.

Tekintettel azonban arra, hogy a fenntartó jogosult volt a keretek fenntartásában lévő intézmények közötti átcsoportosítására, amivel élt is, ezért ez befolyásolta a módszertan alapján megállapított értékeket és a végleges számok a fenntartói átcsoportosítás alapján létrejövő számok.

Ehhez kapcsolódóan az aktív fekvőbeteg-szakellátás keretében végezhető egynapos sebészeti ellátások elszámolási szabályai is megváltoztak. A Kr. alapján ezen egynapos teljesítménymennyiség is a tervezett éves keret részét képezi, melyre a tervezett éves keret megállapításának szabályai irányadóak, azaz elszámoláskor e teljesítmény összefut az éves keretekkel. Minden ilyen jelentett teljesítmény 100,0 százalékos alaplíjra és 1,1-es szorzó alkalmazásával kerül elszámolásra.

A beszámolási év során a TVK/tervezett éves keretek kiközlése a járóbeteg-szakellátási részben leírtakkal azonos módon történt.

A finanszírozási rendszer és ellátási struktúra megújításának egyik eleme egy átfogó, az egészségügyi szakmák összességére kiterjedő ráfordítási adatgyűjtés és díjtétel-felülvizsgálat. A valós költségekre épülő finanszírozási rendszer kidolgozásához kapcsolódva a megelőző beszámolási időszakban a traumatológiai és érsebészeti díjtételek rendezése történt meg, ebben a beszámolási időszakban pedig már kidolgozott kódkarbantartási javaslatok kerültek végrehajtásra. Az emberi erőforrások miniszterének egyes egészségbiztosítási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 39/2021. (IX.6.) EMMI rendelete 2021. október 1-jei hatállyal módosította a finanszírozást érintő rendeleteket.

A módosuló – kódkarbantartáshoz kapcsolódó - jogszabályok alapvetően a fekvőbeteg- és a speciális finanszírozású szakellátást érintették. Ebből az összesen 4 736,1 millió forint többlet fedezetigényű módosításból 3 868,8 millió forint éves többletigény keletkezik a fekvőbeteg-ellátásban, az alábbi ellátások finanszírozási szabályainak változása miatt.

Témakörök	havi többletforrás igény (millió Ft)	éves többletforrás igény (millió Ft)
Otthoni parenterális táplálás	4,5	53,8
Sztróke	73,3	880,0
Brachyterápia	30,0	360,0
Felnőtt szívsebészet	4,4	52,9
Gyermek szívsebészet	30,0	360,0
Vertebroplasztika	2,2	26,4
Nagyértékű gerincsebészeti műtétek (OGGYK)	4,6	55,7
Új sugárterápiás eljárások	173,3	2 080,0
Összesen	322,4	3 868,8

Fentiek értelmében a Kr. alapján a finanszírozásra vonatkozó szabályok változásának teljesítményre gyakorolt hatásával 2021. október 1-jétől módosításra kerültek az érintett szolgáltatók 2021. finanszírozási évre vonatkozó szakellátási tervezett éves keretei. Tekintettel a módosítás hatálybalépésére a 2021. évben csak egy havi többletforrás került felhasználásra 322,4 millió forint összegben.

A 2018. január havi kifizetésektől érvényes 198 000 forintos alapdíj nem változott. A 14 évet be nem töltött gyermekek részére nyújtott ellátások elszámolása esetén alkalmazott 1,2-es szorzó mértéke a beszámolási időszak alatt nem módosult. A depressziós sávok mértéke nem változott; a NEAK legfeljebb 4,0 százalék többleteljesítményt számolt el 25,0 százalékos alapdíjon. Az aktív fekvőbeteg-szakellátásban a sürgősségi ellátási formák havi fix összegű díjazása a beszámolás év során az alábbiaknak megfelelően alakult:

Ellátási forma megnevezése	Havi fix összegű díjazás mértéke (Ft/hó)
I. progresszivitási szintű sürgősségi betegellátó osztály	11 309 600
II. progresszivitási szintű sürgősségi betegellátó osztály	23 522 400
III. progresszivitási szintű sürgősségi betegellátó osztály	31 001 000
Speciális sürgősségi centrum	5 245 960
Speciális akut ellátási centrum (egy-egy térség ellátására reumatológiai szakterületen)	5 245 960

Ellátási forma megnevezése	Havi fix összegű díjazás mértéke (Ft/hó)
Speciális akut sportsérülés ellátási centrum (sportsérülések (ortopédia) szakterületen)	5 245 960
I. progresszivitási szintű traumatológia	7 350 000
II. progresszivitási szintű traumatológia	16 920 400
III. progresszivitási szintű traumatológia	45 266 800
Egyetemi klinika III. progresszivitási szintű traumatológiája	57 266 800
Országos traumatológiai központ	118 266 800
Gyermek fül-orr-gégészeti sürgősségi centrum	6 000 000
AIDS-ellátás	5 000 000
Trópusi betegségek ellátása	5 000 000
Sebészeti ügyeleti ellátás	2 000 000
II. progresszivitási szintű érsebészet	14 000 000
III. progresszivitási szintű érsebészet	20 000 000
Dél-pesti Centrumkórház SARS-CoV-2 járvány elleni védekezése (hatályos 2020.11.18-tól)	200 000 000
Észak-Közép-budai Centrum, Új Szent János Kórház SARS-CoV-2 járvány elleni védekezése	100 000 000
Neurológiai tüneteket is okozó gerincgyógyászati országos ellátások 24 órás folyamatos felvételének biztosítása a hét minden napján (ide nem értve a neurotraumatológiai ellátásokat)	155 333 000

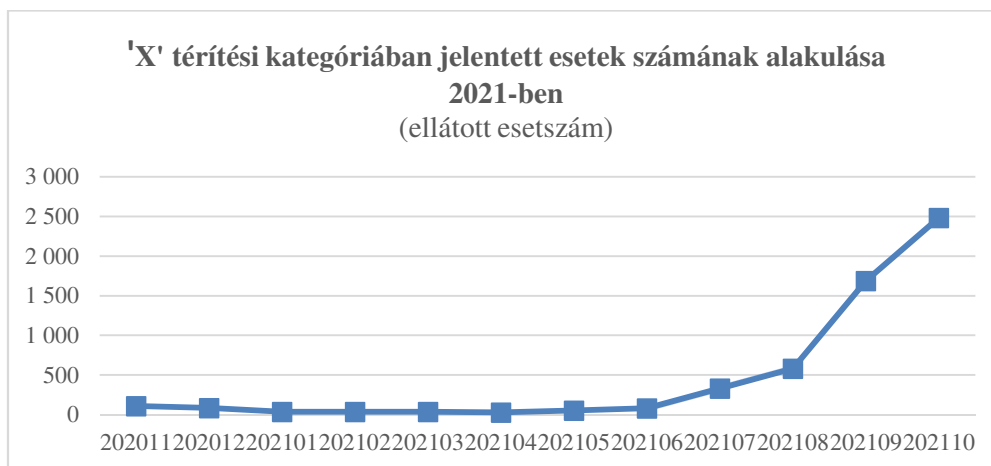
Az országos hatáskörben végzett gerincsebészeti eljárásokhoz való minél szélesebb körben történő hozzáférés javítása érdekében az egészségügyi szakellátás társadalombiztosítási finanszírozásának egyes kérdéseiről szóló 9/1993. (IV. 2.) NM rendeletet módosítással egy új fix díj került bevezetésre, melyre 2021. január 1. napjától a Budai Egészségközpont Kft. jogosult, „Neurológiai tüneteket is okozó gerincgyógyászati országos ellátások 24 órás folyamatos felvételének biztosítása a hét minden napján (ide nem értve a neurotraumatológiai ellátásokat)” jogcímen. A fixedíj havi összege 155,3 millió forint, melynek 2021. évre – az összevont szakellátáson belül, belső átcsoportosítással – biztosított (12 havi) fedezete 1864,0 millió forint.

A várólista csökkentési programba bevont szolgáltatók részére a jogszabályban meghatározott esetekre, az e célra elkülönített várólista csökkentés elnevezésű előirányzat terhére, az aktív fekvőbeteg-szakellátást végző szervezeti egységen végzett ellátásokra az alapdíj 110,0 százalékanak és az elszámolható súlyszám szorzatának megfelelő finanszírozási díj számolható el és az ellátás teljesítményét nem kell figyelembe venni a tárgyhavi teljesítmény számításában. A szabályozás 2021. szeptember 1-jétől kiegészült egy újabb ún. kiemelt várólista csökkentési program tétellel, mely programba bevont szolgáltatók a jogszabályban meghatározott esetekre az e célra elkülönített várólista csökkentés elnevezésű előirányzat terhére, az aktív fekvőbeteg-szakellátást végző szervezeti egységen végzett ellátásokra az alapdíj 130,0 százalékanak és az elszámolható súlyszám szorzatának megfelelő finanszírozási díj számolható el és az ellátás teljesítményét nem kell figyelembe venni a tárgyhavi teljesítmény számításában.

A szolgáltatók fenti esetekre vonatkozó jelentéseiket X térítési-kategória jelzéssel küldik. A beszámolási év során e térítési kategóriára 3285,7 millió forint került kifizetésre, melyből a 110,0 százalékkal elszámolt esetekre 940,0 millió forint, míg a 130,0 százalékkal elszámolt

esetekre 2345,7 millió forint. A szolgáltatók átlagfinanszírozásának meghatározása során a Várólista csökkentés előirányzat terhére történő kifizetések nem kerültek figyelembe vételre, ezért a kifizetés a normál szabályok szerinti módon, az átlagfinanszírozási díj felett történt.

Az alábbi ábra mutatja be az 'X' térítési kategóriában jelentett teljesítmények, hónapok közötti megoszlását. Erős esetszám emelkedés a kiemelt várólista csökkentési program 2021. szeptember havi bevezetésétől látható.

A következő táblázat a 2021. évre vonatkozó fekvő TVK és teljesítmény adatokat mutatja be:

Megnevezés	2021. év
TVK/tervezett éves keret	2 048 540,28
Jelentett teljesítmény (súlyszám)	1 678 682,38
Jelentett mentes teljesítmény /mentes HBCs és 43% feletti egynapos/ (súlyszám)	257 847,94
Összes jelentett teljesítmény (súlyszám)	1 936 530,32
TVK-val (100%-on) elszámolt súlyszám	1 674 735,53
Degresszáltan (25%-on) elszámolt súlyszám	1 694,84
"43% alatti egynapos kiegészítetten" elszámolt súlyszám	21 734,95
Göngyöltett maradvány (súlyszám)	373 803,93
TVK kihasználtság	81,95%

A TVK mennyisége átlagosan havi 170 711,7 súlyszám volt. A vizsgált időszak alatt a szolgáltatók aktív fekvőbeteg-szakellátás keretében végezhető egynapos sebészeti ellátásként 82 585,7 súlyszám teljesítményt jelentettek. Az éves szinten jelentett teljesítmény, jelentős mértékben, az előző évhez képest 180 731,0 súlyzámmal csökkent 82,0 százalékos keret kihasználtságot eredményezve.

Az aktív fekvőbeteg-szakellátás főbb finanszírozási paramétereinek alakulását az elmúlt három év összehasonlításában az alábbi táblázat foglalja össze.

Megnevezés	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év
Éves átlagos ágyszám	41 440	41 256	41 150	41 602
Az év folyamán működött osztályok száma	1 817	1 789	1 820	1 797
Súlyszám összeg	2 419 327	2 442 183	2 200 268	2 010 186
Finanszírozási esetszám	2 090 390	2 091 729	1 819 450	1 587 930
Meghalt (patológia nélkül)	58 059	58 761	57 677	83 611
Halálozási arány	2.8%	2.8%	3.2%	5,3%
Ápolási nap	12 002 327	11 516 833	10 102 875	7 803 477
Egy esetre jutó nap	5.7	5.5	5.6	4,9
Egy ágyra jutó havi átlagos súlyszám összeg	4.9	4.9	4.5	4,0
Egy ágyra jutó esetszám / hó	4.2	4.2	3.7	3,2
CMI	0.86	0.86	0.83	0,79
Ágykihasználtság	79.4%	76.5%	67.3%	51,4%
Elszámolt teljesítménydíj (MFt)	480 009,2	486 888,9	449 897,1	415 215,1
Egy ágyra jutó finanszírozási díj (eFt)	11 583	11 802	10 933	9 981

Az egynapos sebészeti ellátásokat végző szolgáltatók részére a meghatározott TVK keret is a Kr. 28/A. számú mellékletében került megállapításra a beszámolási év elején. Az egynapos ellátások esetén is az alapidj 198 000 forint volt, továbbá ezen ellátási forma esetében is változatlanul alkalmazásra került a 14 évet be nem töltött gyermekek részére nyújtott ellátások elszámolása esetén alkalmazott 1,2-es szorzó.

Az önálló egynapos sebészeti ellátások esetében 2021. április 1. napjától újraosztásra kerültek az intézményi keretek. Az újraosztás a 2019. finanszírozási év teljesítményadatait figyelembe véve, meghatározott teljesítmény-kihasználtsági feltételek, továbbá az országos maradvány mennyisége alapján történt.

A következő táblázat a 2021. évi egynapos tevékenységre vonatkozó TVK és teljesítmény adatokat mutatja be:

TVK/tervezett keret	Jelentett teljesítmény (súlyszám)	100%-on elszámolt súlyszám	Göngyöltett maradvány (súlyszám)	TVK kihasználtság
34 922.81	17 991.39	17 455.19	17 435.20	51,52%

A COVID-19 járványhelyzet miatt bevezetett intézkedések hatására az éves szinten jelentett teljesítmény, jelentős mértékben, az előző évhez képest 7 989,0 súlyszámmal csökkent 51,5 százalékos TVK kihasználtságot eredményezve úgy, hogy a 2020. évi, elektív ellátásokat érintő, járvány miatti leállás nem került a 2021. évben bevezetésre.

A meddőségkezelési ellátások esetében jelentős változás nem történt a beszámolási év során. Ezen tevékenységet végző szolgáltatók 2020. február 1-jei hatállyal állami tulajdonba kerültek és a végzett meddőségi vizsgálatok, valamint az inszemináció tevékenység TVK-mentesen számolhatóak el ezen dátumtól, azaz az e célra elkülönített TVK keret megszűnt. A tevékenység elszámolása továbbra is az aktív fekvőbeteg-szakellátás elszámolási szabályai szerint történik. Az intézményi kör a Róbert Károly Meddőségi Centrum Kft.-vel bővült.

Az általános anesztéziában végzett fogászati ellátás fejlesztésére 2 009,0 súlyszám keret került meghatározásra, amely csak az általános anesztéziában végzett fogászati ellátásra volt fordítható és elszámolható. A tevékenység végzésére jogosult 8 szolgáltató a év során 1 467,7 súlyszám teljesítményt jelentett le, melyek elszámolása a fekvő és az egynapos elszámolásokkal egyidőben, de azoktól elkülönítetten történik.

A Kormány a 1678/2019. (XII. 5.) Korm. határozatával a BVEK beruházása kapcsán döntött a GTIK érintő komplex fejlesztés végrehajtásának támogatásáról. A GTIK mellett Berettyóújfaluban létrejött a BVOP új egészségügyi egysége, mely kiváltja a BVOP tököli kórházát. A BVEK krónikus fekvőbeteg-szakellátást és járóbeteg-szakellátást nyújt a fogvatartottak részére, míg a BVEK-ben elhelyezett fogvatartottak tekintetében a mellette, de tőle független, közkórházként működő GTIK-ra hárul az aktív fekvőbeteg-szakellátás ellátása. A fogvatartottak részére nyújtott aktív fekvőbeteg-szakellátás tényleges költségigénye még nem volt ismert, ezért átmeneti jelleggel a Kórház részére 30,0 millió forint/hó fix összeg került megállapításra, melynek 2021. évet terhelő összege 120,0 millió forint, mely a Fogvatartottak egészségügyi ellátása előirányzati sorról került kifizetésre.

Krónikus fekvőbeteg-szakellátás

A krónikus fekvőbeteg-szakellátás finanszírozására előirányzott 87 573,1 millió forint az előirányzat átcsoportosítások eredményeként 82 678,6 millió forintra csökkent. Az éves kifizetés 82 588,7 millió forint volt, mely 1,4 százalékkal csökkent az előző évi finanszírozás összegéhez képest.

A krónikus fekvőbeteg szakellátás esetében is átlagfinanszírozással történt a szolgáltatók finanszírozása az egész beszámolási időszak alatt, melyben az egyetlen változás az volt, hogy meghatározásának alapja 2021. áprilistól módosult és a 2019. finanszírozási év 12 havi utalványozott finanszírozási díj átlagainak megfelelően került megállapításra.

Az átlagfinanszírozás mellett a finanszírozó minden hónapban a tényleges jelentett teljesítmények alapján is elkészítette az elszámolást, amelynek során az elszámolási szabályokban az alábbi változás történt. 2021. április 1. napjától vegyes finanszírozás alakul ki, amely az ápolási tevékenységet (1,0 szorzójú ellátásokat) és krónikus ellátásokat (1,2-es szorzójú ellátásokat) érintette. Ezen szervezeti egységekre jutó tervezett éves keret mértékét a tárgyévet megelőző év betegforgalma, ellátási napjai, a krónikus szorzók, valamint a krónikus alapidíj figyelembevételével kellett meghatározni. A szolgáltató az előző évi teljesítménye alapján – ami a meghatározás során a 2019-es finanszírozási év volt – számított tervezett éves keretre volt jogosult. E tervezett keretre az egészségügyi szolgáltatók az általuk nyújtott ellátási eseményektől függetlenül havonta voltak jogosultak, azzal, hogy ha teljesítményük nem éri el a tervezett éves keret 80,0 százalékát, úgy a havi finanszírozás mértékét a teljesítményük alapján kellett utalványozni. Azon intézménynek, akik rendelkeztek ilyen ápolási és krónikus ellátási osztályokkal a krónikus havi forint keretek kiközlésre kerültek.

A beszámolási évben a krónikus alapidíj (6 600 forint) és a krónikus és rehabilitációs ellátási formák elemei sem változtak.

Az otthoni tartós gépi lélegeztetett betegek ellátásának finanszírozása a vizsgált időszakban is a krónikus fekvőbeteg-szakellátás előirányzata terhére történt. Ez az ellátás is az átlagfinanszírozás keretén belül került elszámolásra. A tényleges teljesítmények díja 2128,6 millió forint lett volna. A rehabilitációs betegellátás szakmai feltételeinek fennállására és a súlyozási szorzóinak megállapítására vonatkozó NEAK ellenőrzéshez kapcsolódó

szabályok nem változtak. A krónikus rehabilitációs kapacitások ellátási forma- és a finanszírozás súlyozási szorzója szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be.

Kód	Megnevezés	Szorzók	Ágyszám	Kapcsolódó osztály nappali kórházi beteglétszáma	Ágyszám változás
					2021/2020
00001	Ápolási tevékenység	1,0	2 424	0	-2,02%
00015	Krónikus ellátás	1,2	7 760	16	0,65%
00017	Súlyos kp.id.sérültek,politraumat,égés-,szept.seb.bet.rehab	4,2	432	0	-1,82%
00019	Rehabilitációs ellátás "A" minősítésű	2,0	8 578	439	-0,49%
00020	Rehabilitációs ellátás "B" minősítésű	1,5	924	162	-2,12%
00021	Rehabilitációs ellátás "C" Minősítés nélkül	1,3	2 499	116	-1,96%
00022	Hospice ellátás	1,9	381	0	0,00%
00023	Kómás és gerincvelősérült betegek korai kiemelt rehab.ell.	7,3	18	0	0,00%
00024	Polymorbid betegek gerontopszichiátriai ellátása	1,8	64	0	0,00%
00025	Intermed. care,tartós gépi léleg. igénylő bet. krón. ell.	4,2	18	0	0,00%
00026	Nem rehabilitálható betegek emelt szorzójú krónikus ellátása	2,0	20	0	0,00%
00027	TBC-s betegek elkülönített, őrzött osztályon történő kezelés	1,8	6	0	0,00%
00028	Gyerm. és ifjak addikt., pszich. rehab. ell.	2,0	0	0	0,00%
00029	Természetes gyógytényezők felhaszn. végzett krónikus ell.	2,0	166	0	0,00%
00030	Pszich. rehab. "C" szint	1,3	30	0	0,00%
00031	Pszich. rehab. "B" szint	1,5	181	45	19,87%
00032	Pszich. rehab. "A" szint	2,0	1 231	321	0,00%
00034	Gyermek hospice ellátás 1	3,0	5	0	0,00%
00036	Gy.- és ifj.pszich. rehab.ell. II. és III. prog. szinten 3,4	2,8	10	0	0,00%
00037	Gyermek- és ifjúságaddiktológiai rehabilitációs ellátás 4	3,5	85	0	13,33%

A beszámolási időszak teljesítményének jellemző mutatóit az alábbi táblázat foglalja össze:

Megnevezés	2018.év	2019.év	2020.év	2021.év
Ágyak száma (éves átlag)	26 615	26 519	25 575	24 871
Osztályok száma	661	662	663	662
Súlyozott krónikus nap	12 894 930	12 876 933	9 763 268	6 106 007
Ápolási nap	8448519	8 389 994	6 482 225	4 135 504
Finanszírozási esetszám	274 482	269 631	193 202	119 534
Meghalt	26 272	26 140	22 506	17 240
Halálozási arány	9.57%	9.69%	11.65%	14,42%
Elszámolt teljesítménydíj (eFt)	85 106 536	84 987 758	64 323 012	40 453 424
DMI (súlyozott ápolási nap / ápolási nap)	1.53	1.53	1.51	1,48
Egy ágyra jutó finanszírozási díj (eFt)	3 198	3 205	2 515	1 627
Ágykihasználtság	86.97%	86.68%	69.44%	45,56%

A rendelkezésre álló kapacitás (ágyszám) a 2020. évben a COVID-19 vírus miatti veszélyhelyzet miatt bevezetett intézkedések miatt lecsökkent. Mivel ezen intézkedések a beszámolási időszak egészében érvényben maradtak, ezért a krónikus ellátási formák szerinti ágyszám lényegesen nem változott a megelőző időszakhoz képest. A 00031 és 00037 ellátási formáknál látható emelkedés a TBB által javasolt és befogadott többletkapacitásokra történt szerződéskötés következménye. A finanszírozási esetszám a 2020. év adataival összehasonlítva 38,1 százalékkal, az ápolási napok száma 36,2 százalékkal, a súlyozott krónikus napok száma 37,5 százalékkal csökkent. Ezzel együtt a kapacitás kihasználtság is az előző időszakhoz képest nagymértékben, 34,4 százalékkal csökkent. Ezen mutatók már nem kizárólag a járványhelyzet miatt csökkentek tovább, ezek oka az egész ellátórendszerben tapasztalható átlagfinanszírozás miatti esetszám csökkenés is.

Extrafinanszírozás

A Kr. 45.§-a szerint az extrafinanszírozás előirányzata terhére az előre nem tervezhető, rendkívüli, egyedi aktív fekvőbeteg-szakellátások a NEAK főigazgatójának döntése alapján akkor finanszírozhatók, ha az ellátás közvetlen költsége az R. 3. számú mellékletében foglalt homogén betegségcsoportokhoz rendelt súlyszám alapján meghatározott díjtétel közvetlen költségének ötszörösét meghaladja.

Az összevont szakellátás jogcímen belül az extrafinanszírozás eredeti előirányzata 1000,0 millió forint, módosított előirányzata 925,4 millió forint volt, amelyből 925,3 millió forint került felhasználásra. A 2021. évi extrafinanszírozás főbb adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

2020. évről áthozott igények száma	73
2021. évben benyújtott igények száma	220
Igények száma összesen	293
Igénylő intézetek száma az ügyintézés alatt lévő kérelmeknél	20
Igénylő intézetek száma (2021.)	19
Elfogadott és kifizetett igények száma	108
Elutasításra került igények száma	29
Kifizetés	925,3 MFt
Átlagos kifizetés /TAJ	6,0 MFt
Egy TAJ-ra kifizetett maximális összeg	193,3 MFt
Egy TAJ-ra kifizetett minimális összeg	0,2 MFt
A 2022. évre áthúzódó, szerzett hemofiliás betegek ellátására vonatkozó igények becsült összege	3 110,0 MFt
2022. évre áthúzódó igények száma	157

A 293 ügyintézés alatt lévő kérelemből 108 kérelemnél kifizetés (amelyből 6 szerzett hemofiliában szenvedő beteg ellátására vonatkozó kérelem nem zárult le), 29 kérelem esetében elutasítás történt, 5 kérelmet visszavont a benyújtó intézet és további 157 kérelem nem került lezárásra a 2021. évben.

A 2021. évben 19 intézet kérelmezett extrafinanszírozást. A benyújtott kérelmek többsége 3 intézettől érkezett:

- 91 db a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház,
- 50 db a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ és
- 22 db a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ által került benyújtásra.

Az alábbi táblázatban a 2021. évi extrafinanszírozásként kifizetett összegek, intézetenkénti bontásban láthatók.

Intézmény kód, megnevezés		Szerzett hemofiliában szenvedő betegek		Nem szerzett hemofiliában szenvedő betegek		Összesen	
		Eset	Kifizetés (MFt)	Eset	Kifizetés (MFt)	Eset	Kifizetés (MFt)
K403	Magyar Honvédség Egészségügyi Központ	4	512,2	6	5,8	10	518,0
2878	Dél-pesti Centrumkórház - Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet			9	148,1	9	148,1
U917	Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ			33	73,9	33	73,9
2877	Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet			5	67,3	5	67,3
U894	Debreceni Egyetem Klinikai Központ			6	50,1	6	50,1
R730	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Központi Kórház és Egyetemi Oktatókórház			31	25,0	31	25,0
2425	Tolna Megyei Balassa János Kórház			4	21,1	4	21,1
U915	Semmelweis Egyetem			4	8,0	4	8,0
2896	Gottsegen György Országos Kardiovaszkuláris Intézet			1	7,8	1	7,8
N585	Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet, Eger			1	2,6	1	2,6
2889	Szent Imre Egyetemi Oktatókórház			2	2,3	2	2,3
1663	Soproni Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet			2	1,1	2	1,1
Összesen:		4	512,2	104	413,1	108	925,3

Az extrafinanszírozásra fordított 925,3 millió forint:

- 56,0 százaléka a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ,
- 16,0 százaléka a Dél-pesti Centrumkórház-Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet,
- 8,0 százaléka a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ és
- 7,0 százaléka a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet

részére került kifizetésre.

A szerzett hemofiliában szenvedő betegek ellátása során felhasznált különkeres készítmények központi keretbe történő visszapótlása miatt összesen 512,2 millió forint kifizetés történt, mely az éves előirányzat 51,2 százaléka. (A 2022. évre áthúzódó, szerzett hemofiliás betegek ellátásának extrafinanszírozására vonatkozó igények becsült összege 3110,0 millió forint.) Ezen felül összesen 413,1 millió forint kifizetés történt, amelynek:

- 36,0 százaléka a Dél-pesti Centrumkórház-Országos Hematológiai és Infektológiai Intézet,
- 18,0 százaléka a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ,
- 16,0 százaléka a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet és
- 12,0 százaléka a Debreceni Egyetem Klinikai Központ

által nyújtott betegellátás extrafinanszírozása volt.

Az extrafinanszírozási kifizetések intézet típusonkénti megoszlását az alábbi táblázat mutatja be:

Intézet típus	Eset	Kifizetés (MFt)
Egyetemek	43	131,9
Fővárosi intézetek	11	150,4
Megyei intézetek	38	49,8
Országos intézetek	6	75,2
Városi intézetek	10	518,0
Összesen:	108	925,3

A 2021. évre vonatkozó legmagasabb extrafinanszírozási kifizetések HBCs-k szerinti bontása az alábbi táblázatban látható.

HBCs kód, megnevezés		Kifizetés (MFt)	Eset	1 esetre jutó kifizetés (MFt)
7460	Véralvadási rendellenességek	521,7	12	43,5
9540	5 napot meghaladó gépi lélegeztetés arc, száj, nyaki betegségek kivételével	109,5	12	9,1
773H	Akut leukémiák 75E feletti szűrt vagy besugárzott vérkészítmény adásával	75,9	2	38,0
801B	Szeptikémia 18 év alatt	27,3	23	1,2
4133	Vázizomrendszer, kötőszövet egyéb betegségei 18 év alatt	14,6	14	1,0
765Z	Vérképző-, immunológiai rendszer műtétei súlyos társult betegséggel	12,8	1	12,8
8810	Kiterjedt égés műtéttel	11,4	1	11,4

Speciális finanszírozású szakellátás

A speciális finanszírozású szakellátás előirányzata az NM rendelet 1. és 8. számú mellékletében rögzített tételes elszámolás alá eső egyszer használatos eszközökre és implantátumokra, nagy értékű, országosan nem elterjedt műtéti eljárások, beavatkozásokra, valamint a donorellátás és szervkivétel finanszírozására biztosít fedezetet.

A Kr. 43. §-a alapján a NEAK az egyes eszközökre és eljárásokra eső országos éves keretszám alapján szolgáltatóként keretösszeget állapít meg, melynek mértékéig finanszírozza a finanszírozási szerződéssel rendelkező egészségügyi szolgáltatók által ténylegesen elvégzett és lejelentett felhasználásokat. A NEAK a tételes finanszírozású eszközöket nem csak pénzügyi keretben, hanem természetben is biztosíthatja a szolgáltatók részére.

Az összevont szakellátás jogcímen belül a speciális finanszírozású szakellátás 2021. január 1-jén hatályos előirányzata 51 211,9 millió forint volt. A műtéti esetszámok – főleg a pandémia következtében – alacsonyabb szinten teljesültek a tervezetthez képest, ezért a 51 273,7 millió forintra megemelt előirányzatból december hónapban, a kasszasöprés során 4 892,8 millió forint került átcsoportosításra a gyógyító-megelőző ellátások jogcímcsoporton belül. A 2020. évi módosított előirányzathoz (43 961,9 millió forint) képest a Speciális finanszírozású szakellátás sor előirányzata a 2021. évi módosításokat követően 46 380,9 millió forintra változott, így 5,5 százalékkal nőtt. Az éves kifizetés összege 46 125,1 millió forint volt.

A tételes elszámolás alá eső egyszer használatos eszközök és implantátumok, valamint a nagy értékű, még országosan nem elterjedt műtéti eljárások, beavatkozások finanszírozása összesen 46 125,1 millió forint kiadást jelentett 2021-ben, a maradvány 255,8 millió forint. Az éves kifizetésből 7686,1 millió forint a közbeszerzési eljárás alapján beszerzett eszközök ellenértékéért került kifizetésre.

A NEAK által nem természetben biztosított eszközökre és nagy értékű eljárásokra a 2021. évben 38 439,1 millió forint volt a kifizetés, melyből:

- 18 144,1 millió forint volt a kórházak által beszerzett és felhasznált eszközök (pl. gyógyszerkibocsátó coronaria stent, kardiológiai ablációs és elektroanatómiai térképező katéterek, gerinc belső fixációs implantátum) utólagos finanszírozása, továbbá
- 20 295,0 millió forint az elvégzett nagy értékű eljárások (pl. transzplantációk, PET/CT) térítése.

A kifizetett PET/CT esetében, a pandémia ellenére 9,9 százalékos esetszám növekedés volt megfigyelhető éves szinten, a finanszírozott esetek 5,6 százaléka egyedi méltányossági kérelem alapján került elvégzésre, mely az előző évi 3,8 százalékhöz képest 62,3 százalékos emelkedést jelent. Bár a világjárvány miatt a műtéti esetszámok továbbra is elmaradnak a korábbi időszakok teljesítményeitől, 2020-hoz képest már jelentő esetszám-emelkedés figyelhető meg a műszív beültetések (46,1 százalék), az unrelated csontvelőtranszplantáció (38,9 százalék), az összejt szelekció (31,4 százalék), a fotoferezis (29,8 százalék) eljárások és a transzkatóteres aorta műbillentyű implantációk (25,0 százalék) területén.

Össességében az eljárások finanszírozására fordított kiadások a járvány ellenére 2,7 százalékkal növekedtek a 2020. évhez képest.

14. Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás

A nagyértékű gyógyszerfinanszírozás a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül 2021. évtől új jogcímként jelent meg, kikerülve az összevont szakellátás jogcím alól. Az előirányzat magában foglalja a speciális beszerzésű gyógyszerkiadás („Különkeretes gyógyszerek”), az Orphan gyógyszerek és az NM rendelet 1/A. mellékletében felsorolt tételes finanszírozású gyógyszerek előirányzatát. Ezek mellett a kórházban méltányosságból engedélyezett nagyértékű gyógyszerkészítmények finanszírozása a célelőirányzatok jogcímen belüli méltányossági alapon történő térítések jogcíméről történik.

A nagyértékű gyógyszerfinanszírozás jogcím eredeti előirányzata 119 659,8 millió forint volt, mely a forráshiány rendezése érdekében végrehajtott évközi előirányzat-átcsoportosítások eredményeképpen 150 844,4 millió forintra emelkedett. Az éves összesített kifizetést az alábbi táblázat tartalmazza:

Adatok millió Ft-ban	
Különkeretes gyógyszerek	12 590,3
Orphan drugok	13 802,1
Tételes gyógyszerek	124 452,0
Összesen	150 844,4

A forráshiány rendezése az alábbi ütemben és módon történt:

1. A természetbeni ellátások céltartaléka jogcímcsoport előirányzatáról történő átcsoportosítás révén 4000,0 millió forinttal emelkedett a kassa előirányzata.
2. A gyógyszertámogatás kiadásai jogcím előirányzatáról 20 000,0 millió forint, valamint az egyéb gyógyászati segédeszköz támogatás és kölcsönzés támogatás jogcím

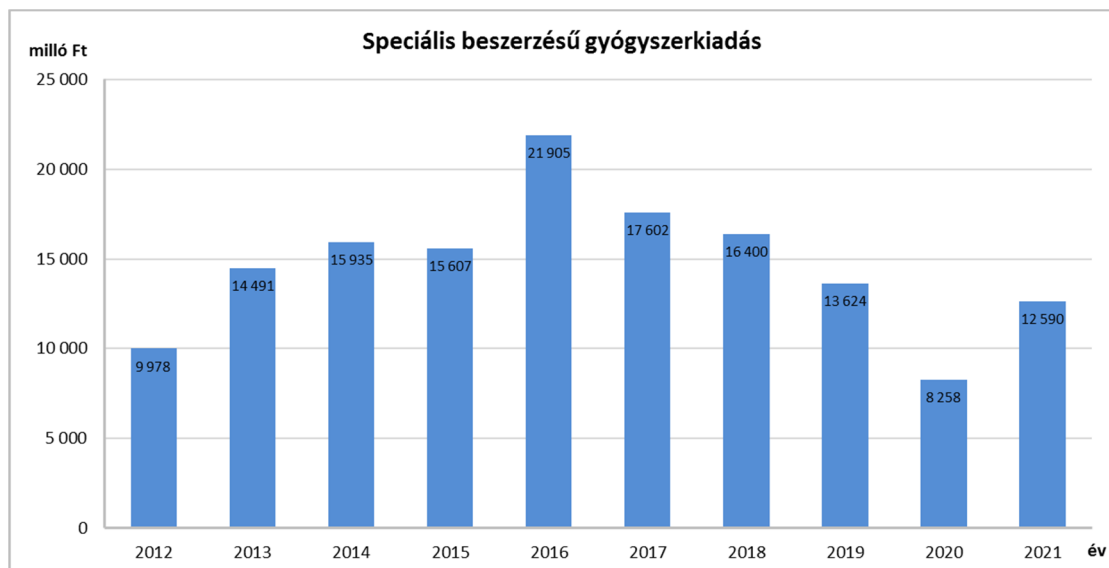
előirányzat terhére 7000,0 millió forint átcsoportosítással a kassa előirányzata 27 000,0 millió forinttal növekedett.

3. A nagyértékű gyógyszerfinanszírozást biztosító gyógyszergyártói és forgalmazói befizetések jogcímen jelentkező többletbefizetés 184,6 millió forint átcsoportosítását tette lehetővé.

Mindezek alapján, a nagyértékű gyógyszerfinanszírozásra felhasználható többletforrás együttesen 31 184,6 millió forint volt. Az éves felhasználás 150 844,4 millió forint.

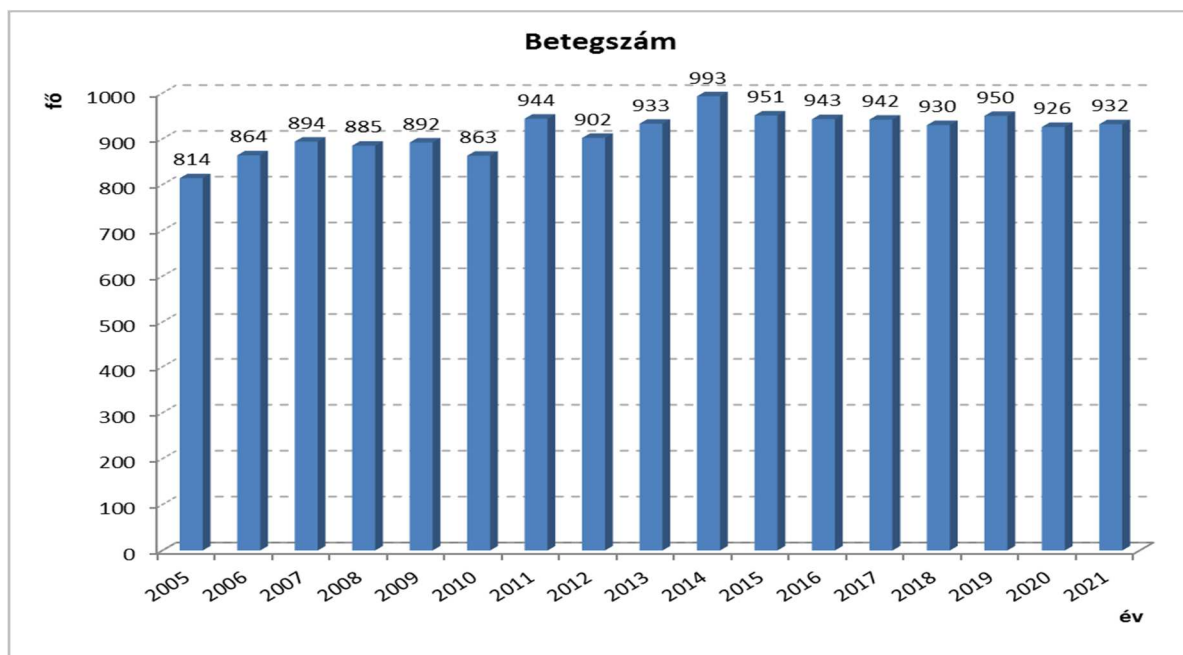
Speciális beszerzésű gyógyszerkiadás (különkeretes készítmények)

A különkeretes készítményekre a tárgyévben együttesen 12 590,3 millió forint kifizetésére került sor. A Speciális beszerzésű gyógyszerkiadás körében két betegségcsoport, a vérzékenység, illetve a Hepatitis C betegek kezelésének finanszírozása történik. A terápiákhoz szükséges gyógyszereket az egészségbiztosító közbeszerzés útján biztosítja. A speciális beszerzésű gyógyszerkiadás 2012. és 2021. közötti teljesülésének alakulását a következő ábra szemlélteti:

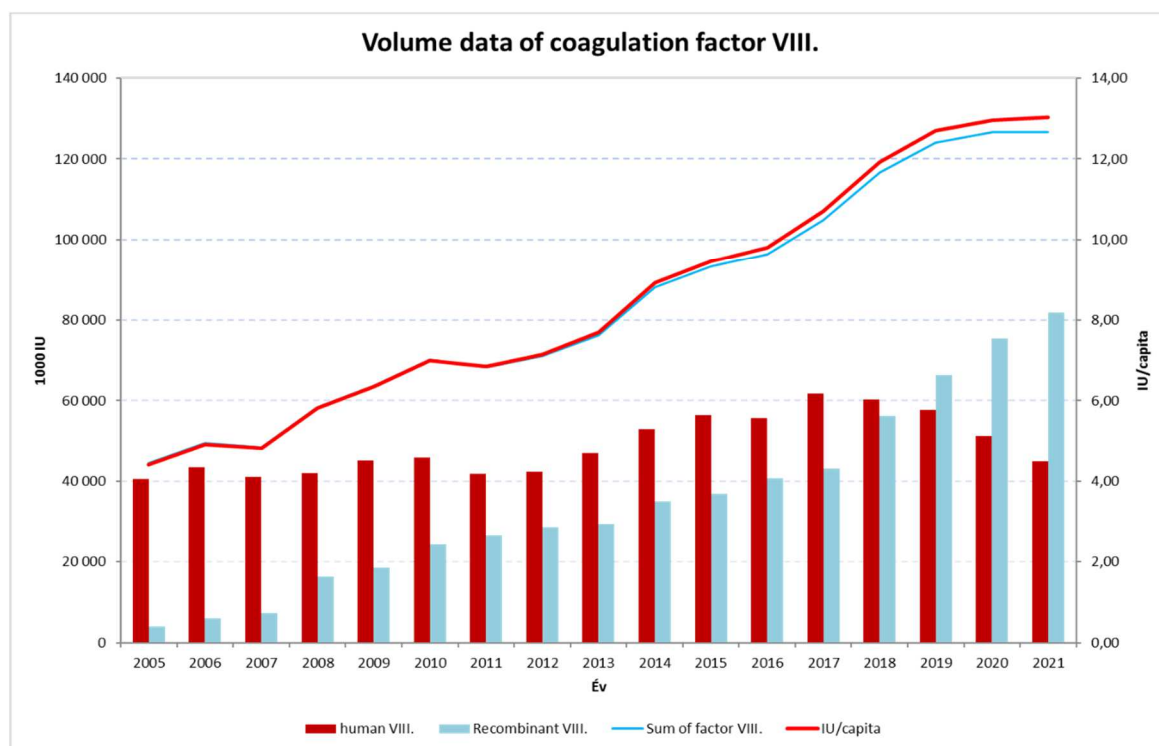

Veleszületett vérzékenység kezelésére szolgáló faktorkészítmények

A súlyosan vérzékeny betegek folyamatos, élethosszig tartó kezelésben részesülnek, az enyhe, illetve középsúlyos hemofiliások ugyanakkor csak trauma, illetve műtétek során igényelnek faktorpótlást. Magyarországon 20 Felhasználó Centrum működik, a hemofiliás betegek kezelése a NEAK által kijelölt és a NEAK-kal centumszerződést kötött intézményekben történik. A kezelt betegek száma évek óta stabilnak mondható, az összes hemofiliás ismert hazánkban és kezelés alatt áll.

A vérzékeny betegek kezelésében legnagyobb részt a VIII. faktor hiányos betegek kezelése képviseli. A betegek kezelése történhet plazma eredetű, és rekombináns készítményekkel, melyek elvárt aránya évek óta szakmai vita tárgya.

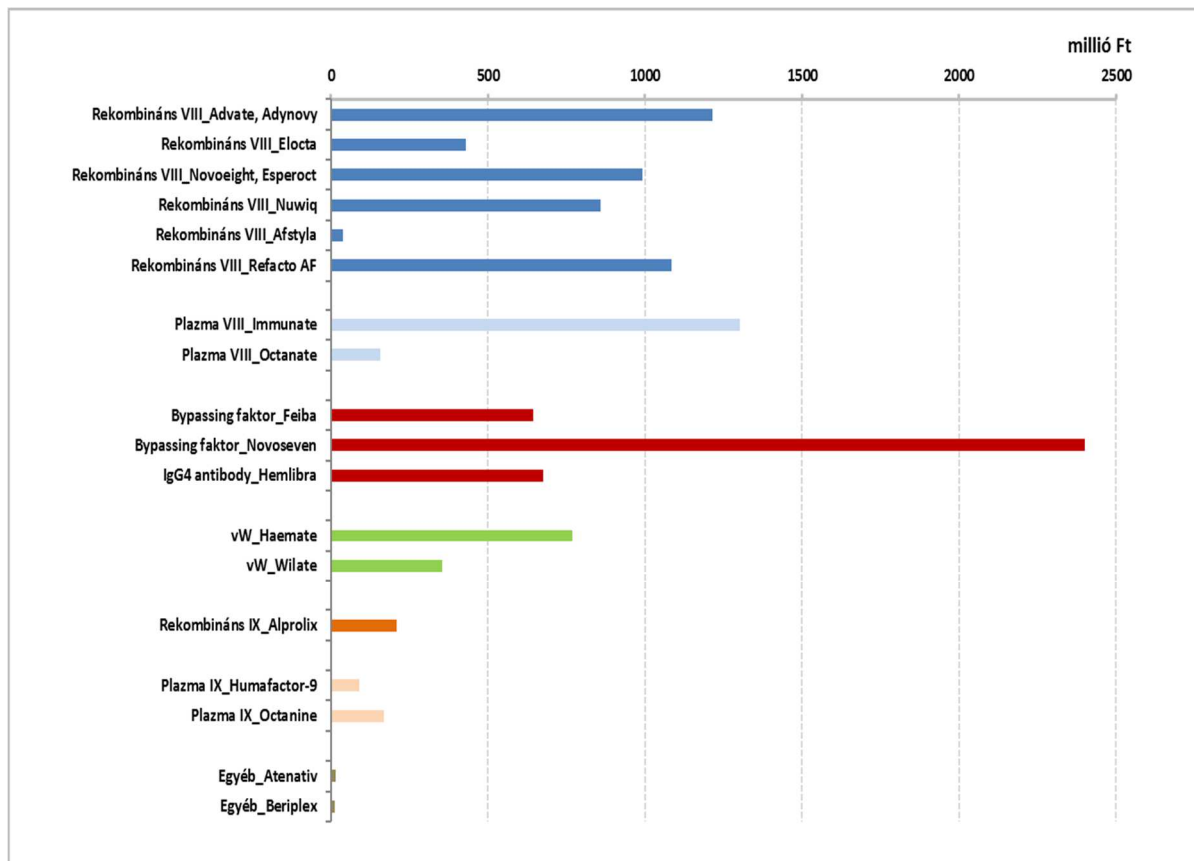

Az elmúlt években a plazma és a rekombináns készítmények között meghirdetett direkt árverseny eredményeképp jelentősen (felére, néhány esetben harmadára) csökkentek egyes készítmények árai. A fejlett rekombináns készítmények tekintetében a tárgyalások során elért jelentős árcsökkentések hatására nem volt szükség a betegek körében átállításra, a hosszított hatású VIII-as faktorkészítmények (EHLFVIII) részaránya jelentősen növekedett, illetve a IX. faktor hiányos betegek (elsősorban gyerekek) részére is elérhetővé vált hosszított hatású készítmény. Jelentős előrelépésnek tekinthető a vérzékenység kezelésében az FVIII elleni inhibitorral rendelkező betegek kezelésére szolgáló monoklonális antitest (emicizumab)

beszerzése. Az emicizumab az első monoklonális antitest, mely a hemofília A-ban szenvedő és gátlótesteket mutató betegek kezelésére alkalmas, az utóbbi 20 évben ezen típusú rendellenesség kezelésére nem került piacra új gyógyszer. Az emicizumab hatóanyagú Hemlibrát hetente vagy kéthetente egyszer kell beadni bőr alá adott injekció formájában.

A 2019. évi előzetes tehermentesítésre figyelemmel az előirányzatnak a vérzékenységre fordítható hányada a 2020. évben tartható volt, fedezte a kiadásokat, 2021-ben a korábbi szinteknek megfelelően teljesült. Minden évben vannak azonban olyan (első sorban szerzett hemofíliás) betegek, akiknek a kezelése jelentős költség igényű. Ezek a betegek jellemzően nagy mennyiségben használnak bypassing faktor készítményeket, ami megnöveli kezelésük költségét. Évente átlagosan 930 – 1 000 beteg részesül ellátásban vérzékenység kezelésére szolgáló készítményekből. Tavaly 13 beteg kezelési költsége haladta meg éves szinten a 100,0 millió forintot, esetükben a kiadások összege a terápiás terület teljes éves kiadásának megközelítőleg 16,5 százalékát teszi ki. Ebből a betegkörből öt beteg kezelési költsége haladta meg a 140,0 millió forintot, illetve három betegé a 180,0 millió forintot, közülük egy betegé a 250,0 millió forintot is.

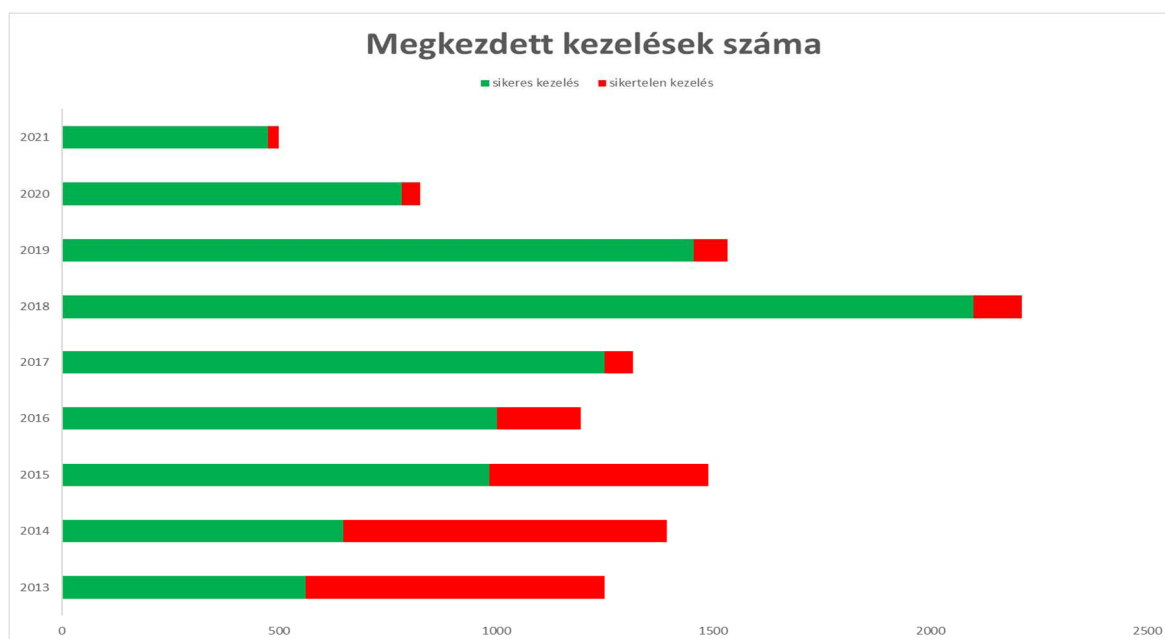
Az egyes készítményekre történt kifizetések az alábbiak szerint alakultak:

Hepatitis C kezelésére szolgáló készítmények

A Hepatitis-C betegek kezelése mára már interferon-mentes terápiákkal történik, melyek a 2015. évtől tartoznak a speciális beszerzésű gyógyszerek körébe. Az interferon-mentes kezelések 90,0 – 95,0 százalékban sikeresen végződnek, azaz sikerül tartósan eliminálni a Hepatitis-C vírust a betegek szervezetéből. Elsőként ezen a területen került bevezetésre az outcome alapú finanszírozás, ami azt jelenti, hogy az elvégzett kezelések közül az egészségbiztosító csak azon kezelések költségét téríti meg a gyártónak, melyek végül

sikeresnek bizonyulnak. A direkt versenyeztetésnek köszönhetően az árak jelentős mértékben csökkentek az elmúlt években. Jelenleg 1 meggyógyított beteg költsége a kiindulási ár 15,0 százalékába kerül. A kezelt betegek száma tovább csökkent, elsősorban a koronavírus járvány miatt elmaradó szűrések és orvos-beteg találkozások következményeképpen.

Az infektológus szakorvosoknak a járványhelyzetből fakadó feladataik mellett kevesebb idejük jutott Hepatitis-C betegek kezelésének megszervezésére, feltehetően számos, sürgős kezelést nem igénylő beteg terápiája került elhalasztásra a tavalyi évben. A koronavírus járvány következtében az egészségügyi dolgozók szűrőprogramja sem tudott elindulni. A szűrőprogram(ok) folyamányaként a betegszám jelentős emelkedése volt várható, ezért a megelőző években jelentősebb mennyiségű gyógyszert került betárolásra annak érdekében, hogy a kezelések mielőbb elkezdődhessenek. Az elmúlt évek során gyakorlatilag sikerült felszámolni a hepatitis várólistát, így a 2020-2021-es felhasználást tudta fedezni a 2019-es előzetes tehermentesítés keretében beszerzett gyógyszer mennyiség.

Orphan drugok

A NEAK a ritka betegségek kezelésére szolgáló, a kis betegszám miatt támogatásba be nem fogadott orphan készítményeket egyedi méltányosság alapján biztosítja, a nagyértékű gyógyszerfinanszírozás jogcím terhére. Jelenleg 25 ritka és ultra ritka betegség kezelésére használt készítmény (21 féle súlyos genetikai betegség kezelése) finanszírozott az orphan keret terhére, amelyekhez – tekintettel, a ritka betegséggel élő családok rendkívül nehéz helyzetére – a betegek térítésmentesen jutnak hozzá az ellátást végző szolgáltatóknál.

Ez a rendszer országosan jelenleg már 425 beteg részére teszi elérhetővé a legkorszerűbb készítmények alkalmazását a genetikai betegségekben: (SMA, cisztás fibrózis (CF), Gaucher-kór, Pompe-kór, Hurler-Scheie szindróma (MPS-I), Hunter kór (MPS-II), Morquio szindróma (MPS-IV), Maroteaux-Lamy szindróma (MPS-VI), Wolman-kór, Hypophosphatasia (HPP), hypophosphataemia (XLH), Fabry-kór, Duchenne-féle izomdystrophia, LHON, CLN2, hiperkoleszterinémia, cystinosis), egyéb hematológiai kórképekben (aHUS, PNH) és Crohn-betegség egyéb szövődményeinek kezelésére. Jelentős növekedést jelent a megelőző évekhez képest, hogy a gyógyszerek köre 2021. év elejétől tovább bővült a cisztás fibrózis (CF)

kezelésére szolgáló Orkambi készítménnyel és az év második felétől Kaftrio+Kalydeco kombinációs terápiával is.

Kiemelendő, hogy 2021. évtől lehetőség nyílt az SMA betegek még szélesebb körű ellátására. Hozzáférhetővé vált az év során a Zolgensma génterápia és az Evrysdi készítmény is orvosszakmailag ajánlott esetekben a gyermekek számára és elindult a felnőtt betegek orvosszakmailag indokolt Spinraza kezelése is.

Orphan készítményekre mindösszesen 13 802,1 millió forint támogatás került kifizetésre.

A 2021. évi ellátásokra kifizetett összegek és betegszámok az alábbiak szerint alakultak az orphan gyógyszerek előírányzatának tekintetében, nevesítve a főbb betegcsoportokat:

Betegcsoportok	Készítmény	Ellátásokra kifizetett összeg (millió forint)	Betegszám
SMA	Spinraza, Zolgensma	3 898,1	104
aHUS és PNH	Soliris	1 937,5	28
Gaucher- kór	Cerezyme, Cerdelga	1 683,5	31
cisztás fibrózis (CF)	Orkambi	1 556,5	98
Pompe-kór	Myozyme	1 308,1	17
MPS (I., II., IV., VI.)	Elapraxe, Vimizim, Aldurazyme, Naglazyme	1 280,7	15
Daganatos megbetegedések	Qarziba, Yondelis	629,9	33
Duchenne izomdystrophia	Translarna	624,3	8
Wolman-kór	Kanuma	238,3	2
Fabry-kór	Galafold	154,4	4
Hypophosphatasia (HPP)	Strensiq	148,4	1
CNL2	Brineura	133,7	2
Crohn-betegség egyéb szövődményei	Alofisel	74,7	4
LHON	Raxone	32,7	10
cisztinózis	Cystadrops	18,9	2
<i>egyéb kórképek (összesen)</i>	<i>több termék (összesen)</i>	<i>82,4</i>	<i>10</i>

Az orphan keretből finanszírozott genetikai ritka kórképeknél a NEAK a kérelem beérkezését követően minden új beteg vagy új hatóanyag esetén kikéri a Ritka Betegségek Tanácsadó Testületének (továbbiakban: RBTT) szakvéleményét, egyéb esetekben kikérheti, ha azt valamilyen állapotváltozás, társbetegség kialakulása indokolja. Egyes lizoszomális tárolási és mozgásszervi betegségtípusok esetén félévente megküldi a NEAK kontrolleredményeket a beteg iratanyagával együtt az RBTT részére.

Tételes finanszírozású nagy értékű gyógyszerek

Az NM rendelet, illetve a Kr. szabályai alapján az NEAK a rendelkezésre álló költségvetési irányszat alapján meghatározott éves keretszám erejéig finanszírozza a tételes elszámolású gyógyszerek felhasználását a kijelölt szolgáltatók részére. A 2021. évben hatályos NM. rendelet 1/A. mellékletében felsorolt tételes finanszírozású hatóanyagokat a NEAK az NM. rendelet 2/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően elsősorban természetben vagy átmeneti jelleggel pénzügyi keretben biztosította az elszámolásra jogosult egészségügyi szolgáltatók részére.

A tender alapján beszerzett és a szállítók felé kifizetett gyógyszerek ellenértékéért 109 963,8 millió forint került kiutalásra, amely összeg tartalmazza a 2020. évről áthúzódó, valamint a közbeszerzési eljárás alapján a 2021. évre kötött egyedi megrendelők alapján kifizetett összeget:

- a hatályos jogszabályoknak megfelelően beérkezett teljesítményjelentések alapján keletkezett kiadásokat, továbbá

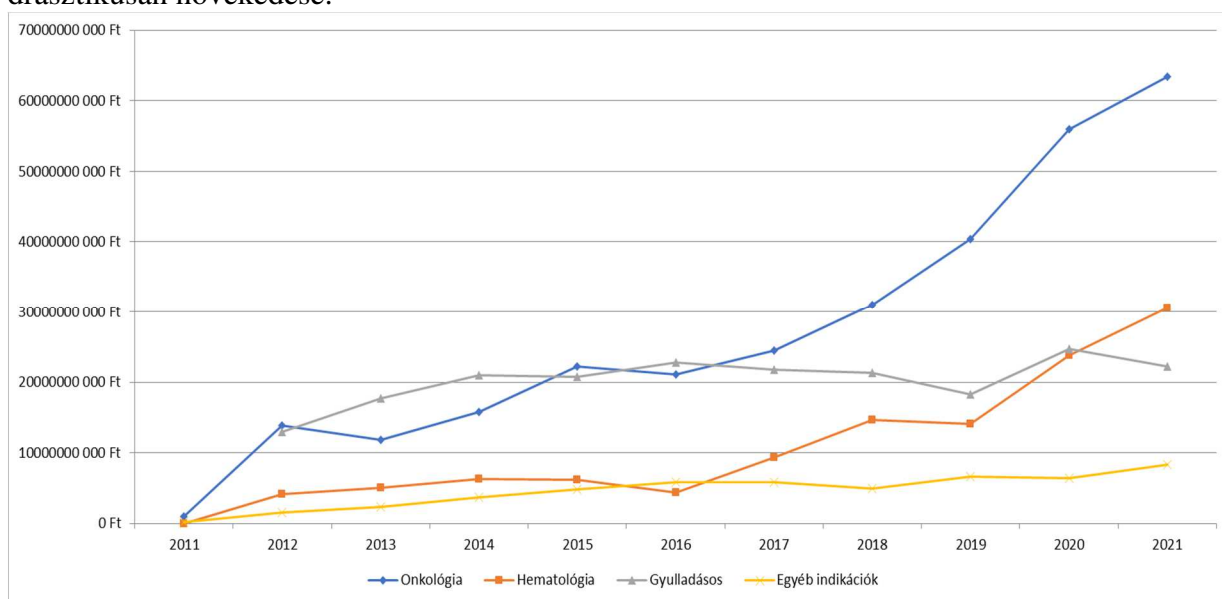
- azon gyógyszerek ellenértékét, melyek felhasználása a NEAK és a szállítók között megkötött szerződésben rögzített alapmennyiséget nem érte el, de amely mennyiséget a NEAK köteles megvásárolni.

Ezen gyógyszer mennyiséget a NEAK részére az elszámolásra jogosult egészségügyi szolgáltatók javára elkülönített raktárban helyezték el a szállítók.

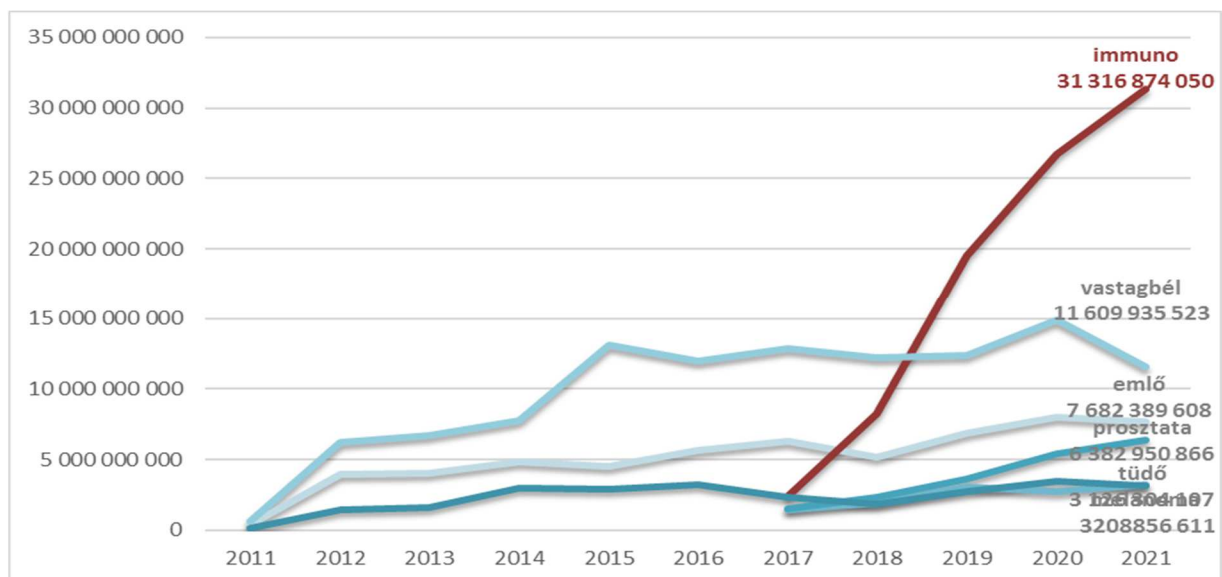
További 14 488,3 millió forint került kifizetésre az egészségügyi szolgáltatók felé, a közbeszerzési eljárások lezárásáig tartó átmeneti időszakra kiosztott pénzügyi keret terhére a kórházak által beszerzett gyógyszerből megvalósult felhasználások után.

Az NM rendelet 1/A. számú melléklete szerinti hatóanyagot tartalmazó gyógyszerek finanszírozására, a többletforrások biztosítását követően összesen 124 452,0 millió forint volt a kifizetés, mely összességében a 2020. évinél 12,3 százalékkal magasabb összeg.

Az év közben jelentkező forráshiány egyik oka az onkológiai gyógyszerek kiadásainak drasztikusan növekedése.

Az onkológiai gyógyszereket vizsgálva megállapítható, hogy az immunoonkológiai készítmények megjelenése költségrobbanást okozott a kifizetésekben. Az immunoonkológiai készítményekre jelentkező finanszírozási igény az elmúlt években többszörösére emelkedett:

A vastagbél daganatokra kifizetett összeg csökkenését 2021-ben a bevacizumab biohasonló készítmények versenyeztetése eredményezte. A többi területen a kiadások nem csökkentek érdemben, ami annyit jelent, hogy az immunoonkológiai készítmények finanszírozása többletköltséggént jelent meg.

A kerethiány másik oka, hogy a befogadott immunoonkológiai gyógyszerek európai törzskönyvében kihirdetett indikációs köre jelentősen bővült és ez az egyedi méltányossági kérelmek számának jelentős emelkedésével járt. A 9/1993. (IV. 2.) NM rendelet 2/D. §-a alapján a tételes elszámolásba bármely indikációban befogadott készítmények esetén az egyedi méltányossági engedély alapján finanszírozott készítmények felhasználása is a tételes elszámolás alá eső hatóanyagokat tartalmazó készítmények országos kvótáját terhelik, az indikációs kör bővülése mind betegszám, mind felhasználás emelkedéssel járt, ami a kifizetések növekedését eredményezte.

Egyedi méltányosság alapján elvégzett ellátások alapján keletkezett felhasználások aránya az előző évhez képest érdemben nem változott, azonban nominálisan 12,2 százalékkal növekedett.

Gyógyfürdő és egyéb gyógyászati ellátás

A 2021. évi gyógyfürdő és egyéb gyógyászati ellátás támogatásra fordított kiadás 1651,7 millió forint volt, amely az előirányzattól 2548,3 millió forinttal, 60,7 százalékkal, az előző évi teljesítéstől pedig 581,0 millió forinttal, 26,0 százalékkal maradt el.

Anyatej ellátás

A 2021. évi anyatej ellátás támogatásra fordított kiadás 62,5 millió forint volt, amely az előirányzattól 137,5 millió forinttal 68,8 százalékkal, az előző évhez viszonyított tényleges kifizetéstől pedig 8,7 millió forinttal, 12,2 százalékkal maradt el.

Gyógyszertámogatás

A gyógyszer-támogatás jogcímcsoport 2021. évi eredeti előirányzata 431 733,1 millió forint, módosított előirányzata 425 166,5 millió forint, a teljesítés 416 460,3 millió forint volt. A teljesítés a törvényi előirányzattól 3,5 százalékkal (15 272,8 millió forinttal) maradt el.

A jogcímcsoporton belül a gyógyszer-támogatás kiadásai jogcím eredeti előirányzata 333 141,6 millió forint volt, mely 31 903,3 millió forinttal több, mint a 2020. évi eredeti előirányzat (301 238,3 millió forint).

A gyógyszer-támogatás kiadásai jogcímre a gyógyszer-támogatás céltartalékról tárgyévben 83 500,0 millió forint átcsoportosítása történt, 4 részletben, továbbá 20 000,0 millió forint került átcsoportosításra a gyógyszer-támogatás kiadásai jogcímről a Nagyértékű gyógyszerfinanszírozás jogcímre a 1818/2021 (XI. 25.) Korm. határozat alapján. Tárgyévben három alkalommal történt keretemelés a gyógyszer-támogatás kiadásai jogcímen a 1406/2021. (VI.30.) Korm. határozata alapján 900,0 millió forinttal, a 1626/2021. (IX.6.) Korm. határozat alapján 33,4 millió forinttal, illetve a 1818/2021 (XI.25.) Korm. határozat alapján 12 500,0 millió forinttal. Az év közbeni átcsoportosítások és keretemelések következtében az előirányzat év végére 425 166,5 millió forintra módosult.

A Gyógyszer-támogatás kiadásai jogcím keretén belül az előirányzott 1200,0 millió forintból 308,5 millió forint került kiutalásra visszatérítendő finanszírozási előlegként, amely maradéktalanul visszafizetésre került.

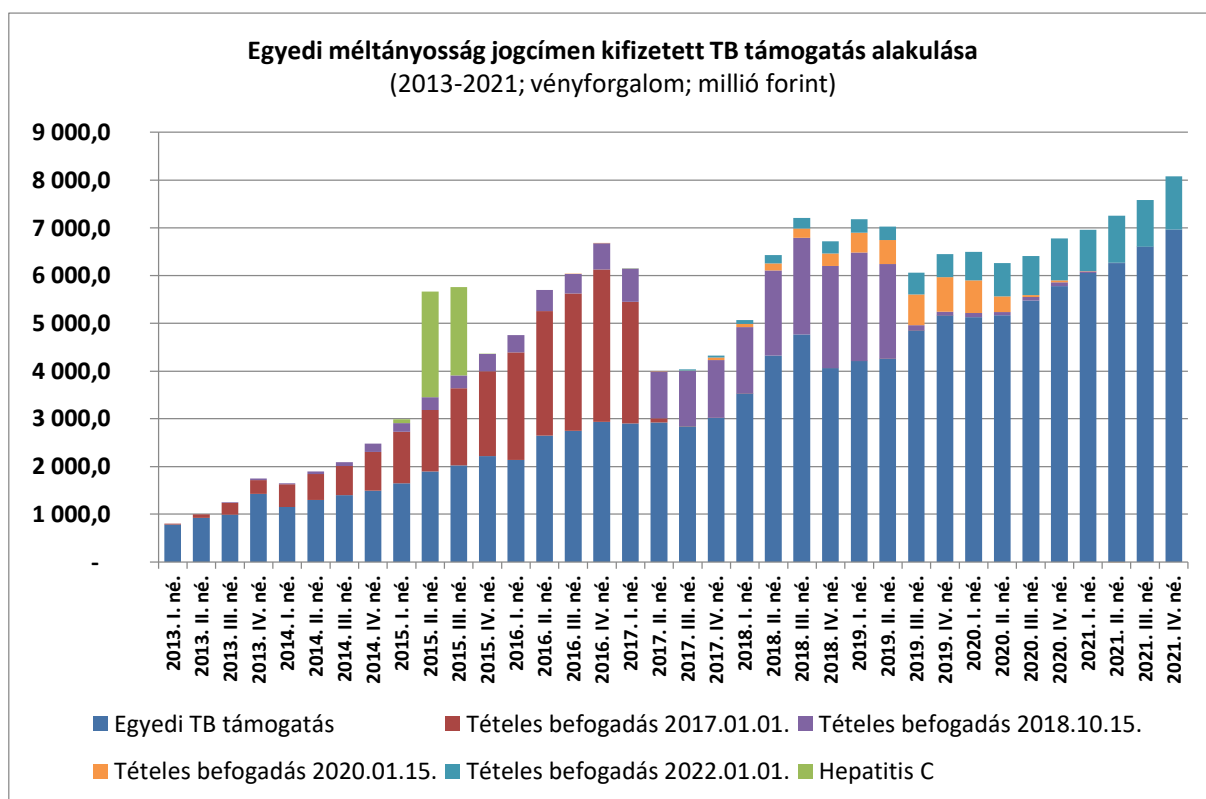
A gyógyszer-támogatási céltartalék jogcím felhasználását a Kvtv. 13. §-a szabályozza. Ennek megfelelően, év közben a beérkezett befizetések ütemében a gyógyszer-támogatási céltartalék jogcímen rendelkezésre álló 98 591,5 millió forint jelentős része – 7591,5 millió forint maradványon kívül – átcsoportosításra került a gyógyszer-támogatás kiadásai jogcímre.

Gyógyszer méltányossági kifizetések

Gyógyszer-támogatás kiadásai jogcím előirányzata terhére különös méltányulást érdemlő körülmények esetére a Kvtv. 16. §-a 18 000,0 millió forint kiadást irányzott elő. E címen 2021. évben 29 568,6 millió forint került kifizetésre. A felhasznált összeg a 2020. évben hasonló célra történt kiadásnál 3 870,8 millió forinttal, azaz 15,1 százalékkal magasabb.

Az egyedi méltányossági támogatás formájában kifizetett TB támogatás összege a 2013-as évtől kezdődően folyamatosan növekszik. A növekedés hátterében az új hatóanyagú, saját területén egyedülálló, a jelenleg támogatott gyógyszerekkel össze nem hasonlítható eredményességű, de kiugróan magas költségvetési hatásuk miatt a TB támogatásba be nem fogadott készítmények egyedi méltányossági támogatás keretében történő TB támogatásának növekedése áll. 2018. október 15-től 14 nagyértékű készítmény került befogadásra a speciális finanszírozású készítmények körébe. 2020. január 15-tel további 4 készítmény lett befogadva a tételes finanszírozású készítmények és egy a kórházi felhasználású készítmények körébe. 2021. évben gyógyszerbefogadás nem történt.

Az elmúlt évek egyedi méltányossági jogcímen kifizetett TB támogatásait negyedéves bontásban, a befogadások hatásait kiemelve a következő diagram mutatja.

2021. évben 10 451 betegnek biztosított a szakterület támogatást patikai gyógyszerhez, mely szinte megegyezik az ezt megelőző évi szinttel (10 458 beteg). További 6 078 beteg nem támogatott, vagy off label indikációra vonatkozó méltányossági kérelmet adott be már befogadott, tételes finanszírozású gyógyszerre. Egyedi támogatással bíró készítmények

forgalmának megközelítőleg 3,6 százaléka import készítményből származó forgalom. 2021. évben 406 fajta készítmény kapott egyedi támogatást patikai forgalom és 63 termék pedig a speciális finanszírozás keret terhére.

Az elmúlt évek során a kérelmek száma az alábbiak szerint alakult:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
összes kérelem	3 069	3 441	6 054	9 245	12 571	12 857	17 217	21 074	18 729	17 284
engedély	1 685	2 511	4 985	7 213	10 705	10 735	14 609	18 345	16 571	15 723
elutasítás	448	447	448	657	824	770	753	728	460	394
megszüntető	68	154	111	406	460	645	610	1 335	650	550
más szervezeti egységhez történő átadás	23	63	44	73	262	16	19	11	5	4

2021. évben a 25 legjelentősebb támogatáskiáramlást generáló, egyedi méltányosságban támogatott készítményt az alábbi táblázat mutatja be.

Brand	Indikáció	TB támogatás (millió Ft)	Részarány a teljes TB támogatásból	Betegszám (fő)	Betegenkénti TB támogatás (millió Ft / fő)
LYNPARZA	Petefészek-, emlődaganat	3 648,0	12,2%	344	10,60
OCREVUS	SM	1 784,1	6,0%	280	6,37
TAGRISZO	Tüdődaganat	1 443,6	4,8%	118	12,23
IMFINZI	Tüdődaganat	1 376,7	4,6%	135	10,20
LIBTAYO	Bőrdaganat	1 148,0	3,8%	112	10,25
CYRAMZA	Gyomordaganat	1 131,3	3,8%	135	8,38
CABOMETYX	Vesedaganat	1 033,9	3,5%	140	7,39
ERIVEDGE	Bőrdaganat	990,3	3,3%	122	8,12
DUPIXENT	Atopiás dermatitis	964,7	3,2%	327	2,95
IMNOVID	Myeloma multiplex	916,8	3,1%	69	13,29
POLIVY	Non-Hodgkin lymphoma	858,4	2,9%	75	11,45
ILARIS	Rheumatoid arthritis	735,3	2,5%	23	31,97
PREVYMIS	Transzplantáció, AML	674,8	2,3%	92	7,33
REVOLADE	ITP	616,6	2,1%	117	5,27
LENVIMA	Pajzsmirigy daganat	506,8	1,7%	47	10,78
JAKAVI	Myeloproliferatív betegség, GVHD	501,9	1,7%	100	5,02
TRESUVI	PAH	399,7	1,3%	21	19,03
PEGASYS	Thrombocythaemia	398,3	1,3%	249	1,60
ICLUSIG	CML	387,3	1,3%	36	10,76
VOTRIENT	Lágyrész-, vesedaganat	372,8	1,2%	122	3,06
LORVIQUA	Tüdődaganat	368,9	1,2%	29	12,72
VYNDAQEL	Amyloidosis	346,7	1,2%	12	28,89
BAVENCIO	Bőrdaganat	336,1	1,1%	23	14,61
RYDAPT	AML	261,5	0,9%	29	9,02
OFEV	IPDF	258,7	0,9%	67	3,86
többi brand		8 408,5	28,2%		

Megállapítható, hogy a fenti 25 készítményre történt a teljes egyedi méltányossági társadalombiztosítási támogatás körében történt kifizetésének 71,8 százaléka. 2021. évben az egyedi jogcímen a legnagyobb TB kiáramlást okozó 10 készítmény támogatása tette ki a jogcímenre kifizetett TB támogatás 48,3 százalékát, ami 1 782 beteg ellátását jelentette.

A legtöbb ilyen jogcímen történt kifizetés a Lynparza, Ocrevus, Tagrisso, Imfinzi és Libtayo készítmények esetében történt, míg a legmagasabb egy betegre kifizetett értékek a Chenodeoxycholic-acid Leadiant, Ilaris, Vyndaqel, Sylvant és Koselugo termékekhez köthetőek.

Gyógyászati segédeszköz támogatás

A gyógyászati segédeszköz támogatás jogcímcsoport eredeti előirányzata 2021. évben 80 006,5 millió forint, a teljesítés 72 469,6 millió forint, ami az eredeti előirányzatnál 7536,9 millió forinttal, 9,4 százalékkal kevesebb, az előző évi teljesítésnél 1198,6 millió forinttal, 1,7 százalékkal több.

A jogcímcsoporton belül az egyéb gyógyászati segédeszköz támogatás és kölcsönzés támogatása jogcím eredeti előirányzata 59 406,5 millió forintról 51 606,5 millió forintra módosult, a kifizetés összege 51 146,5 millió forint.

Az egyedi készítésű gyógyászati segédeszköz támogatás jogcím 2021. évi előirányzata 20 600,0 millió forintról 21 400,0 millió forintra módosult, a kifizetés összege 21 323,1 millió forint.

Az egyéb gyógyászati segédeszköz támogatás kiadásai jogcím keretén belül az előirányzott 2100,0 millió forintból nem került kiutalásra visszatérítendő finanszírozási előleg.

A gyógyászati segédeszköz támogatás jogcímcsoport előirányzata terhére különös méltánylást érdemlő körülmények esetére a Kvtv. 16.§-a 2500,0 millió forint kiadást irányzott elő. Egyedi méltányossági támogatás formájában a 2021. évben 2307,0 millió forint kifizetés valósult meg, amely a 2020. évben hasonló célra történt felhasználásnál 20,0 millió forinttal, 0,9 százalékkal volt alacsonyabb.

Ellenőrzés

Szakmai ellenőrzések

A NEAK a szakmai ellenőrzéseket éves ellenőrzési terv alapján végzi, részben országos ellenőrzések, részben pedig az Ellátási és Koordinációs Főosztályai (a továbbiakban: EKF) saját hatáskörű ellenőrzései keretében. Az országos ellenőrzéseket az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egészségbiztosítási Alap Kontrolling Főosztálya (a továbbiakban: EAKONT) koordinálja. A munkatervi ellenőrzéseken kívül felkérésre vagy egyedi bejelentésre is indulhat ellenőrzés.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által jóváhagyott szakmai ellenőrzési munkatervének megfelelően 2021-ben két országos ellenőrzés került lefolytatásra.

A tételes elszámolású hatóanyagokat tartalmazó gyógyszerkészítmények felhasználásának témakörében elvégzett ellenőrzés a vonatkozó indikációs pontban megfogalmazott feltételek teljesülésének és a törzskönyvi előírások betartásának vizsgálatára irányult, míg a másik 2021. évben befejezett országos ellenőrzés célja annak felmérése volt, hogy a NEAK által korábban természetben biztosított, tételes elszámolás alá eső eszközökből pontosan mekkora maradványkészlettel rendelkeznek az egyes intézmények.

A NEAK EKF-ek az országos ellenőrzéseken túl saját hatáskörben is végeztek ellenőrzéseket, amelyek jellemzően egy vagy néhány EKF-re vagy megyére terjedtek ki.

Saját hatáskörben lefolytatott orvosszakmai ellenőrzés keretében vizsgálták az alapellátó szolgáltatókat.

Sor került házi orvosi eseti (ambuláns) ellátás, gyógyszer- és GYSE-rendelés, otthoni szakápolás elrendelésének és hosszabbításának ellenőrzésére. Záró ellenőrzést, továbbá fogászati szolgáltatók teljesítményjelentésének ellenőrzését, valamint panasz, illetve közérdekű bejelentés kivizsgálását is végezték.

Saját hatáskörben történt járóbeteg-szakellátás, aktív fekvőbeteg-szakellátás ellenőrzés. Az elvégzett ellenőrzések között szerepelt még az otthoni hospice ellátás keretében az elrendelt

vizitek kapcsán az ellátások szakmai tartalmának vizsgálata, az otthoni szakápoló szolgálatok teljesítmény-jelentésének ellenőrzése, és a betegszállító szolgáltatók vizsgálata.

Az EKF-ek éves munkájában szerepet kapott a gyógyszervények elszámolási feltételeinek ellenőrzése a gyógyszerügyi szolgáltatói kört érintően.

A GYSE-forgalmazók körében az EKF-ek vizsgálták a GYSE-vények elszámolási feltételeinek teljesülését.

Az E. Alap terhére elszámolt ellátások ellenőrzésén túl a NEAK EKF-ek a kifizetés előtti szakértői tevékenységet is végeztek a kötszerek 4 hónapon túli rendelésének és a nagyértékű GYSE-k rendelésének ellenjegyzése, a méltányossági alapon igényelt GYSE-többletmennyiség és az 56 vizitet meghaladó otthoni szakápolási vizitszám elbírálása formájában.

További szakértői feladatok a NEAK EKF-eknél: egyedi méltányosság egyéb feladatai, nagyértékű GYSE ellenjegyzéséhez helyszíni vizsgálat, „S” térítési kategória vizsgálata, E126-os nyomtatványhoz orvosszakértői vélemény, adatkérések teljesítése, utazási költségtérítéshez szakvélemény, egyéb megkeresésekre válasz (ügyfél, szolgáltató, hivatalos szerv), panaszügyek és közérdekű bejelentések kivizsgálása. 2021. évben a koronavírus-járvány miatt bevezetett korlátozó intézkedések mind az ellenőrzési, mind a szakértői feladatok kapcsán szükséges helyszíni vizsgálatok elvégzését jelentősen nehezítették, késleltették.

Pénzügyi ellenőrzések

Az EAKONT az Ebtv. végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 1. § (4a) és (10a) bekezdéseiben foglaltak alapján látta el:

- a finanszírozott egészségügyi szolgáltatók részére folyósított pénzeszközök elkülönített kezelésének és pénzügyileg szabályszerű felhasználásának ellenőrzését, valamint
- a finanszírozott egészségügyi szolgáltatók részére folyósított pénzeszközök elkülönített kezelésére, pénzügyileg szabályszerű és finanszírozási szerződésben foglalt feladatokra történő felhasználására irányuló ellenőrzésekhez elemzések végzését, ellenőrzések elrendelését, koordinálását és irányítását.

Utazási költségtérítés

Az utazási költségtérítés jogcímcsoport 2021. évi költségvetési előirányzata 5176,5 millió forint volt, a tényleges kiadás 3183,7 millió forint összegben teljesült, ami az előirányzat összegénél 1992,8 millió forinttal, a 2020. évi kiadáshoz képest 325,2 millió forinttal kevesebb.

A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások és külföldön történő ellátások

A nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történő, tervezett ellátások kiadásai jogcímcsoporton belül egyrészt a nemzetközi egyezményekből eredő kiadások, másrészt a külföldi sürgősségi gyógykezelések költségei kerültek elszámolásra.

A nemzetközi egyezményekből eredő és külföldön történő, tervezett ellátások kiadásai jogcímcsoport eredeti előirányzata 24 062,0 millió forint, a teljesítés 15 261,2 millió forint volt, amely a törvényi előirányzattól 36,6 százalékkal (8800,8 millió forinttal) maradt el. Az előző évhez képest a csökkenés 5784,4 millió forint, 27,5 százalék.

A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások sürgősségi ellátás jogcím kiadása 2021-ben összesen 13 308,3 millió forint volt a 21 092,4 millió forintos előirányzattal szemben. A teljesítésen belül a legnagyobb arányt (87,2 százalék) az EU-val kapcsolatos elszámolások jelentették. A nemzetközi egyezményekből eredő kiadások magukban foglalják:

- azon országok biztosítottainak magyarországi sürgősségi ellátásainak költségét melyekkel hazánkknak hatályos egészségügyi tárgyú megállapodása van,
- a hatályos magyar-montenegrói, magyar-bosnyák, a magyar-szerb, magyar-albán, valamint a magyar-török kétoldalú elszámolásos egyezmények értelmében, a Magyarországon felmerült sürgősségi ellátások finanszírozási kiadásait, valamint a montenegrói, bosnyák, szerbiai, albán és török egészségbiztosítási összekötő szervek részére a magyar biztosítottak montenegrói, boszniai, horvátországi, szerbiai, albániai és török sürgősségi ellátása után felmerült kinti költségek NEAK részéről történő megtérítését,
- a közösségi szabályok alapján az EGT állampolgárok magyarországi orvosilag szükséges ellátásainak költségét (magyar biztosítási jogviszonnyal rendelkezők esetén teljes körű ellátás is beleértendő),
- a közösségi szabályok alapján az EGT tagállamok betegbiztosítási összekötő szerveitől beérkező megtérítési igényekben feltüntetett költségek teljesítését (magyar biztosítottak külföldön történő ellátása).

A külföldön tervezett egészségügyi ellátások megtérítése jogcím előirányzata 100,0 millió forint, teljesítés nem történt.

A külföldön történt speciális egészségügyi ellátások előirányzat terhére történik a külföldi sürgősségi ellátások költségeinek utólagos megtérítése, amelynek gyakorlata az Ebtv. 27.§ alapján Magyarország EU-csatlakozása után is változatlan maradt. A korábbi gyakorlaton túl azonban valamennyi olyan EGT tagállamban nyújtott ellátás is ide tartozik, amelyet a magyar állampolgárok megfelelő formanyomtatvány hiányában térítési kötelezettség mellett vettek igénybe. A közösségi rendelet alapján azonban ez utóbbi esetben nem a magyar belföldi költség mértékét, hanem azt az összeget kell visszatéríteni, amelyet a kiegészítő teherviselő fordított volna az ellátásra akkor, ha azt a megfelelő formanyomtatvánnyal vették volna igénybe. A visszatérítendő összeg a magyar belföldi költség helyett a külföldi biztosító által meghatározott összeg (a kinti finanszírozási mérték) lett, amely jóval magasabb értékű a magyar költségeknél. Ezen előirányzat terhére történik az Ebtv. 27.§ (5) bekezdés alapján, a külszolgálatot teljesítők 100,0 százalékos elszámolása is.

A Külföldön történt speciális egészségügyi ellátások, igénybevett egészségügyi szolgáltatások jogcímén szereplő 2869,6 millió forintos előirányzattal szemben a teljesítés 1952,9 millió forint volt. Tekintettel az uniós elszámolás szabályaira, a 2021. évben kifizetett fenti összeg a 2-3 évvel korábban igénybe vett ellátásokra vonatkozik. A magyar biztosítottak részére a külföldön történő gyógykezelések részletes szabályairól szóló 340/2013. (IX. 25.) Korm. rendelet alapján a külföldön történő gyógykezelés abban az esetben valósulhat meg, amennyiben Magyarországon nincsenek meg a gyógyulás feltételei és a külföldi ellátással esély lehet a gyógyulásra.

Engedélyezett külföldi gyógykezelések és összejt-donorkeresés csontvelő-transzplantációhoz 2021-ben összesen 547 (378+169) beteg kérelem esetében került sor külföldi gyógykezelés engedélyezésére. Az elmúlt évben a kiadások a költségigényesebb ellátások felé mozdultak el, de az alacsonyabb költségű ellátások (például a molekuláris genetikai vizsgálat) száma is növekedett (77,0 százalék).

Magyarország Eurotransplant tagságával összefüggésben a NEAK továbbra is ellátja az NEAK-OVSZ megállapodás keretében az Eurotransplant együttműködési megállapodásból származó szervezési, és finanszírozással kapcsolatos feladatokat. A 2021. évre tervezett 400,0 millió forint keretösszeghez képest a felhasználás 347,3 millió forint volt.

Természetbeni ellátások céltartaléka

A Kvtv. 2021. évben 4000,0 millió forint előirányzatot tartalmazott a természetbeni ellátások céltartalékára, amelynek felhasználhatóságáról a Kvtv. 13. § (2) bekezdés rendelkezett. Ennek megfelelően a teljes összeg – miniszteri hatáskörben – átcsoportosításra került a gyógyító-megelőző ellátás jogcímcsoporton belül a nagyértékű gyógyszerfinanszírozás jogcímre.

Egyéb, ellátásokhoz kapcsolódó kiadások

A jogcímcsoport együttes felhasználása 15 973,6 millió forint volt, amely az előirányzatnál 101,7 millió forinttal, az előző évi tényszámnál pedig 789,0 millió forinttal több.

A kifizetőhelyeket megillető költségtérítés jogcímre fordított kiadás 3555,3 millió forint volt, amely az előirányzatot 455,7 millió forinttal, az előző évi tényszámot 420,8 millió forinttal haladta meg.

A postaköltség tárgyévi felhasználása 3364,1 millió forint, amely az előirányzatnál 88,7 millió forinttal, az előző évhez képest 240,6 millió forinttal több.

Az egyéb kiadások jogcím 896,9 millió forintos előirányzata 454,2 millió forintra teljesült. A jogcímen belül az orvosspecifikus vényekre fordított kiadás 114,5 millió forint volt, amely az előző évi tényszámnál 35,7 százalékkal alacsonyabb.

A gyógyszerterek juttatása és szolgáltatási díja jogcím 2021. évi tervezett előirányzata 8600,0 millió forint, a teljesítés előirányzati szinten alakult. A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény (a továbbiakban: Gyftv.) 44/A. §-a szerint a közforgalmú gyógyszertár működtető vállalkozás, valamint a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző intézeti gyógyszertár juttatásban részesülhet. A Gyftv. 44/B. §-a szerint a közforgalmú gyógyszertár működtető vállalkozás, valamint a közvetlen lakossági gyógyszerellátást végző intézeti gyógyszertár az általa nyújtott, megbízhatóságot és gyógyszerbiztonságot elősegítő szolgáltatásaiért szolgáltatási díjban részesül. Az egészségügyi szolgáltatók gyógyszerrendelésének és kiszolgáltatásának értékeléséről, valamint a házi orvosi és a gyógyszerári érdekeltségi rendszer kialakításáról szóló 364/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: GyKr). 8/A. §-a alapján szolgáltatási díjban minden gyógyszertár részesül, amely támogatással rendelkező készítményt számol el.

A GyKr. 8. §-a szerint a gyógyszertár juttatásban részesül, amennyiben az adott negyedévben elszámolt készítmények alapján a preferált kiadási aránya meghaladta a 35,0 százalékot.

Vagyongazdálkodás kiadásai

A vagyongazdálkodás kiadási előirányzata 8,0 millió forint volt, a kifizetés 4,8 millió forint, ami 3,2 millió forinttal kevesebb az előirányzathoz képest. A kiadások döntően az ingatlanfenntartással kapcsolatos költségeket, valamint értékbecslést, ingatlan kezelési díjakat, ügyvédi díjat, energetikai tanúsítványok elkészítésének díját tartalmazzák.

Működési célú kiadások

adatok millió forintban

Megnevezés	2020. évi teljesítés	2021. évi törvényi előirányzat	2021. évi módosított előirányzat	2021. évi teljesítés	2021 évi telj. az eredeti előirányzat %-ában
Egészségbiztosítási költségvetési szervek kiadásai	8 611,3	6 975,0	8 314,7	7 942,3	113,9
Működési költségvetés	7 762,6	6 749,0	7 504,7	7 196,4	106,6
Személyi juttatás	4 233,5	4 332,0	4 669,3	4 442,4	102,5
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	769,8	624,0	763,3	731,1	117,2
Dologi kiadás	2 377,9	1 618,0	1 709,5	1 682,7	104,0
Egyéb működési célú kiadások	381,4	175,0	362,6	340,2	194,4
Felhalmozási költségvetés	848,7	226,0	810,0	745,9	330,0
Beruházások	836,1	226,0	740,7	707,5	313,1
Felújítás	5,1		62,6	36,7	
Egyéb felhalmozási kiadások	7,5		6,7	1,7	

A működési kiadások fejezeti szintű eredeti kiadási előirányzata 6749,0 millió forint. A módosított előirányzat 7504,7 millió forint, a teljesítés 7196,4 millió forint, amely 6,6 százalékkal haladja meg az eredeti előirányzatot. Az előirányzat-módosításokra és átcsoportosításokra Kormány, fejezeti és intézményi hatáskörű rendelkezések alapján a jogszabályi előírásoknak megfelelően került sor.

Az előirányzat összesen 755,7 millió forintos módosítása, növelése – hatásköri bontásban – az alábbiaknak megfelelően valósult meg:

- 0,4 millió forint bérkompenzáció, Kormány hatáskörben,
- 122,6 millió forint többletbevétel, mint fejezetet irányító szerv hatáskörben,
- 632,7 millió forint intézményi hatáskörben történő emelés.

A NEAK előirányzatát növelte az előző évi előirányzat-maradvány felhasználásának engedélyezése, illetve a többletbevétel. A további jelentősebb egyéb előirányzat módosítások a pénzeszköz átvételeknél jelentkező többletforrással (bérkompenzáció), valamint projektekre kapott támogatásokkal (EURIPID projekt, EFOP 1.9.6, KÖFOP 043., projektek kiadásaival) összefüggő előirányzat növeléséhez kapcsolódnak.

A 2021. évben a NEAK engedélyezett létszáma 651 fő, a statisztikai létszám 2021. január 1. napján 625 fő volt, az időszak végére a statisztikai létszám 611 főre csökkent.

A kiadások 65,1 százalékát 5173,5 millió forintot a személyi juttatások és a kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó, 21,2 százalékát 1682,7 millió forintot dologi kiadások, 4,3 százalékát 340,2 millió forintot az egyéb működési célú kiadások, a 8,9 százalékát 707,5 millió forintot a beruházások, 0,5 százalékát 36,7 millió forintot a felújítások, 1,7 millió forintot az egyéb felhalmozási célú kiadások képezik.

A személyi juttatások módosított előirányzata 4669,3 millió forint, amely 337,3 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzathoz (4332,0 millió forint) képest. Személyi kiadásokra 4442,4 millió forint került felhasználásra. A megtakarítás 226,9 millió forint melyből mind kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A személyi juttatások előirányzat változása a következő:

- kormány hatáskörben a bérkompenzáció 0,3 millió forinttal növelte az előirányzatot,
- intézményi és fejezeti hatáskörben végzett előirányzat módosítások összesen 337,0 millió forinttal növelték az előirányzatot, melyből
 - a projektek (EFOP, KÖFOP, EURIPID) 312,7 millió forinttal növelték,
 - a 2020. évi maradvány 127,0 millió forinttal növelte,
 - az átcsoportosítások pedig 102,7 millió forinttal csökkentették.

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó eredeti előirányzata 624,0 millió forint, amely az év során 139,3 millió forinttal növekedett, így 763,3 millió forintra módosult.

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó változása a következő:

- kormány hatáskörben a bérkompenzáció 0,1 millió forinttal növelte,
- intézményi hatáskörben a projektek (EFOP, KÖFOP, EURIPID) 34,6 millió forinttal, továbbá a 2020. évi maradvány 21,9 millió forinttal, valamint az átcsoportosítások 82,7 millió forinttal növelték, összesen 139,2 millió forinttal növelte az előirányzatot.

A személyi juttatások után 639,1 millió forint szociális hozzájárulási adó, 43,9 millió forint rehabilitációs hozzájárulás, 5,7 millió forint táppénz-hozzájárulás és 42,4 millió forint munkáltatót terhelő személyi jövedelemadó került kifizetésre.

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó teljesítése 731,1 millió forint, amely a módosított előirányzathoz képest 32,2 millió forint megtakarítást jelent, amelyből mind kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A dologi kiadások eredeti előirányzata 1618,0 millió forint, amely évközben 1709,5 millió forintra módosult. A teljesítés adata 1682,7 millió forint. A módosított előirányzathoz képest a megtakarítás 26,8 millió forint. A megtakarításból kötelezettségvállalással terhelt maradvány 22,5 millió forint és 4,3 millió forint szabad maradvány.

A dologi kiadásokon belül a legszámottevőbb kiadások az alábbiak:

- 35,7 millió forint összegben készletbeszerzés, ezen belül: szakmai - üzemeltetési anyagok, árubeszerzés,
- 819,4 millió forint összegben a kommunikációs szolgáltatások,
- 454,0 millió forint összegben az egészségbiztosítási költségvetési szervek működtetéséhez szükséges szolgáltatási kiadások (gáz, áram, táv hő- és meleg vízszolgáltatás, valamint a víz és csatornadíjak, egyéb üzemeltetési szolgáltatási

díjak, bérleti díj, karbantartási, kisjavítási szolgáltatások kiadásai, pénzügyi szolgáltatások, vásárolt élelmezés, szállítási szolgáltatások),

- 2,9 millió forint összegben kiküldetések, reklám- és propagandakiadások,
- 370,7 millió forint összegben különféle befizetések és egyéb dologi kiadások (pl. általános forgalmi adó).

Az egyéb működési célú kiadás eredeti előirányzata 175,0 millió forint, módosított előirányzata 362,6 millió forint és teljesítése 340,2 millió forint. A megtakarítás 22,4 millió forint, amelyből mind a 22,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Ezen jogcímen a jelentősebb kiadások a következők:

- nemzetközi tagsági díj 22,6 millió forint,
- elvonások, befizetések 62,5 millió forint, 2020. évi meghiúsult maradvány visszafizetési kötelezettsége 60,9 millió forint, 1,6 millió forint az Ávr. 172/A §. (2) bekezdése alapján a Kincstári előrejelzés miatt,
- egyéb működési célú támogatások államháztartáson belülre 229,1 millió forint, mely az OGYÉI gyógyszer és gyógyászati segédeszköz szakértői díja,
- működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre 0,6 millió forint,
- egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre 25,4 millió forint, mely az EURIPID együttműködési megállapodás tagdíj és önrész visszautalásából áll.

A beruházás eredeti előirányzata 226,0 millió forint, a módosított előirányzat 740,7 millió forint volt, amely a 2020. évi előirányzat-maradványból, illetve a fejezetet irányító és intézményi hatáskörű bevételi többletből (projekt támogatásból) keletkezett. A teljesítés 707,5 millió forint. A 33,2 millió forint megtakarításból mind kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A tárgyi eszközök és immateriális javak felhalmozására 707,5 millió forint került felhasználásra, amelyből az általános forgalmi adó 149,5 millió forint volt.

A beruházások beszerzése:

- immateriális javak 451,0 millió forint, mely a NEAK szakalkalmazásainak ide vonatkozó jogszabályi változások miatti, illetve a funkcionális működés megfeleléséhez szükséges fejlesztések,
- 2,5 millió forint ingatlanok beszerzése, létesítése,
- 86,3 millió forint informatikai eszközök beszerzése, létesítése,
- 18,2 millió forint egyéb tárgyi eszközök beszerzése.

Felújítások módosított előirányzata 62,6 millió forint, a teljesítés 36,7 millió forint, amelyből 7,8 millió forint az általános forgalmi adó.

- ingatlanok felújítása 28,9 millió forint, mely a NEAK rekreációs központ valamint világítás és álmennyezeti lapok felújítása, illetve a kormányhivataloknál történt kisebb felújításokból áll.

Megtakarítás 25,9 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Egyéb felhalmozási célú kiadások módosított előirányzata 6,7 millió forint, teljesítése 1,7 millió forint. Ez a 2021. évben a dolgozóknak visszafizetési kötelezettség mellett adott kamatmentes lakásépítési és felújítási kölcsönöket tartalmazza.

Előirányzat-maradvány alakulása

A 2021. évi 565,4 millió forint költségvetési maradványból 561,0 millió forint a kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A kötelezettségvállalással terhelt maradvány 73,9 százaléka, azaz 414,7 millió forint a tárgyévben keletkezett, míg 26,1 százaléka, azaz 146,3 millió forint az előző évek maradványa.

A kötelezettségvállalással terhelt előirányzat maradvány 561,0 millió forint, melynek megoszlása:

- személyi juttatások 226,9 millió forint,
- munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó 32,2 millió forint,
- dologi kiadások 22,5 millió forint,
- egyéb működési célú kiadások 22,4 millió forint,
- beruházások 33,2 millió forint,
- felújítások 25,9 millió forint,
- egyéb felhalmozások 5,0 millió forint,
- finanszírozási kiadások, mely a 2021. december havi bérmegelőlegezés összegét tartalmazza 192,9 millió forint.

Az E. Alap ellátási és működési szektorának mérlegetagozódása és egyes tételeinek alakulása

E. Alap ellátási szektor vagyonának alakulása

ESZKÖZÖK

Az E. Alap Ellátási mérlege alapján az eszközök összesen értéke 2021. december 31-én 105 363,4 millió forint, amely az előző időszakhoz képest (56 441,7 millió forint) 48 921,7 millió forint összeggel, 86,7 százalékkal nőtt.

B/I/2. A Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök, ezen belül az átsorolt, követelés fejében átvett készletek tárgyidőszaki összege 215,9 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 19 millió forinttal csökkent. A készletek között kerül kimutatásra az adó és járuléktartozás fejében átvett, értékesítésre átadott ingatlanok, ingóságok, részvények, üzletrészek és befektetői részjegyek, illetve a jogutódlással szerzett vagyonelemek (József u. 3., József krt. 46. számú bérlekások).

C/III/2. Kincstárban vezetett forintszámlák tárgyidőszaki összege -150 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 334,9 millió forinttal változott.

D/I. Költségvetési évben esedékes követelések tárgyidőszaki összege 37 480,4 millió forint, az előző időszaki 27 519,3 millió forinthez képest 9961,1 millió forinttal, 36,2 százalékkal nőtt.

D/I/1. Költségvetési évben esedékes követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről mérleg sor összege 1,2 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 0,1 millió forint csökkenést jelent.

D/I/3. Költségvetési évben esedékes követelések közhatalmi bevételre mérleg sor összege 29 918,0 millió forint, 7051,5 millió forint összeggel (30,8 százalékkal) nőtt az előző időszakhoz képest. A mérleg sor tartalmazza a NAV adatszolgáltatása alapján az adó és járulékok

követelések összegeit, valamint a Kormányhivatalok esetében a megállapodás alapján fizetők tartozás állományát (0,3 millió forint).

D/I/4. Költségvetési évben esedékes követelések működési bevételre mérleg sor tárgydőszaki összege 6436,8 millió forint, mely összeg 97,3 százalékkal nőtt az előző időszak 3262,3 millió forint adatához képest. A mérleg sor tartalmazza többek között a nemzetközi egyezményből eredő ellátások megtérítéséből adódó 4 064,4 millió forint, vagyongazdálkodással kapcsolatos 959,3 millió forint, rokkantsági rehabilitációs ellátásokkal, kártérítési, baleseti járadékokkal kapcsolatos 47,5 millió forint, Szerződés szerinti gyógyszergyártói és forgalmazói befizetésekkel kapcsolatos 96,0 millió forint, valamint az E. Alap egyéb bevételeihez kapcsolódó 145,3 millió forint követeléseit.

D/I/6. Költségvetési évben esedékes követelések működési célú átvett pénzeszközre mérleg sor összege 1124,4 millió forint, mely 264,8 millió forinttal kevesebb az előző időszaki záró állomány összegénél. A mérleg sor tartalmazza a rokkantsági rehabilitációs ellátások, baleseti és kártérítési járadékok jogalap nélkül felvett ellátások követelés állományát. Továbbá itt kerül kimutatásra az egészségügyi szolgáltatók visszafizetésével kapcsolatos követelések 720,3 millió forintos összege is.

D/II. Költségvetési évet követően esedékes követelések tárgydőszaki összege 29 140,6 millió forint, mely 159,0 millió forinttal több az előző időszak 28 981,6 millió forintos összegénél.

D/III. Követelés jellegű sajátos elszámolások tárgydőszaki összege 38 676,5 millió forint, mely 38 485,7 millió forinttal több az előző időszak 190,8 millió forint összegéhez képest. A mérleg soron került kimutatásra az Adott előlegek 32,9 millió forint, valamint az E. Alap és Ny. Alap elszámolásból adódó és az E. Alapot megillető 52,0 millió forint, a közgyógyellátás alulfinanszírozásából adódó 119,2 millió forint, illetve a szerv és szövetadományozáshoz kapcsolódó követelés állomány 6,1 millió forint összegben. A mérleg sor tartalmazza továbbá a Magyar Államkincstár 2021. évi zárással és 2022. évi nyitással kapcsolatos zárlati útmutatója alapján megelőlegezett ellátások összegét 38 466,3 millió forint értékben.

FORRÁSOK

Az E. Alap ellátási mérlege alapján a források összesen értéke 2021. december 31-én 105 363,4 millió forint, amely az előző időszakhoz képest (56 441,7 millió forint) 48 921,7 millió forint összeggel, 86,7 százalékkal nőtt.

G/ Saját tőke 2021. december 31-én -717 305,6 millió forint, amely az előző időszak adatához, -571 149,3 millió forinthez képest 146 156,3 millió forintos összegű változást mutat.

A nemzeti vagyon értékében (240,8 millió forint) és az egyéb eszközök értékében (- 1324,8 millió forint) változás nem történt. Változás a felhalmozott eredmény valamint a mérleg szerinti eredmény esetében tapasztalható. A felhalmozott eredmény az előző időszak összegéhez képest jelentősen, 261 591,2 millió forinttal csökkent, a 2021. december 31-ei záró értéke -570 065,3 millió forint. A mérleg szerinti eredmény az előző időszakhoz képest 115 434,9 millió forinttal nőtt, záró értéke -146 156,3 millió forint.

H/I. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek mérleg sor 449 968,0 millió forint, tárgydőszaki összege az előző időszak 330 221,2 millió forint összegéhez képest 119 746,8 millió forinttal nőtt. A növekedést a kötelezettségek dologi kiadásokra 6 199,0 millió forint, továbbá a hitelállomány 113 547,8 millió forint összegű növekedése okozza. A mérleg sor a

H/I/3. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra 6255,3 millió forint összegéből, valamint a H/I/9. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek finanszírozási kiadásokra 443 712,7 millió forintos hitelállományából adódik.

H/II. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek tárgydíszaki 372 012,6 millió forintos összege az előző időszakhoz képest 75 244,8 millió forinttal növekedett.

H/II/3. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra tárgydíszaki összege 6084,1 millió forint, mely 4401,7 millió forinttal csökkent az előző időszakhoz képest. A mérleg sor tartalmazza többek között a nemzetközi elszámolásból adódó 5947,7 millió forintos, illetve a postaköltség 67,4 millió forintos kötelezettségeit.

H/II/5 Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek egyéb működési célú kiadásokra tárgydíszaki összege 365 928,5 millió forint, mely az előző időszaki 286 282,0 millió forinthez képest 79 646,5 millió forintos növekedést mutat. A kötelezettség túlnyomó része a gyógyító-megelőző ellátás 346 422,8 millió forintos összege, valamint itt kerülnek kimutatásra a gyógyszer támogatás 15 939,0 millió forintos, a gyógyászati segédeszköz támogatások 3227,9 millió forintos, illetve a gyógyfürdő és egyéb gyógyászati ellátás 142,0 millió forintos kötelezettségei is.

H/III. Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások mérleg sor tárgydíszaki összege 688,4 millió forint, amely az előző időszak 602,0 millió forintos összegéhez képest 86,4 millió forinttal nőtt.

A mérleg soron belül a kapott előlegek tárgydíszaki értéke 373,0 millió forint, amely az előző időszakhoz képest 6,3 millió forint növekedést mutat.

A mérleg sor alakulását befolyásolta a nem társadalombiztosítás pénzügyi alapjait terhelő ellátások megtérítésének elszámolása, mely 80,1 millió forinttal nőtt az előző időszakhoz képest, a 2021. december 31-ei értéke 315,4 millió forint.

E. Alap működési vagyonának alakulása

ESZKÖZÖK

Az eszközök éves záró állománya 3420,9 millió forint, mely az előző évhez képest 58,3 százalékkal (4780,3 millió forinttal) csökkent az alábbi tételek következményeként 2021. évben.

Az eszközök legnagyobb hányadát (38,0 százalék) a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök képviselik 1300,7 millió forinttal, melynek megoszlása immateriális javak 938,4 millió forint (72,1 százalék), tárgyi eszközök 362,3 millió forint (27,9 százalék).

Összetételét a következők határozzák meg:

- Az immateriális javak záró értéke 938,4 millió forint, amely 173,0 millió forinttal csökkent az előző évhez képest. Az állományváltozást a költségvetési évben történt kevesebb beszerzés és tárgyévi értékcsökkenés elszámolás befolyásolta.
- A tárgyi eszközök (ingatlanok, gépek, berendezések, beruházások stb.) záró állománya 362,3 millió forint, az előző évi mérlegértékhez képest a csökkenés 415,5 millió forint. A változás elsődleges oka az elhelyezési célú és rekreációs ingatlanok átadása MNV Zrt-nek. Továbbá a gép, berendezés eszközcsoportban történt beszerzések mellett az állományváltozást a tárgyévi értékcsökkenés elszámolása befolyásolta.
- A mérlegfőösszegegen belül 26,7 millió forint értéket képviselnek a készletek (0,8 százalék), mely az előző évhez képest 1,3 millió forinttal növekedett.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és készletek értéke az előző évhez képest 4325,2 millió forint csökkenést mutat.

- A pénzkészlet záró állománya 371,7 millió forint, mely az előző évhez képest 254,3 millió forinttal csökkent.
- Követelések, egyéb sajátos elszámolások és aktív időbeli elhatárolás az előző évhez képest 199,2 millió forinttal csökkent.

FORRÁSOK

A források éves állománya 3420,9 millió forint. A saját tőke képviseli a 45,2 százalékát, a fennmaradó összeg a kötelezettségekből (7,8 százalék), valamint a passzív időbeli elhatárolásokból (47,0 százalék) tevődik össze.

- A saját tőke értéke 1543,0 millió forint, mely az előző évhez mérten 74,3 százalékkal csökkent. A csökkenés 4473,8 millió forint összegű mérleg szerinti eredmény mellett történt elsődlegesen a nemzeti vagyonban bekövetkezett változás miatt.
- A kötelezettségek záró állomány 266,7 millió forint, amely a 2021. december havi munkabér 192,9 millió forint, az ingatlanok fenntartási szolgáltatásai (közüzemi, karbantartási stb.), továbbá az informatikai feladatok ellátáshoz tartozó, illetve az épület felújításának szállítókkal szembeni kötelezettségeit tartalmazza. A kötelezettség állománya 259,9 millió forinttal nőtt az előző évhez képest, főleg a 2021. decemberi munkabérek miatt.

Összefoglalva: a fenti tényezők együttes hatására a működés eszköz-forrás állománya 3420,9 millió forintra, 58,3 százalékkal (4780,3 millió forinttal) csökkent az előző évhez képest. A csökkenést elsődlegesen a befektetett eszközök állományában bekövetkezett csökkenés okozta, a követelések, a passzív időbeli elhatárolás csökkenése, és a kötelezettségek, az aktív időbeli elhatárolások növekedés mellett.

A központi költségvetésből finanszírozott és az egészségbiztosítás által folyósított ellátások alakulása

A közgyógyellátásra fordított kiadás a gyógyszer és a gyógyászati segédeszköz támogatáshoz, valamint a gyógyfürdő ellátáshoz kapcsolódóan 16 604,1 millió forint volt, amely 720,9 millió forinttal kevesebb az előző évi összegnél. A központi költségvetésből ténylegesen 16 484,9 millió forint megtérítést kapott az Alap. A különbözet (119,2 millió forint) átutalásáról a zárszámadási törvényjavaslat rendelkezik.

A kincstári egységes számlához kapcsolódó megelőlegezési számla igénybevételének éves alakulása
2021. év

millió forintban

Hónap	Nyitó Egyenleg	Záró Egyenleg	Legmagasabb érték	Átlagos Hitelállomány	Éves halm. átlagos hitelállomány
Január	330 164,9	336 947,4	471 563,9	351 243,4	
Február	472 315,0	358 352,1	484 321,3	393 805,3	372 524,4
Március	487 612,9	470 509,8	506 271,1	419 489,6	388 179,5
Április	542 427,2	417 360,5	542 551,2	448 581,0	403 279,8
Május	417 319,5	434 746,8	568 104,4	461 598,4	414 943,6
Június	583 561,1	467 852,9	600 249,9	504 524,5	429 873,7
Július	620 167,8	510 583,6	634 077,5	531 940,8	444 454,7
Augusztus	510 526,9	518 011,0	651 677,8	551 552,6	457 842,0
Szeptember	671 251,1	551 975,9	686 836,0	586 858,2	472 177,1
Október	701 374,2	571 270,1	705 915,3	602 275,3	485 186,9
November	571 193,4	623 448,1	728 815,9	633 546,6	498 674,2
December	782 583,7	405 246,4	810 200,8	555 850,3	503 438,8

A kincstári egységes számlához kapcsolódó megelőlegezési számla záró egyenlege 405 246,4 millió forint. A hitelállomány alakulásában jelentős szerepet játszott a költségvetés által havi részletekben több jogcímen átadott pénzeszköz.